o. Leon Lovrenčić

KRŠĆANSKA OBITELJ

PROPOVIJEDI

Zagreb 1956.

TAJNA NAŠE VREMENITE I VJEČNE SREĆE

Sve su pošte danas preopterećene, telefonske i telegrafske veze u punom su pogonu, na grbači elektromagnetskih valova raznose se kucaji naših srdaca diljem čitavoga svijeta, da svima priopće čarobne riječi: "SRETNU NOVU GODINU!"

"ŽELIM SVE NAJBOLJE"! - "Želim zdravlje, mir, zadovoljstvo, uspjeh!" - "Želim vam ono, što si sami želite!" - "Svaku vam sreću želim!"-

Sve su to stare formule, ali i uvijek nove želje, kojima izričemo najdublju težnju ljudske prirode - težnju za srećom! - I nema tu iznimke. Svi mi želimo biti sretni. Sreća je ključ i pogonska snaga svih naših misli, riječi i djela.

Problem sreće:

BITI SRETAN! - Nije li to san našega djetinstva, slatka vizija naše mladenačke mašte! Djeca u igri traže svoju sreću, đaci u odličnim ocjenama; djevojke u lijepim haljinama; mladići je nazrijevaju u uniformama, naslovima, odlikovanjima. U kinu, kazalištu, u kavanama, na plesu, u zabavama - svuda, svuda... ljudi traže sreću. Na kopnu, na moru, u zraku, u vodi i u mračnim jamama - svuda ljudi trče za srećom; učenjaci je traže u laboratorijima, profesori u knjižnicama i katedrama, oficiri u garnizonima i bojnim poljanama, redovnici i redovnice u samostanima - svi ljudi, svi do jednoga - traže sreću! Čitav bismo ljudski život mogli nazvati lovom, jagmom, trkom za srećom! Sreća je velika tajna našega života. Nitko se još nije mogao odreći te velike težnje svoga srca. Pa i samo samoubojstvo je posljednji protuprirodni čovjekov pokušaj, da postane sretan!

MALENO LJUDSKO SRCE
VELIKA TAJNA!

Ta ipak: Tko je od nas sretan?- Nije li sreća najveća iluzija ljudskoga srca? Zar ne vidite, kako je sreća slijepa na oba oka!? To je slatka obmana! Ta i najveći su od nas pali u zaborav?! Ta zar nismo sve poduzeli, da se ovdje utvrdimo, a protivno doživljujemo:

Ta gledajte i vidite: svi mi uvijek i svuda tražimo zadovoljstvo, mir, radost, sreću! Sa svojim čeznućima i željama dižemo se poput ševe nebu pod oblake, da onda još manji, prazniji i bjedniji padnemo na zemlju. Ništa nas stvoreno ne može zasititi, umiriti, usrećiti! Kad bismo mogli čitav svemir strpati u svoje srce, još bi ono bilo prazno i nemirno. Uvijek nam se čini, kao da smo izgubili nešto lijepo, veliko, dražesno, ljupko, uzvišeno, a sami zapravo ne znamo, što. Osjećamo se, kao da smo izbačeni, degradirani, svrgnuti s nekoga višeg, svijetlog i slobodnog prijestolja - i bačeni u nisko, crno, podlo, usko i blatno podnožje života. I to nas sve bolno pritište sve do prezira života.

Razočaranja:

Ali mi nismo sustali. Uvjereni, da zemlja ima slasti, koje ne će s nama u grob pasti - jurili smo za zemaljskim dobrima: jelom, pićem, novcem, zabavama; ali smo brzo osjetili, da toga nema nikad dosta.- Zanijela nas je čast i vlast: a i to je urodilo mnogim teškim brigama.- Opajali smo se estetskim užicima u umjetnosti: i brzo smo osjetili, da ovi, poput slatka pića, samo pojačavaju našu žeđu i glad za srećom.- Dali smo se i na naučno istraživanje, ali svaka je nova spoznaja samo proširila krug našega neznanja! Kapljica je, što znamo, a ocean istine leži pred nama neistražen! - Obožavali smo ljubav, a ona nam je zadala upravo najljuće rane; klanjali smo se životu, a smrt nam se grohotom nasmijala!

I tako smo gornjeni ovom neugasivom težnjom za srećom došli do iskustvene spoznaje, da naše srce zapravo žudi za neprolaznom, vječnom srećom: da naše biće gladuje za neograničenim Dobrom: za samom Istinom, Dobrotom, Ljepotom, Snagom, Ljubavlju, Životom!

BOG JE PREDMET NAŠE TEŽNJE ZA SREĆOM:

Naše nas je razočaranje u stvorovima dovelo do Autora svih stvorova i početnika našega života. Ta On je u naše srce stavio težnju za Sobom! Isključio je mogućnost svake isprike, da Ga nismo spoznali! "Za sebe si nas, Bože, stvorio - kliče sv.Augustin - i nemirno je naše srce, dok ne otpočine u Tebi".-

Bog je kao suma ili zbroj svih dobara: kao sama Istina, sama Dobrota, sama Ljepota, sama Ljubav, Ocean Života - u naša srca urezao tu težnju za srećom, zapravo za Sobom! Time je svakome od nas iskustveno stavio do znanja: da se potpuna i prava sreća ljudskoga srca nalazi samo u sjedinjenju s Njime ili još bolje: u gledanju i uživanju Božjega znanja, Božje plodnosti, Njegova bogatstva, sreće, ljubavi, života i blaženstva!

TAJNA JE OTKRITA: Time smo već duboko prodrli u tajnu sreće! Skinuli smo joj tajinstveni veo. Mi ćemo je i dalje progoniti. U slijedećim našim razmatranjima želimo pokazati: u čemu se sastoji i koji putovi vode k njoj i kako ćemo je ostvariti!

Program: Razmatrat ćemo, kako se postizava životno sjedinjenje s Bogom u obiteljskom životu!

• • • • • • • • • • •

SREĆA JE U ŽIVOTNOM SJEDINJENJU S KRISTOM

Na ovom svijetu, dakako, ne postoji ni potpuna sreća ni nesreća. Ali postoji relativna sreća u mirnu i blagoslovljenu životu, u zadovoljstvu i ljubavi sa svim ljudima; u primjerenu uživanju božanskih dobara; ali još ponajviše i jedino zapravo u životnom sjedinjenju s Kristom!

On se upravo zato i utjelovio, sjedinio s ljudskom naravi, da nam saopći svoja božanska dobra. U Njemu stanuje sva punina božanstva bivstveno! Ne u pojedinačnim zrakama, kao kod stvorova, nego u punini, savršeno, zauvijek, vječno!

ISUS KRIST je sam po sebi velika objava Božja. On je sama Istina! Sveznajući i svemogući Bog u ljudskom liku! U Njemu je već u betlehemskoj štalici kljucao božanski život, koji ne pozna granice vremena. On je donio oganj ljubavi na ovaj svijet! Zapalio ga! I on gori! - Usrećuje! - U vremenu i vječnosti! -

SINTEZA SVJETOVA: Hipostatskim je sjedinjenjem Isus Krist povezao vrijeme s vječnošću; podigao čovjeka na piedestal božanstva; siromaha je uzdigao na bogatstvo Božjega baštinstva; mrtvaca je oživio na novi - Božji život; Krist je molio za čovjeka, radio za čovjeka, trpio za čovjeka, umro za čovjeka:- sve samo s ciljem, da proslavi Oca i usreći čovječanstvo! Spojio je svjetove! Sintetizirao svemir! Harmonizirao Božji i ljudski svijet: slavu Božju i našu sreću! - On je sam po sebi tako velika, uzvišena, slatka tajna našega srca!

Praktički zaključci:

Stoga svaki od nas, koji želi biti sretan na zemlji i u vječnosti, mora pohrliti k božanskom Srcu Isusovu. Tu je taj veliki božanski magnet, koji baca svoje neizmjerne silnice na sve strane, da njima pogodi i naše srce! Predajmo Mu se danas na Novu Godinu 1953. onako savršeno, potpuno, bez rezerve! To će biti prvi korak k sreći, koju ćemo otsada tražiti samo u životnom sjedinjenju s Kristom! Teorija nikoga ne usrećuje! Ljubav, predanje, darovanje - to obogaćuje naše srce! Darujmo se dakle Kristu, koji se prije nama darovao, poklonio, predao! On nas je ljubio pravom ljubavlju! Žrtvom života!

Padnimo danas pred njim poput Tome, pa recimo: "Gospodine moj i Bože moj!" - Zadubimo se u tajnu Kristove ljubavi, pa sa sv.Franjom, iznesimo program svoga života: "Bog moj i sve moje!"

Primjena:

To životno sjedinjenje s Bogom u Isusu Kristu neka bude meta svih naših budućih nastojanja; to nas mora potpuno osvojiti; u tom ćemo sjedinjenju naći svoj mir, zadovoljstvo i sreću! A to vam sada na početku 1953. od srca želimo i molimo!

...ooOoo...

KRISTOVO BOŽANSTVO

Tri su temeljne zasade kršćanstva apsolutno nužne za postignuće naše vremenite i vječne sreće: prva je: egzistencija osobnoga Boga (o kojoj smo opširno govorili 1949.); druga je: besmrtnost ljudske duše (o čemu smo 1950. i 1951.

raspravljali); i treća: božanstvo Isusa Krista!- To treće ćemo danas raspravljati, jer svaki, koji želi svoj individualni, obiteljski ili bračni život postaviti na čvrste temelje, mora biti na čistu sa historijskom osobom Isusa Krista: Dali je On pravi Bog ili nije?!

Važnost ovoga pitanja leži u tome, što Kristu - kao Čovjeku! - ma bio On ne znam kako dobar, svet, mudar i plemenit - možemo, ali ne moramo vjerovati; mi Ga možemo, ali Ga u tom slučaju ne moramo slijediti; mi Ga možemo, ali Ga ne moramo ljubiti! - Ako pak je Isus Krist pravi Bog u liku čovjeka, onda je njegova nauka apsolutna istina, koju moramo prihvatiti; onda su Njegove zapovijedi za nas neumitna obveza, koju moramo prihvatiti; onda Njegov primjer i život postaje savršenom i apsolutnom obvezatnom normom života i rada, mišljenja i stremljenja.

Naše pitanje dakle glasi: Da li je onaj Isus Krist, koji se rodio 15.godine vladanja cara Tiberija u betlehemskoj štali, a umro razapet na križ pod upravom Poncija Pilata - samo mudar i plemenit čovjek ili je On ujedno i svevišnji Bog? - Da li je ona historijska osoba Isusa Krista, koju spominju poganski pisci Tacit, Svetonije i Plinije, pa žid.pisac Josip Flavije i mnogobrojni kršćanski izvori - pravi utjelovljeni Bog?- Na to pitanje možemo odgovoriti samo promatranjem njegove nauke, djela i života.-

---

KRISTOVA NAUKA:

Iz povijesnih izvora (Evanđelja, Djela apost. i Poslanica, te Otkrivenja), što su do nas doprli autentični, cjeloviti i vjerodostojni, saznajemo:

1.- Isus Krist sam i mnogo puta Boga naziva svojim Ocem (Lk. 2,49), a Bog njega svojim ljubljenim Sinom.Isus Krist gotovo uvijek, kad govori o Bogu, kaže: "Moj Otac"- "Vaš Bog". Zato Ga Židovi i progone, te Ga hoće ubiti, "jer sebe smatra Sinom Božjim" (Iv. 5,18.) - Osim toga:

2. Isus Krist neprestano naglašuje, da ima istu bit i djelovanje s Ocem. "Ja i Otac jedno smo!" (Iv. 10,30). "Tko mene vidi, vidi i Oca; vjerujte, da sam ja u Ocu i Otac u meni" (Iv. 14,11). I kao što Otac uskrisuje mrtve, tako uskrisuje i Sin, koje hoće" (Iv. 5,21) - Stoga:

3.- Krist sebi priznaje i Božje znanje, moć i bivstvovanje: "Nitko ne pozna Oca do Sina i komu hoće Sin objaviti". Samo je On dakle posjednik sveznanja Božjega. On može i stvarno oprašta grijehe uzetome, grešnici, 38-godišnjem bolesniku i Magdaleni. On za sebe otvoreni govori, da je vječan: "Prije nego Abraham bi, ja jesam!" (Iv. 8,58).

4.- I premda je bio vrlo ponizan, ipak dopušta, da Mu se iskazuju božanske počasti. Eno Petar mu na lađici govori: "Otiđi od mene,Gospodine, jer sam čovjek grešnik!" A kad ga je Petar kod Cezareje Filipove javno pred svima proglasio "Sinom Boga živoga", Krist ga nagrađuje obećanjem, da će on - Petar postati ključar kraljevstva nebeskoga! Ne ispravlja ni Tomu, koji pred njima pada na koljena i vapi: "Gospodine i Bože moj!"

5.- Krist napokon pod zakletvom velikog svećenika neustrašivo izjavljuje: "Ti kažeš pravo: da, ja jesam Sin Božji!"- Znao je, da će ga ta izjava stajati života; ali je nikada nije opozvao!

Ovo je samo jedan mali dio Kristove nauke o Njegovu božanskom dostojanstvu i mesijanskoj svijesti. No i taj mali dio dovoljno pokazuje, da je upravo On pravi Bog. Ali da u svojim slušačima raspši svaku sumnju, On se poziva na svoja djela: "Djela, koja činim,... svjedoče za mene!" (Iv. 10,25). Ako ne vjerujete riječima, vjerujte djelima. Ako ne činim djela svoga Oca, ne morate mi vjerovati!"-

KRISTOVA DJELA:

1. Njegov sveti život: Ne sadrži nigdje ni sjenke zla! I neprijatelji mu to priznaju! Sve je dostojno Boga! On nadvisuje sve ljude! "Tko će me od vas prekoriti za grijeh!?" - "Sve je dobro učinio! - Prošao je zemljom čineći dobro!"

2. Proroštva: Krist čita misli, želje i nakane srdaca: Natanaelu, Samarjanki kod Jakobova zdenca, farizejima, Judi, Petru i Ivanu; proriče vrijeme i način svoje smrti: muku, šibanje, razapinjanje, zatajenje Petrovo, propast Jeruzalema, uskrsnuće!

3. Čudesa: Isus Krist napokon čini djela, koja nadvisuju svako ljudsko i stvoreno djelovanje, te se bez posebnog Božjeg zahvata u redoviti tijek života nikako ne mogu protumačiti:

a/ On liječi: hrome, slijepe od rođenja, gluhima vraća sluh, gubavcima, koji se već raspadaju, smjesta vraća zdravlje, opsjednute oslobađa. Liječi pojedinačno i zajednički, prisutne i otsutne, bez pregleda i lijeka, bez terapije i plaće, smjesta i savršeno.

b/ Zapovijeda prirodi: U Kani Galilejskoj šuteći pretvara vodu u vino; na Genezaretskom jezeru zapovijeda vjetrovima i valovima; u pustinji umnaža kruh i ribu, da su se tisuće do sita najele....

c/ Uskrisuje mrtve: On diže s odra 12-godišnju Jairovu kćerku; mladiću iz Nauma jednostavo zapovijeda: "Mladiću, tebi govorim, ustani!" I mrtvac ustaje živ! Lazaru zapovijeda: "Lazare, iziđi napolje!" - I mrtvac, koji se već 4 dana raspadao u grobu, izlazi živ napolje!

4. Vlastito uskrsnuće: No ipak je najveličanstvenije njegovo vlastito uskrsnuće. To je kruna svih njegovih djela i čudesa. Božanski pečat vjerodostojnosti i istinitosti svih njegovih riječi, gesta, želja i djela.- Otada On živi! I više ne umire! Vlada svijetom! Unosi sreću i mir u dobra ljudska srca!

OTAJSTVENI KRIST:

Svojim uskrsnućem i uzašašćem na nebo, k Ocu - Isus Krist kao Bog i Čovjek preuzima kraljevsku čast i vlast nad svim stvorovima: "Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji" - govori On svojim učenicima iza uskrsnuća! "Idite i propovijedajte evanđelje svakome stvorenju, krstite i učite, sve, što sam vam zapovjedio. I evo ja sam s vama do svršetka svijeta!"

Odonda On zaista živi i radi u Crkvi. Tu nastavlja svoje otkupiteljsko djelo. U punoj moći i snazi, slavi i pobjedama punih devetnaest vjekova Krist ~~na usta~~ svete Crkve uči narode, tješi žalosne, liječi bolesne, preobražuje grešnike, sve posvećuje, sve usrećuje...!

I upravo zato Ga njegovi vjernici iza Njegove žrtvene smrti na križu i slavnog uskrsnuća, više ljube, negoli za njegova zemaljskoga života! Povijest Crkve - povijest je Njegova božanskog dostojanstva, njegove božanske ljubavi!

Sada shvaćamo, zašto su Isusu Kristu u Bitiniji vjerni kršćani pjevali himne kao Bogu. Ta znali su, da će radi toga izgubiti imovinu, čast, slobodu i život! Ali Kristu Bogu se isplati žrtvovati i život, jer je On Bog, jer je On predmet, smisao i sadržaj naše težnje za srećom! - Sada ćemo lakše shvatiti i to, zašto su mu djevice predale i poklonile svoje čisto i djevičansko srce; sada nam biva jasno, zašto su mučenici pjevajući polazili na stratište, da žrtvuju svoj život svome Bogu, svojoj sreći!

Primjena:

Vjera u božanstvo Isusa Krista već 19 stoljeća svijetli, grije,nosi,tješi,hrabri,vodi i usrećuje milijarde ljudskih srdaca. Ta je vjera gorjela i u Srcu Majke Marije, koja Mu je poklonila svu svoju ljubav; ta je vjera hranila, krijepila i nosila i sv.Josipa, koji je sve svoje vrijeme i sposobnosti stavio u Njegovu službu! U službu ovog Betlehemskog Đjetešca! O kad bi i naša srca i naše obitelji imale ovu živu vjeru i žarku ljubav prema Kristu Bogu, naš bi život bio mnogo sretniji!

x=x=x
x=x=x=x

ISUS KRIST SRCE SVIJETA I NADSVIJETA

Svemir je kugla - reče veliki matematički genij (Blaise Pascal) - čije je središte svagdje, a periferija nigdje! Bolja se definicija svemira, ukoliko se ona odnosi na prostor, sve do sada nije pojavila u naučnim krugovima. No mi bismo danas ipak željeli - ne korigirati velikog Pascala!- nego samo ukazati na jedno drugo - uzročno i svršno središte čitave kozmičke stvarnosti - a to je po našem najdubljem uvjerenju naš Gospodin i Bog Isus Krist!

Isus Krist nije samo najljepši, najuzvišeniji, najmudriji ili najidealniji Čovjek, što je za sve nas i te kako važno, nego je On ujedno i apsolutna Istina, za kojom čezne naš razum; On je ono najviše Dobro, za kojim neumorno traga naša volja; On je ona nestvorena Ljepota, za kojom tako budno čezne naše srce; On je sam po sebi veliki, tajinstveni utjelovljeni Bog - "ocean života"; On je "utjelovljena ljubav", za kojom neprestano ginu i venu naša prolazna bića na ovom svijetu! Isus Krist je - tvrdimo posve sigurno, jasno i bez oklijevanja: predmet i sadržaj i smisao naše vremenite i vječne sreće! Oko Njegova Srca kruže milijarde ljudskih srdaca i nastoje, da se u tom "žarkom ognjištu božanske ljubavi" smire i usreće!

Da malo objasnimo svoje velike tvrdnje:

ISUS KRIST JE UZROK I SVRHA STVARANJA:

Trojedini je Bog čisti duh, neizmjerno savršeni duh, sam za sebe i u sebi potpuno sretan i blažen. Njegova je bit ljubav. A ljubav se sama po sebi razlijeva, daje, predaje... Zato je Bog u svojim vječnim odlukama slobodno i bezuvjetno htio, da svoju sreću i ljubav prenese na jedno biće, koje će ga izvan Njega samoga neizmjerno ljubiti i time proslaviti. To je biće Isus Krist, prvo počelo, od kojega zavise sva druga bića u prostoru i vremenu. On je jedina pokretna snaga i upravljačka sila čitave kozmičke povijesti! U osnovama Božjim Krist - kao motiv stvaranja - stoji na početku ljudske i anđeoske povijesti; radi Njega je Trojedni Bog pristupio stvaranju svijeta i nadsvijeta!

SVRŠNI UZROK: Ali nije Krist samo prvotni uzrok stvorenja; nego je on i svršni uzrok, prema kojemu je orijentiran čitav poredak bića kao takovoga! Sve, što znamo o stvorenim stvarima - bilo u redu naravi ili nadnaravi, milosti ili slave, sve je to orijentirano prema Kristu. Prema tome univerzalno gibanje - nebesko i zemaljsko, ulazi u tijek Kristocentrične svršnosti! Po Kristu i u Kristu sve to postizava svoju konačnu svrhu: proslavu Oca i svoju vlastitu sreću!

GRAVITACIONI CENTAR SVEMIRA: Krist stoji u središtu svemira ili stvorenja uopće - kao što Sunce stoji usred planeta - kaže čuveni dogmatičar Scheeben - kao srce stvorenja, komunicirajući: svijetlo, toplinu i gibanje svih udovima. On je središte sile teže za svako stvorenje, jer je ono u Njemu i po Njemu počiva u krilu Božjem!"

Krista, prema tome, moramo promatrati kao gravitaciono središte čitava svemira! On je "Alfa i Omega", početak i svršetak, uzrok i svrha, život i sreća svakoga stvora - ali osobito čovjeka!

SUNCE I ŽIVOT: Poslužimo se sada još jednom poredbom: Znanost govori, da bez svijetla i topline nema života na zemlji, pa ni u svemiru; nema rasta, cvijeća ni ploda! U postojnskoj špilji nema života, jer nema svijetla! Na ugaslim nebeskim tjelesima, nema života, jer nema topline! U našim podrumima ne uspijevaju nikakve biljke! Na tim zapažanjima možemo postaviti ovu tvrdnju:

SUNCE - barem u ovom našem planetarnom sustavu klije u zemlji, raste u stablima, lista u krošnjama, cvjeta u pupoljcima, miriše u cvijeću, hrani nas u slatkim plodovima zemlje; Sunce nas grije u drveću i ugljenu; pjeva u pticama, zeleni se na livadama; Ono u nama misli i osjeća....

Dakako, da je to samo poredba, koja može imati i iznimaka, jer je Bog svemoguć, pa može dati život i bez sunčana utjecaja! /Krtica i ribe na dnu mora!) Ali uglavnom ova nam poredba objašnjuje utjecaj Isusa Krista u našem životu:

ISUS KRIST JE SUNCE ŽIVOTA I NAPRETKA:

Kao uzrok i svrha svega, Isus Krist je naše svijetlo, razlog našega opstanka, svrha našega života i rada; cilj našega stremljenja i žudnje za srećom! On u nama živi i radi, hvali i slavi Oca, ljubi i tješi našu braću-ljude! On je sunce našega života i napretka! Bez Njega mi bismo još i sada ležali u dubinama svoga ništavila. On nas je pozvao u život. On nam je namijenio veličanstveni zadatak! On nam je preodredio dio u vječnosti. On nas je pozvao i omogućio sudjelovanje u presretnom životu Presvetoga Trojstva! Njemu imamo zahvaliti na svemu, što jesmo i što možemo!

KRIST JE SRCE NAŠEGA SRCA: U neprestanim izljevima božanske ljubavi u ljudska srca Krist je postao srce našega srca. Kao što naše srce tjera krv i čisti je u našem organizmu, da uzmognemo živjeti, raditi, djelovati, - tako i Krist čitavo čovječanstvo neprestano pomlađuje strujama svoje božanske ljubavi, da nas očisti, produhovi, preobrazi, posveti i pripravi za onaj pravi i vječni život u krilu Presvetog Trojstva!

Zato je, predragi , nemirno srce naše, dok ne otpočine na tom Srcu, gdje neprestano ključa vatra božanske ljubavi! Zato smo mi svi u tami, dok se ne približimo ovome natprirodnom svijetlu; zato zebemo i ledimo se, dok ne pristupimo k ovom"žarkom ognjištvu božanske ljubavi," da tu na izvoru i "oceanu života" crpimo snagu za daljnji život i rad u vremenu!

POTPUNO PREDANJE

Zato se moramo Njemu svjesno i voljno potpuno predati! Moramo Mu se darovati onako, kao što se On nama predao i darovao u euharistiji i na drvetu križa! Potpuno, bez rezerve, neopozivo, zauvijek! On mora postati kralj našega srca u tolikoj mjeri, da On živi, radi, trpi... u nama! Ta On nam je donio i dao vremeniti i vječni, prirodni i božanski život! On je postavio uvjete našega postanka i rasta, života i napretka. On nam je otvorio vrata u bujice Božjega života spoznaje i ljubavi, sreće i blaženstva. Po Njemu i u Njemu možemo postati dionici, posjednici i uživaoci božanske istine i dobrote, života i ljubavi, sreće i blaženstva! Jer On je povezao vrijeme s vječnošću, ljudsku narav sa božanskom, našu slabost sa svojom božanskom jakošću. Bez Njega je tama, bol, agonija, smrt!

ŽIVOT VJEČNI:

Svi, koji dakle želimo, da postignemo svrhu i cilj svoga opstanka, pođimo svaki dan i čas sve bliže ovom božanskom izvoru svih dobara. On nije samo Istina, nego je On i Put, po kojemu se dolazi k Ocu; nije samo Istina i Put, nego je i sam Život našega života, pravi život vječni! Stoga je nužno, da nam On bude Učitelj, Vođa, Put, Pastir, Svećenik, Sudac, Kralj, kojem svi mi živimo!

To moramo studirati! Meditirati! Proučavati! Jer, ako Ga ne upoznamo, kako ćemo Ga ljubiti! Ako Ga ne ljubimo, kako ćemo se s Njim sjediniti! Ako se s Njime ne sjedinimo, kako ćemo postati sretni? Jer se u ljubavi stvara jedinstvo volje, misli i osjećaja! Svih dobara! A sreća je u sjedinjenju s Njim po ljubavi!

KRIST MORA POSTATI JEDINI PREDMET NAŠE LJUBAVI:

Mi ne kanimo ostati kod puke teorije. Praksa života usrećuje i donosi plodove. Pogledajmo na uzvišene primjere svetaca:

1. Sv.Pavao: Sve smatra ništetnim, izmetom, samo da Krista zadobije. On kaže "Scio cui credidi!" = Znam, kome sam vjerovao!"

2. Petar i Ivan: snagom imena Isusova dižu na noge hromoga od rođenja. Krist predstavlja smisao i sadržaj njihova života.

3. Sv.Bernardu je sve bez teka, bezvrijedno, besmisleno,... gdje nema Isusa...

4. Sv.Ivan Kapistran i Bernardin Sienski su u svoje vrijeme čitavu Evropu elektrizirali imenom Isusa Krista!

ZAŠTO NE BISMO TO ČINILI I MI?

Svaki na svom mjestu, u svom zvanju, u svom položaju, dobi i spolu! - Ponajprije likvidacija neznanja! Tko od nas dovoljno poznaje Krista? Tko Ga onako ljubi, kako On to zavređuje i traži? Zato smo tako nesretni, što ne poznajemo i ne ljubimo i ne ostvarujemo Krista u svom životu! Ali ta spoznaja, makar je vremenski prva, nije ono najglavnije, nego Krista treba doživjeti. Istina je: svaka se ljubav zapaljuje na svijetlu istine ili spoznaje istine; pa to treba staviti na prvo mjesto u naš životni program. A onda dolazi ljubav, koja ne će dozvoliti, da se ikada Krista pogrdi ili opsuje. Za prošle ćemo slabosti svaki dan Kristu Isusu davati zadovoljštinu. Slavit ćemo Ga pjesmama i himnama! Poklanjati svoje srce i privoditi druge k Njegovu Božanskom Srcu! To će Ga utješiti, obradovati! - Unesimo u svoj program i češće primanje sv.Pričesti, jer se u pričesti sjedinjujemo s Njim. A to je onaj prvi i glavni cilj svake ljubavi! U tom je zapravo i sreća života!

Primjena:

"Počasna je Straža Presvetoga Srca Isusova" uzela za geslo: "Slava, Ljubav, Naknada Presvetom Srcu Isusovu!" - To može postati i naš životni program! Krist će biti zadovoljan s tim programom!

Silazimo u noć! Približujemo se ponoru smrti! Pred nama se otvara ponor vječnosti! Kamo ćemo pasti? To ovisi o nama: što ćemo sada odabrati za predmet svoje ljubavi! Ako izaberemo Krista, tada ćemo pasti u bezdan Božanske Ljubavi!

* * *

POGLED NA ŽIVOT ISUSA KRISTA

Ljudski je rod od početka težio da vidi Boga licem u lice. Ali vječno "Otajstveni" se nije mogao objaviti neposredno, jer je duh, pa nema tijela. Uvijek se sakrivao pod otajstveni veo prirodnih sila. No u punini vremena pojavio se taj daleki i bliži, konačni Uzrok svega, u ljudskom liku: u liku Isusa Krista!

Silno nas zanima: Kako je izgledao?- Kako je primao ljude?- Kako je živio kao Čovjek?- Kako je on radio, trpio i umirao?-

……

Iako su ova naša pitanja bez prigovora, ip-ak je božanski mudro učinio, što nije došao u vrijeme fotografskih kamera, filmskih snimaka ili gramofonskih ploča, radiotelefonije i televizije. Mi bismo tada svu svoju pažnju - osobito ženske! - svratili na sporedno: na vanjštinu, na tjelesni oklop, na smrtni njegov dio, na obličje njegove smrtnosti, a zanemarili bismo ono glavno: smisao i sadržaj njegova dolaska, na jezgru njegova života i rada, na njegovu misao, želju i nakane.

PISMO PUBLIJA LENTULA CARU TIBERIJU:

Postoji međutim jedan opis Isusa Krista, koji nije kritički siguran. Ali se divno slaže sa vjerodostojnim opisima Evanđelista, pa ga ovdje donosimo u prijevodu:

"CEZARU TIBERIJU POZDRAV! Evo Ti, Veličanstvo, odgovora, koji želiš!- U ovim se stranama pojavio čovjek nadaren izuzetnom snagom, a zovu ga "Veliki Prorok". Njegovi ga učenici nazivaju "Sinom Božjim". Ime mu je Isus. Zaista, Cezare, svaki se dan čuju čudesne stvari o tom Kristu: da uskrisuje mrtve, da ozdravlja svaku bolest, i zapanjuje sav Jeruzalem svojom izvanrednom naukom.

U Njega je veličanstveno obličje: Obrazi su mu sjajni i puni miline, pa i oni, koji ga vide, odmah ga u isti čas uzljube i ujedno ga se boje. Vele, da njegovo - poput ruže rumeno lice - s bradom razdijeljenom po sredini, ima ljepotu, s kojom se ne da ništa usporediti, te ga radi sjaja nitko ne može dugo promatrati.

Ličnim crtama, plavim očima i tamnožutom kosom - sličan je svojoj Majci, koja je najljepša tužna pojava, što se ikada vidjela u ovim stranama. U njegovim se jedrim, dostojanstvenim, nepobitnim riječima očituje najčišća krepost i neka mudrost, koja je kudikamo veća od mudrosti najvećih umova. Kad prigovara i kori, strašan je; kad uči i potiče, blag, ljubezan, čaroban.

Ide bos i gologlav, pa se mnogi smiju, kad ga gledaju izdaleka; ali kad mu se približe, tada pred njim drhću i dive mu se.- Nikad ga nitko nije vidio, gdje se smije; mnogi su ga vidjeli gdje plače. Svi oni, koji su s njime drugovali, kažu, da su pri tom dobivali dobročinstva i zdravlje.-

Ipak dosađuju meni opaki, koji vele, da on škodi tvome Veličanstvu, jer javno tvrdi, da su kraljevi i podanici jednaki pred Bogom! - Zapovijedaj u tom predmetu i bit ćeš brzo poslužen.

Vale! Publije Lentul,
prokonzul u Judeji"

Zar ne, braćo i sestre, da ovaj izvještaj ne donosi ništa, što bi se protivilo Evanđelju ili dostojanstvu samoga Isusa Krista! Ali taj se izvještaj bavi samo ili skoro samo Kristovom vanjštinom. Evanđelje nam donosi duševnu i moralnu Kristovu veličinu kao Čovjeka i Boga! Upravimo stoga sada jedan mali pogled na Kristov život prema opisima evanđelista:

EVANĐELJE O ISUSU KRISTU:

U tim je izvještajima povijest besmrtnoga Boga Duha u ljudskom liku ograđena Betlehemskom Spiljom i Golgotom, štalom i križem. Unutar tih mjesnih granica proveo 33 godine kao Čovjek među ljudima.

"SIN BOŽJI" = "SIN ČOVJEČJI!" Sin je Božji postao "Sin Čovječji", da sin srdžbe postane posinjeno dijete Božje. Sama je svemoć obukla nemoć; veličanstvo se Božje ponizilo do slabosti svoga sluge; sama je svetost pružila ruku našoj grešnosti; najviša se mudrost pokazala pred ljudskom gluposti; život, koji nema granica - posta u Kristu ograničen vremenom; revnost - blagost, "Osvetnik" = strpljiv... i t.d. i t.d. sve to zajedno možemo nazvati "Kristovim misterijem"!

"Šeitan se dotakao svakoga čovjeka. Samo se nije dotakao Isa Pejgambera (Isusa Krista) i njegove matere Mirjam" - piše u muslimanskom Koranu. On Isus Krist radi nas, ili još bolje, iz ljubavi prema nama posta kao jedan od nas. Imao je majku i domovinu, kušao je tuđinu i beskućnost; imao je u svome životu prijatelja i neprijatelja, djece i bolesnika, učenika i protivnika, ljubavi i srdžbe, plača i sreće! Jedino grijeh nije kušalo njegovo Srce.

Iako je bio vrlo bogat i nadaren, ipak nije umjetnošću, mudrošću, književnošću.... osvojio svijet. Na Njemu najveće bijaše On sam. Njegova Osoba, Njegovo uzvišeno Biće. Jer to je bilo, kako smo već istakli, puno nutarnje napetosti, spojka najvišega, najuzvišenijega, najsvetijega... sa ljudskim bolima i patnjama. U svakome bi od nas te nutarnje napetosti urodile nespojivim protuslovljima, dok je u Njemu vladala potpuna ravnoteža i savršeni sklad.

POGLEDAJMO POBLIŽE SAMO NEKOLIKO PRIMJERA:

Utjelovljeni Bog boravi 3o godina u Nazaretskoj Obitelji Josipa i Marije - ljudima poslušan! Bog se pokoravao ljudima! Stvoritelj stvorovima! A kad nastupi kao najveći i najmudriji Učitelj, pun snage, muževnosti i gospodstva, poče govoriti kao Onaj, koji ima vlast. "Nikada čovjek nije tako govorio!"-priznaje narod. To ga ipak ne smeta, da upravo materinski nježno suosjeća sa bijedom sinova ljudskih. Sjetimo se samo Kananejke, zatim žene, koja je 12 godina bolovala od tečenja krvi; sa kakvim je naglaskom utješio i podigao uzetoga: "Uzdaj se, sinko, opraštaju ti se tvoji grijesi!" A kako je blag, dobar i nježan sa 38-godišnjim bolesnikom u ribnjaku Siloa! "Uzmi svoju postelju, pa odi kući!"-

DOBAR: Veliki Ga poziv, dužnosti i mesijanska svijest nije smetala, da učenicima pere noge, da umoran prima, grli, cjeliva i blagoslivlje malu djecu! Kako je bio dobar s onim majkama, koje su mu donosile svoju djecu na blagoslov! Kako je rado pomagao, utješio, podigao, okrijepio!-

Neustrašiv u obrani istine i pravde, prima grešnike i jede s njima! Kako je samo bio milostiv prema Zakeju, Samarjanki, sa ženom uhvaćenom u preljubu, sa Magdalenom! On oprašta brzo, rado, bez osvete! Nikada On nije Magdaleni predbacivao njezinu prošlost! Petra je iza njegove krive prisege i zakletve, da ga ne pozna, samo milo pogledao!! A što bi bilo s nama, da nam nije on sam govorio o "izgubljenoj ovci" i "rasipnom sinu", koga Otac tako rado i spremno prima u svoj zagrljaj!? - Što bismo mi mogli očekivati od suda božanske pravde i istine, da on nije raskajanom razbojniku na Križu rekao: "Još danas ćeš biti sa mnom u raju!"

Miran u obrani istine, odvažan u polemici sa farizejima, strpljiv u patnjama, stradanjima i zlostavljanju ljudi, uvijek predan u volju Oca nebeskoga...postao je normom, pravilom našega moralnog djelovanja i života! - On je za nas norma i onda, kad ga promatramo u liku maloga Betlehemskog Djetešca u štalici; i onda kad hoda kao beskućnik po gradovima i selima, da nas obogati i privede u kuću Oca nebeskoga... Ne smijemo se sablazniti, kad ga gledamo kao "Čovjeka Boli" u vojničkoj kabanici, sa trstikom u rukama i trnovim vijencem na glavi! Sve je to učinila naša zloba, koju je on htio likvidirati svojom ljubavlju!

Osvojio nas je svojom dobrotom, razumijevanjem, nježnošću, smilovanjem, blagošću i ljubavlju. On nikada nikoga nije prezreo, nikoga odgurnuo od sebe, nikoga osudio, nikoga ražalostio. Javnu je bludnicu uzeo u zaštitu. Pomilovao je razbojnika na križu. Na sve je podvale i klevete, nepravde i zulume... šutio i trpio. Štoviše On je za svoje krvnike i molio: "Oče, oprosti im, jer ne znaju, što čine!"

Nije stoga nikakvo čudo, što su ga milijarde uzljubile svim srcima; nije čudo, što su milijuni veselo žrtvovali svoje vrijeme i sposobnosti, svoj dom i svoj život Njegovom Božanskom Srcu; nije nikakvo čudo, što je Evropa cvala, bila pionir kulture, dok je bila vjerna Kristu; ali je veliko čudo, što mi ne vidimo, da je naša nesreća u tom, što smo se udaljili od Krista, od njegove ljubavi, od njegove nauke, od njegova duha! Nije čudo, što smo tako nesretni, kad smo ostavili onoga, koji je jedini kadar da smiri naše nemirno, siromašno, jadno i bijedno srce!

MI GA LJUBIMO! TU JE POČETAK NAŠE SREĆE!

U svojim "Ispovijestima" sv.Augustin govoreći o Bogu, kaže: "Jao onima, koji o Tebi šute, kad i oni, koji su razgovorljivi izgledaju kao nijemi! Mi ćemo sada ovdje nadopuniti Augustinove riječi:

JAO NAMA! - ako u Isusu Kristu ne prepoznajemo svoga Učitelja, Prijatelja, Dobročinitelja - Boga!
Jao nama! - Ako mnogo čitamo, studiramo i razmišljamo, a Krista i Njegovu nauku ne proučavamo!
Jao nama, ako svojoj djeci svašta pričamo, a o Kristu šutimo! Jao nama, ako Krista ne ljubimo svim srcem, svom dušom i svim silama svojim! Jer će tada naše srce ostati za vrijeme i za vječnost lišeno najviše istine, najviše dobrote, Ljepote, života i ljubavi! Bit će nesretno za vrijeme i za vječnost!

Blago nama, ako to sada ozbiljno shvatimo; ako se sada odmah prihvatimo posla; ako odmah sada naše srce usplamti vatrenom ljubavlju prema Isusu Kristu, Njegovu životu i radu!

Slatko Srce mog Isusa, daj da Te ljubim sve to više!

⁂

KOLIKO LJUBAVI PREMA BOGU - TOLIKO SREĆE!

Uvod:

"Ima duša, što na zemlji
Traže sreću utaman,
A ja evo radost nosim,
Moje su joj grudi stan.
Ovijet to nije jednog dana,
Zauvijek on je moj,
Svagda mu se ja veselim
Kao ruži proljetnoj."
(Sv.Terezija, D.I.u pjesmi: "Moj mir i radost". Str. 277.)

……

Tako pjeva velika "Mala Terezija" u svojoj pjesmi "Moj mir i radost". Ona je otkrila tajnu sreće; štoviše, ona ju je ostvarila u vremenu i u vječnosti! - Stoga je mi danas znatiželjno pitamo: Reci nam Ti, mudra djevice, kako si Ti postigla svoju životnu sreću?- Mala nam Svetica odgovara: Pođite mojim malim putem potpuna predanja i sjedinjenja s Isusom Kristom i vi ćete postati sretni! Jer je Isus Krist posjednik svega, za čim teži vaše biće! Tko se Njemu potpuno preda, tko se s Njime sjedini, taj uživa Njegova božanska dobra! Tome svijetli božansko svijetlo istine, taj se voljom sjedinjuje s najvišim dobrom, taj ulazi u struje Božje ljubavi, života i slasti!-

No dobro!- A kako ćemo se mi sjediniti s Isusom Kristom?-Može li se čovjek ovdje na zemlji uopće tako sjediniti sa svojim Bogom, da postane posjednik božanskih dobara: istine, dobrote, ljepote, života i ljubavi?

Psihologija ljubavi:

Na ovo pitanje odgovaramo jesno ili potvrdno: Svaki čovjek, koji želi postati sretan - ne samo da se može, nego se on i mora sjediniti s Isusom Kristom! Kako? - Kako? Onako, kako se razumni slobodni ljudi sjedinjuju u svojim mislima, željama, nakanama, djelovanju... t.j. u ljubavi!- Sad smo eto došli do jezgre problema sreće: došli smo do velike tajne ljubavi!-

Što je ljubav?

U svojoj biti ljubav je tajna. Ali moderna psihologija pomalo prodire u tu tajnu. Ona nam iznosi vrlo važna očitovanja svake ljubavi - bila ona domovinska, roditeljska, zaručnička, bračna, djetinjska ili ljubav prema Bogu Isusu Kristu.-U svakoj ljubavi, tvrde psiholozi, nalazimo:

1. Koncentraciju pažnje na jedan predmet ili osobu, koja posjeduje za nas poželjna svojstva. Kao što predmet, koji stoji u središtu vidnoga polja, zasjenjuje sva druga područja, - tako osoba koju ljubimo, potpuno zaokuplja naš duh, očišćuje od nepoželjnih objekata, hrani i zasićuje naš duh svojim dobrima.

2. U nama se spontano rađa želja za posjedovanjem ili uživanjem tih dobara, koje je razum otkrio u ljubljene osobe. Zato volja odmah prelazi u aktivnost, da se domogne tih dobara. Duša se osjeća uznemirena i nježno ranjena tim žalcem, koji dolazi od žuđene osobe. Iz te rane, koju je otvorila poželjna osoba, struji ljubav u protivnom pravcu: u centrifugalnom pravcu - prema toj osobi. Ovo neprestano strujanje ili unutarnje duševno putovanje od vlastitog bitka prema drugome ljubljenom bitku, važno je, značajno i nužno za svaku ljubav! Osobito je to važno za ljubav prema Bogu Isusu Kristu, jer k Njemu ne možemo ići tjelesnim nogama, a ipak ljubiti Ga znači ići k Njemu. Zato se ljubav i zove strujanje, neprestani polazak, pravo uzbudljivo putovanje duše prema Ljubljenome. Ona nije

nikakva eksplozija (Jose Ortega yGasset, O ljubavi,str. 22) nego trajno izviranje, duševno zračenje, koje ide od zaljubljenoga prema ljubljenome. To virtualno kretanje prema objektu ljubavi nije sterilno, besplodno ili besciljno. Ono je bogato, plodno, veliko, djelotvorno, životno strujanje... Mogli bismo ga nazvati:

3. Afirmacijom bitka: Jer ovaj čudesni opticaj misli, želja i osjećaja - postaje samo izraz međusobnog darivanja, poklona, predanja i aktivnog nastojanja, da se "ljubljeni" afirmira, utvrdi, usavrši, ovjekovječi. "Ljubav zamata svoj predmet u povoljnu atmosferu, ona je milovanje, pohvala, povlađivanje i potvrđivanje"(Ortega). Tako dolazi do sjedinjenja:

4. Sjedinjenje: u mislima, željama, nakanama, osjećajima i djelovanju. Ljubljeni se više ne osjeća sam: on je ujedinjen sa svojim predmetom ljubavi. Njega veseli isto, što veseli ljubljenoga! Njega žalosti isto, što žalosti ljubljenoga. Tim se putem ostvaruje:

5. Jedinstvo dobara: "Sve, što je moje, i tvoje je". Potpuna zajednica života. Komunikacija dobara, radosti i sreće!Sada možemo sa sigurnošću utvrditi, da je ljubav vječna darovateljica života, stvarateljica i čuvarica života, sreće i blaženstva!

....

"BOG JE LJUBAV!"

Primijenimo li sada iznesenu nauku o ljubavi na Boga, dolazimo do zaključka, da je prvi i najviši zakon naše sreće izražen u riječima samoga Boga: "Ljubi Gospodina Boga svoga, svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom pameti svojom i svom snagom svojom!" (Mrk. 12,3o.)- Zašto?- Zato, što je "Bog ljubav, i tko ostaje u ljubavi u Bogu ostaje i Bog ostaje u njemu" (I.Ev.4,16.)

Znači: do sjedinjenja i posjedovanja božanskih dobara, za kojima neodoljivo čezne naše biće, možemo doći samo po ljubavi prema Isusu Kristu, koji je sam po sebi objava vječnoga Boga!

Koji je - poput dobre majke - koja sve čini, da svome djetetu osigura životnu sreću - iz ništavila pozvao čitav svemir u život, da nama pripravi kolijevku! Ta On nas je stvorio i otkupio; poslao je Duha Ljubavi u naša srca, da ih očisti, posveti, prosvijetli i proslavi!- Svi su naravni i natprirodni darovi, što ih uživamo, očitovanje i potvrda njegove ljubavi prema nama!- Zar nam Bog nije u Isusu Kristu saopćio svoj bitak, svoju želju, da uđemo u struje božanskoga života ljubavi i sreće!? Zar nam se nije potpuno predao u euharistiji? Zar Njegova žrtvena smrt na križu nije najrječitiji dokaz Njegove ljubavi!? "Bog je tako ljubio svijet, da je Jedinorođenoga Sina svojega predao, da nijedan, koji vjeruje u Njega, ne pogine, nego da ima život vječni!"

....

TAKO BOG ŽELI DA ČOVJEK UZLJUBI NJEGA!

Sva su ta Božja djela naravi i milosti samo ljubavne strijelice, kojima je Bog ranio naše pameti, volju i srce, da u našoj duši probudi čin ljubavi, kojim bismo se sjedinili s Njime i tako ostvarili svoju vremenitu i vječnu sreću. Da bi došlo do ostvarenja te sreće, nužno je obostrano darivanje. S Božje je strane ono neprestano u akciji. No s ljudske strane taj dar ili poklon, to ujedinjavanje i usklađivanje misli, osjećaja, želja i nakana, stremljenja i djelovanja, mora biti čin slobodne odluke. Jer ljubav ne trpi nasilja! Nedostojno bi bilo Boga i čovjeka, da ga se sili na darivanje ili poklon samoga sebe.

LJUBAV JE U JEDINSTVU VOLJE

Bog nas je, istina, pretekao svojim darivanjem;ali ne radi sebe, nego radi nas, radi naše sreće. Radi nas i radi naše sreće utisnuo nam je i onu trajnu čežnju za sobom, da nitko ne bude lišen vremenite i vječne sreće bez svoje vlastite krivnje. Htio je da svi ljudi spoznaju Njegovu "beskrajnu ljubav", pa da se onda slobodno i dragovoljno predaju toj ljubavi. Bitno je u toj ljubavi usklađivanje naše volje s voljom Božjom. A volja se Božja u čovjekovom moralnom životu divno očituje u glasu naše savjesti, koji je urezan u ljudska srca od početka. Da ne bude zabune, Gospodin je još jednom na Sinaju jasnije izrazio i detaljnije odredio pravac našem slobodnom djelovanju; a Isus Krist, Sin Božji, je i prirodni moralni zakon i Dekalog u svojem govoru na "Brdu blaženstva" podigao do najviših vrhunaca pravila i savršenstva, kojim treba, da naša volja i srce kreće prema vremenitoj i vječnoj sreći!

Da je tome doist-a tako, evo nam jasnih Kristovih riječi: "Zaista, zaista vam kažem: ne će svaki onaj koji mi govori: Gospodine, Gospodine, ući u kraljevstvo Božje, nego onaj, koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima!" "Tko ima zapovijedi i drži ih, on je onaj, koji me ljubi. A tko mene ljubi, ljubit će ga Otac moj, i ja ću ga ljubiti i objavit ću mu se"(Iv. 14,21). Onaj me ljubi, koji vrši volju moga nebeskoga Oca!

Ljubav,dakle,nije u riječima, frazama, simbolima... nego u jedinstvu naše volje s voljom Božjom! Riječi, poklon, molitve, žrtve... sve su to samo očitovanja ljubavi! Ako ljubavi nema, onda je to sve skupa samo farizejstvo! Ali bi se ljuto prevario onaj, koji bi mislio, da ljubav može postojati i bez ti h djela. Jer ljubav je, kako rekosmo, neprestano strujanje, darivanje, povlađivanje, saopćivanje svoga vlastitoga "ja" ljubljenome "ti". Ako nema te bitne aktivnosti, onda nema ni ljubavi! U tom je darivanju uključena i žrtva vlastitoga "ja"; ali je ta žrtva slatka, ona usrećuje. Pogotovo, ako se radi o ljubavi prema Bogu!

Tu se još najviš e zapaža uzročna veza između naše ljubavi prema Bogu i naše sreće. Jer se u toj ljubavi zaista ostvaruje međusobno darivanje, potvrđivanje, usavršivanje, i podržavanje našega bitka. Tu uistinu dolazi do komunikacije ili podjele dobara, savršena predanja svoga "ja" ljubljenome "ti", te zato i ljubljeni naš "ja" ulazi u posjed i uživanje Božjih dobara: istine, dobrote, ljepote, života, ljubavi i sreće!

KOLIKO LJUBAVI - TOLIKO SREĆE!

Sada možemo postaviti ovo pravilo: Koliko ljubavi prema Bogu Isusu Kristu - toliko sreće u naš~~e~~ ~~x~~ životu. Ako ta ljubav bude vatrena, velika i žarka, preplavit će naše srce strujama božanske sreće! Snaga i intenzitet sadašnje naše ljubavi prema Isusu Kristu, bit će mjerilo naše vječne sreće! Vrhunac ljubavi, vrhunac sreće!- To je nepromjenljivi zakon Božji! - Po njemu ćemo biti vagnuti na dan suda!-

Zaključak:

A kao praktički zaključak, dajemo parolu sv. Ivana Krstitelja: "Me oportet minui, illum autem crescere!" - Moj "ja" treba, da nestaje, treba da se gubi u interesnom području Isusa Krista, t.j. u mojem ljubljenom "Ti". On mora u mojoj svijesti: u pameti, volji i srcu zauzeti "vidno polje", mora zavladati mojim bićem kao kralj i gospodar, kao moj Bog i moja vremenita i vječna sreća.

....

Na kraju možemo završiti s riječima Male Terezije, koja je svoj "ja" potpuno predala onom božanskom "Ti" - Isusu Kristu i tako ostvarila svoju sreću, koju izražava ovim riječima:

"Spasitelju milom često
Sa ljubavlju reći znam:
Moj Božanski mali Brate,
Rad li za Te snosim vaj,
Tebi biti na veselje,
To je moj na zemlji raj!

Dugi život želim sebi,
Ako tako hoćeš Ti,
Ipak smjesta hoću k Tebi,
Ako Ti se zaželi!
Ljubav oganj rajskog doma
Dan me na dan izgara;
Što će meni smrt il' život
Ti si sreća jedina!"

" " "
" " "

SREĆA JE U USREĆIVANJU BLIŽNJEGA ISUSU ZA LJUBAV

> Sreća je u savršenoj ljubavi prema Bogu-Isusu, jer se u toj ljubavi naš ljudski "ja" sjedinjuje sa Njegovim božanskim "Ti", pa tako mi postajemo dionici Božje istine i dobrote, ljepote i života, ljubavi i sreće! - Jer Bog je Ljubav, i tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog ostaje u njemu! (I.Iv.4,16.)

Ali Bog je čisti duh, koji nema tijela; a mi smo čudesni spoj duha i materije! Nismo dakle, jednaki! Kako onda može doći do savršena jedinstva u ljubavi!? Koliko naš duh žudi za Bogom, toliko ga tijelo sputava i veže uz materiju. Mi bismo željeli imati takva Boga, kakvi smo mi.

Utjelovljenjem druge božanske osobe udovoljenoj je toj našoh težnji. Isus Krist je Bog i Čovjek u jednoj božanskoj osobi. Njega možemo i moramo ljubiti svim srcem! To je prva pomoć našoj mješovitoj prirodi! Ali i On - Isus Krist - sada je također "sakriveni Bog" pod otajstveni veo bijele hostije i pod "mistično tijelo" svoje Crkve. Kako, dakle, da Mu omilimo, da Mu uzvratimo ljubav ljubavlju, da Ga ljubimo cijelim i nezrazdijeljenim srcem?- Mi naime želimo imati jednu određenu i konkretnu osobu pred sobom, kojoj ćemo iskazivati svoju ljubav!

NAŠ BLIŽNJI JE OBJAVA BOŽJA

I u toj nam je težnji Gospodin pritekao u pomoć. On je svakoga čovjeka poistovjetovao sa Sobom. Jer je svaki čovjek vidljiva objava Božja. I to ne samo po svom tjelesnom ustroju, koji također predstavlja remek-djelo Božje mudrosti, nego još više po razumnoj i slobodnoj i besmrtnoj ljudskoj duši, koja se samo u Bogu može potpuno smiriti i usrećiti. I tu je Gospodin udario svoje prijestolje. Tu On boravi, posinjuje i ljubi sve nas. Zato je kao drugo važno pravilo naše vremenite i vječne sreće postavio zapovijed: "Ljubi bližnjega kao samoga sebe!" (Mt. 22,39). I "štogod učinili jednome od mojih najmanjih, meni ste učinili!" (Mt. 25,4o). A u svom eshatološkom govoru uoči vječnosti Spasitelj ovako govori:"Idite od mene,prokleti, u oganj vječni, koji je pripravljen đavlu i anđelima njegovim; jer sam ogladnio, i niste mi dali jesti, ožednio i niste me napojili. Bio sam gost, i niste me primili na konak; gol i niste me obukli; bolestan i u tamnici, i niste me pohodili... Gospodine! Kada smo te vidjeli gladna ili žedna ili gosta ili gola i bolesna ili u tamnici, i nismo te poslužili? - On odgovara: "Zaista vam kažem, štogod niste učinili jednome od ovih najmanjih, ni meni niste učinili!" (Mt. 25,41.-45.)

Velika je u tom pomoć:

U tim se riječima Gospodin Bog očito poistovjetuje s našim bližnjim. I tako daje veliku pomoć i olakšanje našoj želji, da Ga ljubimo u svom bližnjem. Tko dakle želi postati sretan na ovom i na drugom svijetu, neka se sjedini sa Spasiteljevom voljom i željom, da ljubi bližnjega kao samoga sebe. Neka sve ono, što bi želio činiti samom Isusu Kristu, kad bi ga imao uza se, čini svome bližnjemu, pa će sve to sam Bog primiti i nagraditi kao da je sve to Njemu izravno učinjeno! Naša se dakle sreća nalazi u usrećivanju bližnjega - Isusu za ljubav ili radi Boga!

KAKO JE ČUDESNA TA CIRKULACIJA LJUBAVI!

Iz oceana Ljubavi - iz neizmjernoga bitka Božjega - iz same beskrajne ljubavi (jer Bog je ljubav!) izvire pet golemih struja ljubavi: Ljubav Stvarateljica, Ljubav Otkupiteljica, Ljubav Prosvjetiteljica, Ljubav Posvetiteljica i Ljubav Proslaviteljica, te preplavljuje ljudska srca uvijek novim valovima života, svijetla, dobrote, svetosti i slave, da bi se onda u ljudskim srcima oplodila dobrom voljom i tako obogaćena vratila svom izvoru.- Kako je čudesan taj opticaj ljubavi! Kako su divne Božje nakane s nama ljudima! Ta sreća nam se ovdje čini tako blizu! Ona je na dohvatu naše ruke! Treba samo činiti dobro svakome, koga sretnemo na stazi života! Sve, što želimo, da drugi čine nama, činimo mi to njima! Nikada nikome nemojmo nanositi bol i žalost! Nikoga ponizivati, nikoga vrijeđati, nikoga prezirati, nikoga omalovažavati... Svakome biti na uslugu, svakoga obradovati, poučiti, tješiti, nahraniti, napojiti, odjenuti, podvoriti, posjetiti, okrijepiti! Za svakoga imati razumijevanja, suosjećaj, sažaljenje, dobrotu, milosrđe, blagost - kao što to želimo, da drugi imaju s nama.

KRATKO I JEZGROVITO RJEŠENJE SVIH PROBLEMA:

Nije li u tom kratko i jezgrovito rješenih svih životnih problema: problema ljubavi prema Bogu, Isusu Kristu; problema naše vremenite i vječne sreće; nije li u toj kratkoj formuli, koju može naučiti i razumjeti svako dijete, "usrećivati bližnjega" već riješeno pitanje rata i mira, bogatstva i bijede, ljubavi i mržnje, zadovoljstva i pobune...!? Kad bi se ljudi danas prihvatili ovoga vrhovnoga načela ljubavi i sreće, sutra bi se otvorila vrata zemaljskoga raja! Kako bi tada bilo lijepo živjeti na ovome svijetu! Svi bismo se natjecali, da usrećimo svoga bližnjega. I u tom bi natjecanju ostvarivali ljubav prema Bogu, gradili svoju vječnu sreću, a ujedno bismo već ovdje na zemlji osjećali mir, zadovoljstvo, radost i sreću, koja nadilazi sve užitke "sinova tame".

U TOM NAS UTVRĐUJE ŽIVOTNO ISKUSTVO:

U tom nas uz objavu Božju utvrđuje životno iskustvo svetaca, učenjaka, pa i naši vlastiti doživljaji:

1. Sveci Božji, koji su se iz ljubavi prema Bogu i Isusu Kristu, potpuno žrtvovali za dobro bližnjega, postali su najmirniji, najvedriji, najzadovoljniji i najveseliji ljudi na svijetu! Sjetimo se samo Benedikta Kotolenga, sv.Ivana Boska, sv.Franciske Šantal, sv.Elizabete Türinške i drugih, koji su sve svoje vrijeme i sposobnosti, sva materijalna i duhovna dobra svoga bića, žrtvovali bližnjemu - Isusu za ljubav! - Naglašujemo "Isusu na ljubav", jer bi se inače grozno razočarali u ljudskoj nezahvalnosti, a i plaća bi njihova za nadčovječanske žrtve preminula zajedno s njihovim odlaskom s ovoga svijeta. Stoga su oni, poput sv.Patricija, u svakom čovjeku gledali Krista! On ih je nosio, vodio, tješio, hrabrio, krijepio, nagrađivao i usrećio.

2. Goethe je u svome "Faustu" dobro postavio problem sreće. Faust (=Goethe) bogat, slava, zdrav punom kupom srče sve slasti i raskoši, što mu ih mogu pružiti ova zemlja i ovaj život. Ali on ostaje uvijek nezadovoljan, nesretan! Istom pred smrt, kada je već i oslijepio, počne činiti dobro: dijeli seljacima zemlju i poučava ih u racionalnom gospodarstvu. I naslućujući njihovu buduću sreću, osjeti zadovoljstvo u srcu, pa reče: "Naslućujući ovu sreću uživam sada vrhunac života. I ovom trenu velim: "Zastaj trene, ovako krasan i ovako slastan"! Kažem, Goethe je psihološki u Faustu dobro postavio problem sreće; ali samo teoretski! Praktički ga nije dobro riješio, jer ga je lišio onoga božanskoga elementa "Isusu-Bogu za ljubav!", bez kojega je svaka ljubav prema bližnjemu čista sebičnost, oholost i slavičnost. Ona je osim toga lišena nade u vječnu nagradu, pa je praktički neprovediva. "Filantropija" je samo u teoriji lijepa, u praksi ona je nesreća!

3. Vlastito nas životno iskustvo sili na izjavu, da smo najsretniji upravo bili onda, kada smo vlastitim žrtvama izgrađivali tuđu sreću!

Psihologija sreće:

Sve nas to zajedno: i objava i razum, volja i srce, znanost i iskustvo - dovodi do zaključka: da je sreća projekcija naše nutrinje, u kojoj vlada Božji mir i Božja ljubav. Ne smijemo, dakle, tražiti sreću u izvanjskim dobrima, nego u unutarnjem sjedinjenju s Bogom po ljubavi, koja će se onda neprestano izlijevati na bližnjega, usrećivati njega i nas, a sve zajedno voditi k prekogrobnom blaženstvu. To je zakon sreće. Kriterij ili mjerilo joj je ljubav. A ljubav se hrani žrtvama. Pa što bude više žrtava izgaralo na oltaru naše ljubavi, toliko će porasti i naša sreća.

:":":":

KATOLIČKA OBITELJ SREDIŠNJI PROBLEM DRUŠTVA

Sve, što smo od Nove Godine ovamo razmatrali o svojoj vremenitoj i vječnoj sreći u životnoj povezanosti s Bogom ili o potpunom jedinstvu s Kristom po ljubavi, koja se nužno razlijeva i na našega bližnjega, - sve je to bila kao neka priprava ili uvod u naša buduća razmatranja kršćanske obitelji.

Motivi odluke:

Na ta smo se razmatranja o kršćanskoj obitelji odlučili s više razloga:

1. Mi obitelj smatramo središnjim problemom društva: pojedinaca i čitave ljudske zajednice, upravo čitavog čovječanstva. Kao što je naša životna snaga, zdravlje i sposobnost... ovisna o zdravlju i pravilnom funkcioniranju pojedinih organa, a ovi opet o zdravlju i sposobnosti pojedinih organskih stanica,-tako čitavo čovječanstvo sa svim svojim materijalnim i duhovnim dobrima ovisi o zdravlju pojedinih obitelji, jer je obitelj osnovna stanica ljudskoga društva. Kakva je obitelj - takav će biti i narod! - Kakvi narodi - takav i čitav ljudski rod!

2. A taj cijeli ljudski rod, uzet kao cjelina, iako je postigao vrhunac civilizacije, nauke i tehnike, ipak pokazuje sigurne znakove oboljenja: ta odasvuda nam stižu tužni glasovi o ratovima, mržnji, o nepravdama i nasilju, o masovnom uništavanju i brutalnom gaženju najosnovnijih ljudskih prava... Čitavo se čovječanstvo nalazi u grozničavoj napetosti i stravičnom očekivanju budućeg sukoba atomskim oružjem. Kao da plešemo na krateru vulkana! Svuda nemir, nezadovoljstvo, bijeda, nepovjerenje, nesuglasice, nervoza, jurnjava...u nepoznato! Nije li to dokaz, da je čovječanstvo bolesno?! Zar je rat normalno stanje ljudskoga društva? Zar je ljudsko srce stvoreno za mržnju? Zar smo tu na zemlji zato, da budemo nemirni, nezadovoljni i nesretni?- Gdje je uzrok i žarište tom nezdravom stanju ljudskoga roda?- Odakle izviru te nezdrave i bolesne struje ljudskoga duha?- Kamo su ubačene prvotne zarazne klice moderne nesreće?

3. Na ova će vam pitanja ljudi davati razne odgovore: literatura, kino, kazalište, radio, civilizacija, nevjera, otpad od Boga, nedostatak ljubavi, sebičnost, egoizam, slavičnost i t.d. No, dobar će poznavatelj povijesti, psihologije, sociologije i bogoslovije odmah pokazti uzrok, izvor i žarište svih modernih nesreća; on će potpunom sigurnošću ustvrditi,da je kriza obitelji uzrok, izvor i žarište svim drugim jadima čovječanstva. Tu, u obitelji, započima nevjera i otpad od Boga;tu se u nedostatku ljubavi rađa mržnja;tu se djeca zaražuju krivim idejama čitajući kojekakvu literaturu; tu se zapaljuju ideali slobodne ljubavi, kad gledaju i slušaju, kako se živi i hvali nevjera u braku; tu se formiraju ljudi, koji će jednoga dana upravljati narodima i drmati sudbinom svijeta. Kakve će nam, dakle, pojedince dati obitelji, takav će biti i čitav na-

rod; a kakvi narodi, takav i čitav ljudski rod! Bolesni narodi sigurno ukazuju na bolesne obitelji! Jer pokvarena krv obitelji vremenom prelazi i zaražuje nevjerom, nepovjerenjem, mržnjom i nesrećom i čitavu veliku ljudsku zajednicu.

4. Tko, dakle, želi liječiti čitavo čovječanstvo, mora najprije ukloniti žarište bolesti u obitelji. Mora liječiti obitelj!- Ako nam se upali slijepo crijevo, treba ga odrezati!- Ako nas boli zub i natekne lice, ne će nam koristiti nikakav flaster na licu! Treba izliječiti ili izvaditi zub! Ako nam negdje na krovu prokapljuje, treba ga popraviti ili izmijeniti crijep. Tako je i sa čitavim čovječanstvom: bolest treba liječiti na izvoru, treba ukloniti žarište zla u obitelji! Jer sudbina svijeta leži u obitelji. Ona je stup općeg poretka, srčika ili jezgra društvenog života, države i religije!

5. Stoga će naša prijašnja razmatranja: o Bogu, duši, smislu života, o sreći i ljubavi prema Bogu i bližnjemu - u ovim razmatranjima: o obitelji, o braku, o odgoju, o izboru zvanja... naći najbolju praktičnu primjenu u životu zajednice! Obitelj je naime ono prvo mjesto i sredina, gdje treba prakticirati nauku o Bogu, o duši, o smislu života i primjenjivati iznesena pravila za postizavanje vremenite i vječne sreće. Tko od nas ne nađe u obitelji svoje smirenje, svoje zadovoljstvo i svoju životnu povezanost s Isusom Kristom, taj se nikada u životu ne će smiriti, nikada ne će biti sretan!

6. Naša je živa želja, da tim svojim propovijedima, roditeljima i mladeži pružimo prvu pomoć i svijetlo, kako bi u svom obiteljskom i roditeljskom gnijezdu najlakše i najbolje ostvarili smisao svoga života i postavili sigurne temelje svojoj vremenitoj i vječnoj sreći!

....

Prigovor i odgovor:

Neki će od vas, dakako reći: Kako ćeš ti nama: očevima i majkama, starcima i staricama, mladićima i djevojkama... govoriti o obitelji, o braku, o odgoju, o ljubavi ..., kad sam nemaš nikakvog iskustva u tim stvarima?! Šta ti znaš o peripetijama u braku? Što ti možeš kazati o bolima jedne majke, kojoj je dijete pošlo po zlu putu?- Kakve ćeš savjete davati zaručnicima, kad sam ne znaš, što je ljubav?- I t.d.

Na ovakve i slične prigovore, odgovaram:

1. Ja ovdje ne ću govoriti u svoje ime i na osnovu svojih iskustava. Iza katoličkog propovjednika stoji dvadesetvjekovno iskustvo Katoličke Crkve; pa kad ja i ne bih imao baš nikakvih iskustava o obiteljskom životu, mogao bih pametno i dobro iznositi iskustva katoličkih vjernika!

2. Mi smo katolički svećenici i propovjednici, osim toga, samo "transformatori" Božjih misli, ideja i nauke;

služimo ovdje u hramu Božjem kao "trube jerihonske", da razorimo zidove, koji vam priječe ulazak u "obećanu zemlju"! - Zar nam Kristove riječi: "Idite i propovijedajte... svakom stvorenju i naučavajte ih, da drže sve, što sam vam zapovjedio", - ne nalažu, da vam govorimo i o obitelji, koju je Krist posvetio! Zar On nije prvi korak u svom javnom djelovanju upravio na osnivanje obitelji u Kani Galilejskoj? Nije li svoje prvo čudo, da objavi svoje božansko dostojanstvo, učinio upravo na svadbi u Kani Galilejskoj? Nije li time nama - svojim slugama! - dao obvezatan primjer, kako da i mi radimo u svom apostolatu?

3. O da! Mi imamo obvezu i dužnost govoriti o obitelji! Ne govoriti o obitelji, o braku, o odgoju djece... značilo bi za nas "izdati" svoje svećeničko zvanje! Mi moramo i možemo govoriti i poučavati o obitelji - više nego ostarjeli roditelji, koji možda razočarani u životu, više nemaju snage ni volje, da pouče svoju djecu u najdelikatnijim pretincima njihova srca; mi to možemo i hoćemo-više nego vatrom strasti zagrijani-mladi bračni parovi i zaručnici, koji niti ne naslućuju, koliki su i kakvi tereti bračnog života; mi svećenici, propovjednici i ispovjednici možemo i moramo govoriti o obitelji, o braku, o djeci, jer mi najbolje poznajemo Božju volju, dubine duša i progone savjesti onih, koji su i nehotično i neznajući zalutali s pravoga puta; jer mi smo pozvani da ih vodimo k vremenitom blagostanju i vječnom blaženstvu.

....

Nakana i program:

Mi ne želimo nikome ništa predbacivati. Jedina je naša želja pomoći, "otvoriti oči", podići, usavršiti, saopćiti Božje misli i Božje poglede na obiteljski i bračni život. To smatramo tako velikim i pozitivnim svojim zadatkom, kao što je i sama svećenička vlast i milost velika i sveta u očima pravih kršćana katolika. Uvjereni smo, da ćemo time izgrađivati pravu kršćansku obitelj, koja je razorena, i tako najbliže surađivati u sreći vas samih i vaše djece...

Razoreno - sagraditi:

U ovo naše atomsko doba možemo već sada upotrijebiti ovu poredbu:

Kao što se kod razbijanja atomske jezgre oslobađa silna i neobuzdana prirodna snaga; tako se i kod razbijanja jezgre ljudskoga društva - obitelji, oslobađaju najrazornije i najelementarnije snage ljudskoga bića: Čovjek se osjeća nemiran, nezadovoljan, prazan, pust, nesretan; ponestaje mu svih plemenitih motiva žrtve za ljubljene osobe; on postaje sklon, da bez osjećaja i bez saučešća, upravo očajnički, gazi po svemu, što se uzdiže i idealizira; nesređen, neuredan, desperatan, "mizantrop" sposoban za svaki perverzitet i sadizam. Ta sam Bog je odredio, da se svaki ljudski život ima začeti, roditi, razvijati, usavršavati i odvijati u atmosferi obiteljske ljubavi!

Stoga je naša najsvetija svećenička dužnost, da mi počnemo graditi ovo razoreno Božje djelo; to će biti na korist vama i radost vašoj djeci; svi mi moramo u obitelji ostvarivati ideale kršćanstva: životu dati pravi i puni smisao, oživotvoriti jedinstvo s Bogom po ljubavi, koja će prvenstveno zagrliti članove obitelji, u kojoj živimo! To pak znači: raditi na vremenitom blagostanju i vječnom blaženstvu svoga bližnjega! Zar to ne znači: USREĆIVATI BLIŽNJEGA?

"NIJE DOBRO DA ČOVJEK BUDE SAM"

Nitko od ljudi nije vidio... Znanost može samo nagađati... No, ima ljudi, koji su tendenciozno govorili i pisali o postanku prvoga ljudskoga bića na zemlji. Ako igdje, a to onda ovdje, vrijedi ona: "Ignoramus et ignorabimus!" od Raymunda du Bois. "Niti znamo, niti ćemo ikada saznati" - bez objave Božje!- kako je nikao prvi ljudski život na zemlji i kako se taj život umnožio. Umnožio se na milijune i milijarde primjeraka. Svaki primjerak nosi u sebi ljudsku narav. Svaki od nas ima individualnu ljudsku narav, a svi zajedno sačinjavamo ljudski rod.

SMISAO SPOLNOSTI:

Očita je pak činjenica, da je taj ljudski rod, rasječen ili raspolovljen na dvoje: na muški i ženski spol. A duševne su i tjelesne razlike između muža i žene tolike i takve, da su mnogi mislili, da postoje muške i ženske duše; štoviše, mnogi su u prošlosti tvrdili, da potpunu ljudsku narav imamo smatrati tipom čovjeka, u kojem su ujedinjena muška i ženska svojstva. Grafički bismo to ovako prikazali: Čovjek = muško + žensko!-

Nameće nam se stoga sada vrlo ozbiljno i zanimljivo pitanje: zašto je ljudski rod ovako prepolovljen?- Koji smisao imadu spolne razlike?- Što je Autor života htio time postići?

Pokušat ćemo sada, da pomoću objave i zdrava razuma odgovorimo na ta pitanja.

1. "Nije dobro da čovjek bude sam!" (Gen. 2,18).

ZAJEDNICA ŽIVOTA:

U Genezi ili knjizi Postanka nalazimo odgovor na prvo pitanje: Zašto je ljudski rod podijeljen na muški i ženski spol? Kad su naime u dugim vremenskim periodama bili realizirani svi preduvjeti ljudskoga života na zemlji, tada reče Gospod Bog:"Načinimo čovjeka na sliku i priliku svoju"(Gnz.1,26). "Tada načini Gospod Bog čovjeka od praha zemaljskoga i udahnu mu u lice duh žicota. Tako postade čovjek živo biće"

(Gnz. 2,7.)- Ovo živo ljudsko biće "Adama" stavi Bog u "Vrt naslada", u "Eden", da ga obrađuje i njeguje. Predao mu je sve živo i neživo, da se koristi stvorovima. I zato predvede pred njega sve životinje, da im on nadjene imena i da se služi njima. "Ali se Adamu ne nađe među njima pomoćnica, koja bi mu pristajala"(Gnz. 2,20). Adam posta žalostan. Nije imao s kim razgovarati. Osjeti se u "Vrtu naslada" osamljenim, i ta ga je osamljenost lišila svake sreće. Nato Bog reče:"Nije dobro, da čovjek bude sam. Načinit ću mu pomoćnicu, koja mu pristaje" (Gnz.2,18).

I "zato Gospod Bog pusti dubok san na Adama. Kad je bio zaspao, uze mu jedno rebro i ispuni mjesto opet mesom" (Gnz. 2,21.) "Izgradi Gospod Bog rebro, koje je uzeo iz čovjeka (Adama), u čovječicu (Iš-Iša! Hebrejski žen.rod!) i dovede je k čovjeku, i reče čovjek: "Ovo je (sada) napokon kost od kostiju mojih i tijelo od tijela mojega; i zato će se ona zvati "ČOVJEČICA", jer je od čovjeka uzeta.(Gnz. 2,23.23.) Zato će muž ostavljati oca svoga i svoju majku i prilijepiti se za ženu svoju, i bit će jedno u tijelu"(Gnz. 2,24.)-

ČOVJEČICA:

POMOĆNICA!

Tako govori hebrejski izvornik. Izvještaj je, dakako, jednostavan i oskudan; ali nam ipak mnogo govori. Više nego sve nauke zajedno! Barem o postanku praroditelja i o svrsi spolnih razlika. I na mnoge ćemo se ove izjave mi ponovno vratiti, kad budemo govorili o bračnim odnosima i ljubavi između muža i žene u braku. Zasada je važno, da jednom zauvijek ustanovimo:

1.- Bog je stvorio čovjeka. Po tijelu posrednom tvari, a po duši neposrednim činom stvaranja.

2. Prva žena načinjena je iz prvoga muža; zato je i prozvana-"Iša" (t.j. "Iš"=Adam=čovjek=muž; a ženski rod od tog imena glasi: " Iša" = Čovječica=Adama=Mužica!)- Ime Eva dobila je kasnije kao "Pramajka" svih ljudi.

3.- "Adama"=Čovječica=Mužica=Žena=Eva - je stvorena kao "Pomoćnica" Adamu, Čovjeku, Mužu, jer nije bilo dobro, da čovjek bude sam. Trebala mu je pomoćnica - njemu slična, koja odgovara potrebama njegove naravi; koja ima razumnu dušu kao i on, i koja će ga moći razumjeti, s njime se razgovarati, ljubiti ga i s njim se sjediniti u svrhu propagacije ili prokreacije njegove vrste.

4.- To će jedinstvo između muža i žene biti tako intimno i privlačivo, da će čovjek ostavljati oca i majku i kidati ovu najsrdačniju krvnu vezu, pa prianjati uza ženu, da ostvari drugi zadatak razlike u spolovima, t.j. umnožavanje ljudskoga roda ili pomladak! No, o tom drugi puta!

....

Zaključak i primjena:

Kao zaključak i praktičnu primjenu na život postavljamo ovu tvrdnju: Čovjek je društvovno, obiteljsko biće!

On mora živjeti u bilo kakvoj zajednici ili obitelji, da bude miran i zadovoljan i sretan. "Vae soli!" - Jao samcu!- Tu je glas prirode, glas Autora ljudske prirode, glas Božji! Njegova je volja - utisnuta u ljudsko srce - da čovjek u zajednici provodi život ljubavi. A obiteljsko će mu ognjište pružiti najbolju arenu za ostvarivanje njegovih ideala!- Razmišljajmo o tom! Cijenimo to!- Ljubimo domaće ognjište ljubavi! - Ono će nam pružiti više sreće, nego mnogobrojna lutanja po svijetu!-

* * *

METAFIZIKA ČOVJEČANSTVA

Potreba metafizike

Kršćanska braćo i sestre!

Što dulje živimo i življe želimo prodrijeti u dubine tajna ljudskoga života na zemlji, to nam se sve više objavljuje uzročna i svršna povezanost svijeta i nadsvijeta, fizike i metafizike čovječanstva. Štoviše, isključimo li metafiziku, sve će nam fizičke i psihičke pojave u ljudskom rodu, ostati nerješivom zagonetkom. Bez metafizike mi, na pr., ne možemo riješiti:

1.-Zašto se čovjek tako užasno boji osamljenosti?
2.-Zašto je ljudski rod kao takav razdijeljen na muški i ženski spol?
3.-Zašto u sjedinjenju spolova ljudska duša uvijek osjeća neku prazninu,daljinu i bol?

......

Na ova i druga slična pitanja želimo danas odgovoriti. Upiremo se na očitu činjenicu:podjele ljudskoga roda na dva spola: na muški i ženski spol. Hvatamo prirodno svijetlo razuma i vapimo za neprevarljivom istinom Božje objave.

....

I. ZAJEDNICA ŽIVOTA:

Zašto se čovjek tako užasno boji osamljenosti? Zašto tako živo žudi za izmjenom misli, za razgovorom, za razumijevanjem, za povjerenjem, intimnošću, za ljubavlju? Zašto želi prodrijeti u srž drugoga ljudskog bića?

1.- Na ovo nam pitanje zdrav razum daje ovaj odgovor: Zato, što je u sebi razdijeljen, nepotpun,razlomak; zato, što mu je tijelo i duša upravljena na drugoga, koji će nadopuniti njegovo biće!-

2.-Prvi je čovjek Adam-govori objava Božja-stvoren u naponu snage i smješten u "Eden"=Vrt naslada, pa je ipak, makar je svega imao, postao žalostan. Među svim životinjama, nije našao sličnu sebi, s kojom bi mogao razgovarati, živjeti i razmnožiti svoju vrstu. Zato sam Stvoritelj reče:"Nije dobro, da čovjek bude sam. Načinimo mu pomoćnicu, koja mu pristaje!" (Gnz.2,18.) I zato Gospod Bog pusti dubok san na Adama, pa mu u snu uzme jedno rebro, iz kojega mu izgradi družicu ili pomoćnicu, koju prozva "Išša"=Čovječica=Mužica, jer je načinjena iz "Iša"=Čovjeka=Muža! I kad je Adam ugledao Adamu, Čovjek Čovječicu, Muž Mućicu - uskliknuo je od radosti: "Ta je napokon kost od mojih kostiju i tijelo od mojega tijela!" (Gnz. 2,23.)

....

3.- Adam se raduje, jer je dobio pomoćnicu sličnu sebi, koja odgovara potrebama njegove muške naravi, koja ima razumnu dušu, koja će ga razumjeti, s njim razgovarati, s njim dijeliti sreću života, koja će ga ljubiti!

....

To je prva obitelj! Prva zajednica života u ljubavi! To je prvi osnov sreće! Adam će kao prvi i zakoniti pretstavnik čovječanstva svu svoju sreću i sve prirodne i natprirodne darove saopćiti svojoj životnoj pomoćnici. "Zato će muž ostavljati svoga oca i svoju majku i prilijepiti se za ženu svoju i bit će jedno u tijelu"(Gnz.2,24.)

....

II. POMLADAK LJUDSKOG RODA

I "Tako Bog stvori čovjeka na sliku svoju. Na sliku Božju stvori ga. Stvori ih kao muža i ženu" (Gnz.1,27).- "I blagoslovi ih Bog. Tada im zapovjedi Bog: "Rađajte se i množite se! Napunite zemlju i podvrgnite je sebi..." (Gnz. 1,28.)

1.- Pomladak ljudskoga roda, to je drugotna svrha spolnih razlika između muža i žene. Ali u obiteljskoj je zajednici rađanje djece prvotna svrha ili cilj ženidbe. Tu vlada potpuna suglasnost između razuma i Objave.

2.- Ali nije jasno, barem s prirodnog gledišta stvari - nije jasno: Zašto uz tjelesne razlike tolike i take duševne diferencije među spolovima?- Zašto je Bog odabrao dvospolnu prokreaciju,jer u prirodi nalazimo i druge oblike razmnažavanja?-Zašto konačno i u sjedinjenju spolova ljudska duša uvijek osjeća neku prazninu, daljinu i tajinstvenu bol?-

....

III. METAFIZIKA ČOVJEČANSTVA:

Da na ta pitanja odgovorimo, potrebno nam je, da zađemo u metafiziku čovječanstva. Na to nas sili razum i objava:

1. Razum nam otkriva, da se muž i žena međusobno nadopunjuju i odnose kao dijelovi prema nekoj višoj cjelini:

cjelini višega reda! Jer polarni odnosi međusobnog privlačenja i odbijanja, traženja i izbjegavanja upućuju na elemente duševnog raskola ljudskog bića, te stvaraju nadasve poseban životni proces, u kojem se jasno očituje Stvoriteljeva nakana, da oba spola uđu u jednu višu životnu struju, gdje će sintezom spolnih razlika, ne ukidajući osobnost individua, stvoriti viši, uzvišeniji, nadprirodni organizam (F.Zimmermann,Mänliche Frömmigkeit,str.25.- Demal, Pastoralna psihologija, str.98.).

2.- O tom natprirodnom organizmu govori sv.Pavao u I.Posl.Korinćanima,gdje kaže, da je "Glava svakomu mužu Krist, a glava ženi, da je muž, a glava Kristu je Bog.." (I.Kor.11,3 i sl.) (Efež.5,23). Jer, kao što je Bog iz usnulog Adama izvadio jedno rebro i stvorio Evu, tako je iz otvorena rebra usnuloga Krista na križu izašla Crkva - Pramajka i Nova Eva! - kojoj Krist Bog i Čovjek neprestano saopćuje svoj božanski život. To je bogo-čovječji, natprirodni organizam, u kojem božanske životne struje preplavljuju ljudsku narav u najsrdačnijim izljevima ljubavi. Zemaljska je ženidba samo tip, slika, figura ove više, natprirodne životne zajednice ljubavi!

3.- Ova natprirodna zajednica ljubavi mora biti analogna unutarnjem životu samoga Presvetog Trojstva. Sam Bog naime govori u knjizi Postanka: "Načinimo čovjeka na sliku i priliku svoju" (Gnz.1,26). "Stvori ga kao muža i ženu" (Gnz. 1,27.) To je govor triju božanskih osoba. U Bogu, kako to znamo, postoji samo jedna jedincata božanska narav, koju jednako posjeduju ove tri osobe: Otac, Sin i Duh Sveti. Otac posjeduje tu narav kao počelo bez počela; Sin je prima vječnim umnim rađanjem od Oca; a Duh Sveti neprestanim izljevima ljubavi između Oca i Sina! - U tim unutarnjim božanskim izlaženjima sv.Oci gledaju sliku stvaranja čovjeka.

Kornelije a Lapide ovim riječima zacrtava tu sličnost:"Bog je, stvarajući Adama i Evu, htio imitirati svoje vlastito rađanje i nadisanje: kao što naime odvijeka rađa Sina, a iz Sina nadiše Duha Svetoga, tako je u vremenu proizveo Adama prema svojoj vlastitoj prilici kao sina, a iz njega je proizveo Evu, da bude ljubav Adamova, kao što je Duh Sveti Ljubav Boga".

4.- Ovo mnoštvo u jedinstvu ljubavi najbolje objašnjuje i opravdava stvaranje čovjeka u dva spola. Muž je prilika iz božanske spoznaje rođenoga Sina, a žena je prilika iz vječne ljubavi Oca i Sina nadahnutoga Duha Svetoga!

Zaključci za praksu života:

Imajući na pameti ovu, možda malo težu i apstraktnu, nauku o biti i svrsi spolova, možemo sada povući spasonosne direktive za praksu života:

1.- U nama se povodom ovoga razmatranja mora probuditi silno udivljenje i poštovanje, poklon i zahvala Bogu Stvoritelju, koji nas je već u osvitu čovječanstva preodredio za život u zajednici ljubavi!

2.- Obiteljska, bračna i zaručnička ljubav, sa svim svojim radostima, opojenošću i srećom, samo su navještaj one sreće, koju ćemo jednom uživati u neposrednom sjedinjenju s Bogom. Tu onda više ne će postojati ona daljina i nemoć, onaj tajinstveni nemir i samoća, ona tužna udaljenost i praznina, koju tako bolno osjeća svako ljudsko biće i u najvećoj, najintenzivnijoj i najsvetijoj zemaljskoj ljubavi!

3.- Nebo je zajednica u ljubavi s Bogom i svim stvorovima, koji su u Bogu; zajednica neslućene blizine, povjerljivosti i blaženstva. Naša će se čežnja, prema tome, da se izgubimo ili rasplinemo u Ljubljenome, potpuno ostvariti istom onkraj groba. Tu će se potpuno i bez boli realizirati jedinstvo života u ljubavi!

4.- Obiteljska je zajednica imitacija te velike Božje obiteljske ljubavi i sreće u jedinstvu s Bogom. To je nego na zemlji!-To je osnova Božja za ljudski život na zemlji, da čovjek živi u ljubavnoj zajednici. I u realizaciji te osnove, čovjek postizava mir, zadovoljstvo i relativnu zemaljsku sreću!

5.- Pakao je naprotiv život bez zajednice, život bez ljubavi; život duha, koji nema ništa, jer ništa ne ljubi - osim svoga "ja", a sebeljublje i egoizam ne može nikoga usrećiti ni na ovom ni na drugom svijetu!

Primjena:

Zakon života, zakon je ljubavi! Zakon zajednice, zakon sreće!-Stoga mi s najdubljim poštovanjem i ozbiljnošću kanimo i nadalje pratiti Božje misli i osnove, njegovu volju i zakone, obzirom na život obitelji, jer znamo, da su svi ti zakoni samo konstruktivni nacrt sretnoga života na zemlji i kapara vječnoga blaženstva!

"VELIKO OTAJSTVO" OBITELJSKOG ŽIVOTA

Na planini Horeb Mojsije čuva ovce. Najednom opazi, kako gori grm, a ne izgara. Zbunjen gleda Mojsije ovo čudo te pomisli: "Iddm, da vidim izbliza tu rijetku prikazu, zašto grm ipak ne izgara" (II.Mojs.3,3.)- Uto začuje glas Božji iz grma: "Ne primiči se bliže ovamo! Izuj obuću s nogu! Jer mjesto, na kojem stojiš, sveto je tlo" (II. Mojs. 3,5).

Kršćanska braćo i sestre!

Ove Božje riječi:"Ne primiči se bliže ovamo! Izuj obuću svoju! Jer mjesto, na kojem stojiš, sveto je tlo!" -

moramo primijeniti sada na sebe, jer želimo izbliza promatrati "veliko otajstvo" obiteljskog života! Života, što ga je sam Bog uredio prema slici i prilici svoga vlastitoga bivstvovanja u "zajednici ljubavi". Stoga moramo "izuti", odbaciti, osuditi ono pogansko mišljenje, da je žedniba "kupo-prodajni ugovor" za eksploataciju spolnih užitaka; pa s osjećajima najdubljeg poštovanja i strahopočitanja promatrati najstariju Božju uredbu za umnožavanje ljudskoga roda!!! Tu se naime nalazimo na svetom tlu neiskazane Božje blizine: blizine Bogu Stvoritelju, blizine Bogu Otkupitelju, blizine Bogu Posvetitelju! - Svim trim božanskim osobama!- Da, sveto je to tlo!-

I. U NAJTJESNIJOJ SURADNJI SA STVORITELJEM

1.- Čovjek protrne, kad osjeti, da se nalazi na izvoru života;pred njim se otvaraju tajne ljudskoga postanka! Stvoriteljeve riječi:"Nije dobro, da čovjek bude sam! Načinimo mu pomoćnicu sličnu njemu!" - tumače prirodnu ljudsku težnju za zajednicom života u ljubavi.

2.- Blagoslov i zapovijed Gospodnja: "Rastite i množite se i napunite zemlju!" - predstavlja trajan poziv Božji na najtjesniju suradnju u stvaranju neumrlih ljudskih bića i izgradnju kraljevstva Božjega na zemlji i na nebu! - Zar vi ne vidite, da je brak ili obitelj stvaralačka radionica, gdje Bog zajedno s bračnim drugovima svaki dan stvara nove živote, koji će vječno živjeti. Bračni drugovi tu daju samo materijalne preduvjete, dok sam Stvoritelj ovjekovječuje njihovu ljubav stvarajući besmrtnu ljudsku dušu, koju veže uz fiziološku ili biološku klicu života. Koliko odlikovanje! Čitav svemir nije kadar, da u svem svome silnom mehanizmu kroz milijarde godina proizvede nešto bitno novo i vječno, a roditelji eto u suradnji sa Stvoriteljem daju svaki dan zemlji i nebu nova vječna bića!

3.- Ova veličanstvena suradnja s Bogom Stvoriteljem u stvaranju i rađanju krune svih stvorenja, znači ujedno i prijenos Božjeg auktoriteta na čovjeka. Roditelji postaju zamjenici Božji. Oni dobivaju roditeljsku vlast i milost, da uzmognu sebe i svoju djecu upraviti na put posvećenja u slavno kraljevstvo Kristovo u nebeskoj domovini! - Tako se roditelji sjedinjuju s Isusom Kristom Otkupiteljem:

II. SJEDINJENJE S OTKUPITELJEM

Isus Krist - Spasitelj i Otkupitelj svijeta - koji se, iz želje da preporodi i obnovi čovječanstvo, nerazdjeljivo sjedinio s ljudskom naravi, povukao je ženidbu u svoje otkupiteljsko djelo, i podigao je u svoje kraljevstvo milosti:

1.- Adama je Bog stvorio u naponu snage, a Sin se Božji utjelovio pod Srcem Djevice Marije. Rodio se kao malo dijete. Živio je u obitelji 3o godina. Prvi korak, što ga je učinio u javni život, bio je polazak na savijanje obiteljskoga gnijezda u Kani Galilejskoj. Tu je na svadbi načinio i prvo svoje čudo:pretvorio vodu u vino!

2.- Svojom je naukom i primjerom bračnu vezu ljubavi uzdigao na čast i dostojanstvo sakramenta. Time je bračnim drugovima otvorio trajan izvor milosti i posebnoga sakramentalnog posvećenja. Njihova se zaručnička ljubav u sakramentu ženidbenog posvećenja uzdiše u natprirodni red milosti i sjedinjenja s Kristom, koji je sam po sebi vječna veza Boga i čovjeka i nerazrješiv zagrljaj ljubavi neba i zemlje. On ih povezuje, blagoslivlje i posvećuje. U Njemu i po Njemu se sjedinjuju i povezuju njihove duše i tjelesa. On im povjerava i svoju učiteljsku, pastirsku i svećeničku službu u krugu obitelji.

III. U SJEDINJENJU S POSVETITELJEM:

Kršćanski supruzi postaju po sakramentu ženidbe svećenici jedno drugome i svojoj djeci:

1.- Sjedinjeni po Kristu u ljubavnu zajednicu života, supruzi moraju postati jedno drugome nosiocima svetih tajna i djeliteljima milosti Božje. Moraju postati jedno srce i jedna duša! Jedno drugoga podizati, usavršavati, posvećivati, poučavati, opominjati, upravljati na put spasenja! Jedan drugomu ne predaju samo duboke prirodne tajne duše i tijela, nego čitavim svojim bićem uranjaju u tajnu milosti i posvećenja...

2.- To svoje duhovno blago oni prenose i na plodove svoje ljubavi - na djecu! Djeci moraju predati blago svoje vjere, ufanja u Boga i žarke ljubavi prema Kristu. To je učiteljska služba roditelja prema djeci. Ona se postepeno razvija u pastirsku, kad svojim primjerom djecu odgajaju u Kristovu duhu. Ne će im nedostajati ni svećenička žrtva za posvećenje svoje djece!

Tako eto muž kao glava obitelji postaje prilika Krista, a žena prilika Crkve. Kao što je Krist glava Crkve u kraljevstvu Božjem, tako je muž glava obitelji - darovatelj života, brižni pastir, učitelj, kralj, vladar i žrtva!

Isto tako - kao što je Crkva Majka živih udova Kristovih,učiteljica naroda, vođa na putu k Bogu, moleća svećenica i brižna čuvarica i odgojiteljica onih, koji su joj povjereni - tako je i žena-majka u obitelji=učiteljica, čuvarica, pomoćnica i voditeljica djece k Srcu Kristovu!

Obnova raja na zemlji

Kršćanska je dakle obitelj malo kraljevstvo Božje na zemlji. Prava obnova zemaljskog raja u ljubavi i milosti. Živa slika Božjega kraljevstva u dušama. Po Kristovoj ljubavi i milosti Duha Svetoga, kršćanska je obitelj na poseban način ugrađena u veliko djelo spasenja i posvećenja ljudskoga roda!

Primjena:

Braćo i sestre!- Kršćanski je brak dvostruko sveta zemlja: u kraljevstvu prirode i natprirode, u kraljevstvu naravi i u kraljevstvu milosti, u ljudskom i Božjem svijetu, u fizici i metafizici čovječanstva! Tu radi i stvara Bog! Tu se neprestano osjeća blizina Stvoritelja, Otkupitelja i Posvetitelja! I zato je to "veliko otajstvo" obiteljskoga života zastrto onim tajinstvenim velom ljubavi, koji nas uvijek nanovo vodi na izvore prirodnog i natprirodnog života, k vremenitom blagostanju i vječnom blaženstvu!

* * *

OČINSTVO I MATERINSTVO

Obitelj je osnovna ili temeljna stanica ljudskoga društva. Kakva je obitelj, takvo će biti i čitavo ljudsko društvo. A obitelj je onakva, kakvi su roditelji. Stoga možemo postaviti ovo pravilo: LJUDSKO JE DRUŠTVO ONAKVO, KAKVI SU MUŽEVI I ŽENE, odnosno roditelji! - OČEVI I MAJKE!

Očinstvo i materinstvo dva su najveća, najvažnija, najuzvišenija, najodgovornija i najsudbonosnija zvanja na zemlji. Promotrimo malo pobliže postavljenu tvrdnju:

I. OČINSTVO

1. Mi "Najviše Biće" spoznajemo naravnim razumom i Objavom. Prirodni nam razum putem promatranja prirode otkriva svemogućega Stvoritelja, Zakonodavca i vrhovnog Upravitelja; iz reda i svršnosti u svijetu zaključujemo na silnu inteligenciju Vrhovnog Redatelja i Upravitelja svemira; a iz grižnje savjesti prepoznajemo neumoljivog Suca.

2. No u Objavi nam se to "Najviše Biće" ukazuje kao "Onaj, koji jest", kao "Alfa i Omega" svega, svega što postoji. Ali po izričitoj nauci samoga Isusa Krista najmiliji naslov tom "Najvišem Biću" jeste "OTAC".- Zato je Spasitelj i učio apostole: "Kad molite, ovako govorite: "Oče naš, koji jesi na nebesima...!"

3. Nema dakle nešto veće, više, svetije, krupnije, ozbiljnije, uzvišenije na zemlji niti na nebu - od imena "Otac".- Po svom sadržaju ime "otac" označuje davanje, darivanje, poklon, saopćenje samoga sebe, svoje naravi drugome!

Tako Bog Otac predaje i saopćuje svoj život i svu svoju narav svome Sinu, a Sin ljudskoj naravi svoj božanski život i sreću. Sin se zaručio s ljudskom naravi u krilu prečiste Djevice Marije i time je podigao na pjedestal božanstva.

Ovo sjedinjenje božanske naravi s ljudskom omogućuje neprestano obnavljanje i rađanje djece Božje. Za to se Bog brine. On upravlja i vodi to obnavljanje po svojoj osnovi. On prirodnom i natprirodnom hranom opskrbljuje svoju djecu.

Naravno očinstvo

Ljudsko naravno očinstvo pretstavlja aktivno sudjelovanje u toj Božjoj osnovi davanja i saopćavanja života. Ljudsko je očinstvo sudjelovanje u stvaralačkoj moći Božjoj. Zato ono mora biti do neizmjernosti veliko, širokogrudno, svestrano i požrtvovno, sveto i plemenito! - "Budite savršeni kao što je Otac vaš nebeski savršen!" On daje da sunce grije dobre i zle, da kiša pada i natapa polja pravednika i grešnika.

Otac mora zajedno sa saopćenjem i predanjem životne klice p redati i svu svoju energiju, talente, sposobnosti, vrijeme i život za onoga, kojemu je saopćio svoju narav i svoj život. Jer kao što između Stvoritelja i stvora postoji realna i supstancijalna veza - kao između Uzroka i učinka - tako mora između zemaljskoga oca i djeteta postojati tijesna, uzročna, očinska i djetinjska veza aktivne, plodne, požrtvovne i svestrane ljubavi. Ta se veza proživljava u ljubavnom sjedinjenju oca s majkom i djecom. Pravi otac mora ljubiti svoju ženu i svoju djecu barem toliko, koliko ljubi samoga sebe. A to znači da njegova ljubav mora biti duboka, trajna, razborita i natprirodna; ona mora biti jača od smrti, trajnija od kratkih trenutaka vremena: mora biti vječna!

Tako to zahtijeva sama narav stvari kao i zapovijed Gospodnja. Samo pod tim uvjetima može čovjek nositi časni naslov "Oca", što u strogom smislu riječi pripada samo nebeskom Ocu - Bogu, posljednjem izvoru svakoga života i bitka.

II. MATERINSTVO

Očinstvo i materinstvo - svojstva su Božje naravi. Bog je Otac i Majka svim stvorovima. Samo On može anđele i ljude, biljke i životinje... iz ničega pozivati u život.

1. U svojoj dobroti i mudrosti On je roditelje postavio za najbliže suradnike u svojoj nedokučivoj stvaralačkoj moći. Roditelji tajinstvenom zajedničkom suradnjom pripravljaju tjelesne preduvjete, kojima On daje besmrtnu dušu! A ta besmrtna ljudska duša, čiju opstojnost uvjetovali su roditelji, vrijednija je od čitavog materijalnog svemira! Ta ona je svojim moćima razuma i slobodne volje slika Božja. I kao takova ona je sposobna da u sebe primi i Božji život, te da u sjedinjenju s Bogom vječno živi blaženim Božjim životom.

2. Prema ulozi, koju otac i majka izvršuju u stvaranju i rađanju novih ljudskih bića, Bog je ocu i majci dao sposobnosti i savršenstva, koja su potrebna za rađanje i odgajanje djece.

Majka prima život

Ako igdje, onda tu stojimo na svetom tlu: pred tajnama ljudskoga postanka, na vrelu ljudskoga života. Majka prima životnu klicu. Pod njezinim se srcem odigravaju najveća čudesa stvaranja besmrtnih ljudskih duša. Majka postaje živa koljevka svoga djeteta punih devet mjeseci. Punih devet mjeseci dijete živi njezinim životom. A i kasnije još godinu dvije živi od njezinog mlijeka.

Kroz sve to vrijeme sva tjelesna i duševna uzbuđenja, sve radosti i žalosti, sve strasti i pobožnosti - majke odrazuju se na njezinom djetetu. Dok otac nema izravnih dodira sa djetetom, majka proživljava čitav jedan novi svijet i naročiti životni proces sa svojim djetetom.

Fiziološke promjene organizma uvjetuju promjene njezine duše: Ona spontano osjeća, što unapređuje, zaštićuje i čuva život njezinog djeteta. More sitnih poslova, koji u očima muškarca nemaju gotovo nikakve vrijednosti, smjeraju na spasavanje i službu novoga života. Sve apstraktne vrijednosti, u kojima se muškarci katkada gube, za majku u to doba dobivaju samo onda neku vrijednost, ako su usmjerene na usavršenje povjerenog joj života i osobu koju ona ljubi! Ona se nalazi kao pomoćnica muža u najaktivnijoj službi života.

Otuda njezina sreća, kad se može žrtvovati za dijete. Probdjeti noći, uskratiti si hranu i počinak, žrtvovati odmor i razonodu...za dijete - sve to usrećuje pravu majku! Ona je spremna i život svoj žrtvovati za sreću svoga djeteta. Zato joj je i Stvoritelj dao materinsku ljubav i nježnost, bujan čuvstveni život i naročitu potrebu, da se žrtvuje za povjereni joj život - u ljubavi!

Koliko li u tom mudrosti Božje! Kolika se tu dobrota i ljubav Božja očituje, kad već od nejake dobi dječake pripravlja na očinstvo, a djevojčice na materinstvo! - Kolika čast i dostojanstvo biti otac ili majka!- Čitav svemir sa biljunima svojih kolosa nije kroz milijarde godina sposoban da dade nešto bitno nova, a evo ovdje jedna majka u svome materinskom krilu nosi čovjeka, koji ima besmrtnu dušu! - Dvije su tu duše: duša djeteta i duša majke! Ali samo je jedan nosilac! Nije li to veličanstveno! Zar vi ne osjećajte,da je to zaista blagoslovljeno stanje jedne žene?

Sav bi joj svijet morao čestitati! Svi bismo joj morali iskazivati svoje duboko poštovanje i čast! Svi bismo joj morali svuda davati prednost i činiti joj sve moguće usluge, da ona uzmogne sretno donijeti plod svojega krila i tako ljudsku i Božju zajednicu obogatiti jednim novim besmrtnikom! - O da smo odgojeniji, finiji, obazriviji i uslužniji - majke bi s veseljem nosile breme svoga poziva! - O kad bismo to pravo shvatili, naš bi život pošao sasvim novim i ljepšim stazama. Ukazala bi se divna budućnost svim stanovnicima ovoga planeta.

Onda bi se i majke lakše uzdržavale od opojnih pića, kinina i aspirina; veselije bi se odricale noćnih zabava i plesova; brižno bi se čuvale prejakih uzbuđenja, srdžbe i predale molitvi i pobožnosti, radosnom i vedrom očekivanju najavljenog velikog gosta. A to bi bilo jamstvo nove, snažnije i zdravije generacije; jer sve to utječe na život budućih generacija.

....

Braćo i sestre!- Dozvolite jedno pitanje: Kakav stav vi zauzimate prema očinstvu i materinstvu? Da li kršćanski ili poganski?- U odgovoru na to pitanje, leži veliki postotak vaše vremenite i vječne sreće!-

Velik je Bog u svim svojim djelima! Ali ovdje je razumnom čovjeku najveći i najprivlačiviji!-

Mladići i djevojke!- Vi ne smijete stupiti u bračno svetište prije, nego shvatite uzvišenost i dostojanstvo, odgovornost i čast očinstva i materinstva.-

Muževi, pazite, da ne profanirate svetost očinstva! Žene i djevojke! Ispunite svoju misiju, koju vam je Bog namijenio, da služite životu. Trpljenje je kratko, a slava beskonačna! Svima će se naplatiti svaka črtva, koju položimo na oltar svoga poziva. Amen.-

* * *

MISIJA ŽENE U ŽIVOTU

U okviru naših razmatranja obiteljskih problema usredotočujemo danas svoju pažnju na problem žene kao takove: Kakav poziv ili misiju ima žena u ljudskom životu?- Kakav je bio položaj žene prije Krista?- Kakav je njezin položaj u kršćanstvu?- Što kaže kulturna povijest o ženi i njezinu pozivu?- Što misli Crkva i Krist Gospodin?

I. POLOŽAJ ŽENE U LJUDSKOM DRUŠTVU:

Pogledajmo ponajprije na položaj žene u društvu prije Krista: i to kod pogana, zatim kod Grka, pa Rimljana, onda u budizmu, kod Germana, Crnaca i u modernom društvu:

1.- Žena kod pogana:

Kulturna nam povijest govori o teškom, očajnom i beznadnom položaju žene prije Krista. Kod najstarijih, predhistorijskih i prakulturnih naroda - relativne prakulture!- žena je potpuna muževa ropkinja. Muževi ih kupuju i prodaju, pa i ubijaju po miloj volji. U borbi za svoja prava žene su na nekim mjestima uspjele zbaciti tiraniju muževa pa su osnovale tzv."matrijarhatske kulture",što predstavlja suprotan ekstrem: naime, ropstvo muževa ženama. No, to je samo malena iznimka u povijesti ljudskoga roda. Kod većine primitivnih naroda žena robuje mužu.

2.- Žena kod starih Grka:

Ništa nije bilo bolje ni kod starih kulturnih Grka. I kod njih je uzakonjeni mnogoženstvo, rastava braka, izlaganje djece, osobito ženske djece. Euripid kaže: "Jedan je muž vredniji od lo.ooo žena", i duboko žali, što je Zeus dozvolio, da i žene grije sunce; "ne smije se sumnjati - kaže on dalje - da je žena veliko zlo na svijetu".- Po toj su nauci uglavnom i živjeli viši krugovi u Grčkoj. Sam je mudrac Sokrat sasvim zanemario svoju ženu Ksantipu, i hodao je po ulicama uvjeravajući ljude, da ništa ne znaju; jer misle, da znaju, a on barem to znade, da ništa ne zna.- I ljutio se, kad mu je žena predbacila, da se ništa ne brine za djecu. Ali on, kao mudrac, odgovara: "Uzeo sam je samo zato, što sam znao, da ću moći sve podnijeti, ako nju podnesem!"-

3.- Žena kod Rimljana:

Još je gore i teže bilo kod Rimljana. Muškarac je kod Rimljana utjelovljena mudrost, a žena rođena glupost. Ona može poslužiti muškarcu za zabavu,da mu poljepša i zasladi život; ali u javnom i društvenom životu, žena ne pretstavlja nikoga! U bračnom je životu Rimljana vladala potpuna anarhija! Mnoge su matrone brojile godine po muževima koje su promijenile. Ako žena nije bila lijepa, pametna, ugodna i zabavna, ona je bila ponižena sve do pukog predmeta životinjskog izživljavanja. O duhovnim njezinim vrijednostima nitko nije vodio nikakva računa. Iznad ovog se nivoa uzdigla pogdjekoja patricijka, matrona ili požrtvovna majka. Ali općenito govoreći, žena kod Rimljana ne predstavlja veću vrijednost, negoli i drugi predmeti, koji su nužni za život muškarca.

4.- Žena u budizmu:

Budizam uči, da žena ne vrijedi ništa, jer je ona izvor svega zla u svijetu. Ženama nema mjesta na nebu, u nirvani. Živi li žena na ovom svijetu kreposnim životom, steći će pravo, da se po drugiput rodi kao muškarac (metempsihoza!), pa će tako konačno i ona dospjeti u nebo!

5.- Žena kod Germana:

Stari su Germani pretjerivali, ubijali i spaljivali stare žene, djevojke i udovice.

6.- Žena kod modernih pogana:

Takvo je stanje žena skoro kod svih neznabožaca i danas. Malo se toga promijenilo. Ljudska je narav ostala doduše ista, ali kultura je duha doživjela brodolom:

Crnac Lobagola:

Lobagola, Crnac iz žarke Afrike, u svom životopisu duboko sažaljuje žene svoga plemena, jer su one igračke u rukama muževa i plemenskih tradicija. Za sitnice - djevojke bivaju kastrirane i upućene u kneževsku vojsku, da tu kao "amazonke" na najokrutniji način iskaljuju svoj bijes na neprijatelju, jer su lišene svoje časti i svog poziva na materinstvo!-

Moderni je buržujski stav muškarca prema ženi karakteriziran u riječima dr. Franka Forti-a, znamenitog kirurga, koji ženu smatra "dražesnom životinjicom", koja je tu samo zato, da muškarcu zasladi život.-

....

II. ŽENA U KRŠĆANSTVU:

Sasvim je drukčiji položaj žene u kršćanstvu. Već se u Izraelu žena mnogo cijenila i kao drugarica života i kao majka djece. Sv.Pismo izriče mnoge lijepe pohvale Rebeki, Juditi, Esteri, Suzani, Sari... Ma da je i u Izraelu prevladavalo mnogoženstvo - što je paralo srce plemenitim ženama,- ipak je ono utrlo put do uzvišenoga kršćanskog gledanja na čast i dostojanstvo žene.

Isus Krist je pročistio, učvrstio i posvetio životnu zajednicu muža i žene. On je tu zajednicu života podigao na čast i dostojanstvo sakramenta: Otkako se naime Sin Božji udostojao roditi od žene i u ljudskoj obitelji provesti 3o godina svoga života, otada obitelj postaje malo kraljevstvo Božje! Žena - majka postaje ravnopravna drugarica života - pomoćnica svome mužu; ali i majka svoje djece! A materinstvom u kršćanstvu žena dobiva pravo i dužnost, da u obitelji za sebe osvoji kraljevsko p-rijestolje ljubavi. Kao majka, žena postaje kolijevkom i anđelom života, svećenicom i odgojiteljicom svoje djece.

Kršćanstvo je ženu uzvisilo i odlikovalo naročito time, što joj je dalo najljepše, najdostojanstvenije i najuzvišenije mjesto u obitelji: Žena - majka je kraljica ljubavi, dobar duh domaćeg ognjišta, anđeo mira i zadovoljstva, svećenica po svojoj žrtvi i molitvi. Svojom vedrinom, čistoćom, plemenštinom, požrtvovnošću - žena-majka drži tri ugla kuće, a muškarac samo jedan. Bez dobre i brižne, marljive i štedljive žene svako kućanstvo propada. U otsutnosti majke dom gubi svoju ljepotu i privlačivu snagu: za djecu sve postaje pusto i prazno, hladno i ukočeno. Majka predstavlja radost, puninu, zadovoljstvo, sreću...!! Žena - majka je nenadoknadiva!

Svojim materinstvom žena prelazi granice svoje individualnosti, pa i vremena, jer se ona nastavlja u svojoj djeci. I to fizički i psihički. Ona predaje svoju krv i svoju dušu prelijeva u srca svoje djece. Zato ona i više nego muškarac ili otac izgrađuje fizionomiju svoje djece i čovjeka uopće. Majčin je utjecaj na tijelo i dušu djeteta toliki i taki, da je možemo punim pravom nazvati ne samo čuvaricom kulture duha i tijela, nego i graditeljicom budućnosti.

Makar njezina zadaća nije stvarati kulturna dobra čovječanstva, - jer ona ponajviše prima, čuva i unapređuje ono, što je muškarčev um stvorio ili otvorila njegova ruka, - ipak ona malim, sitnim gotovo nevidljivim djelima ljubavi odgaja čovječanstvo. Ona se svojim čuvstvom i dubokim osjećajem po ljubavi polako prelije i izgubi u slavi i dostojanstvu svoga djeteta. Prečesto gotovo sva muževa slava ili uspjeh djeteta zapravo pripada ženi ili majci. Poradi toga možemo postaviti tvrdnju: Majka je graditelj budućnosti svijeta, ona je odgojiteljica čovječanstva. Na te nam zaključke daje pravo kulturna povijest ljudskoga roda.

Primjena:

To je, braćo i sestre, misija žene u ljudskom životu u svijetlu kršćanske nauke. To posvema odgovara tjelesnoj konstrukciji i duševnoj dispoziciji žene. To jedino zadovoljuje i usrećuje srce prave kršćanke! A to je i u skladu s prirodnim težnjama ženskoga srca, jer je ljudska duša po svojoj naravi kršćanska ("Anima humana naturaliter christiana!")

Na tom je području žena zaista velika, vrijedna, nenadoknadiva, uzvišena pred Bogom i pred ljudima. Na tom području može žena više stvoriti nego muž. To nam potvrđuju i brojni primjeri iz daljnje i bliže prošlosti.

Uzmimo samo jedan primjer: sv.Monika,nam dade Augustina, a Michelangello Mojsija! - Žene majke nam ne daju kipove ili slike, nego žive velike muževe i svece! I zato će na nebu sjati kao zvijezde!

- Žene - majke! - Shvatite i ocijenite svoju misiju u ljudskom životu. Uzljubite Krista, koji vas je tako uzvisio!

===ooOoo===

DJECA SU UTJELOVLJENA LJUBAV

Svaka naša misao teži za svojim saopćenjem, svaka naša želja za svojim ispunjenjem, svako srce za svojom srećom, a svaka ljubav za sjedinjenjem i svojim utjelovljenjem.

Iz ljubavi prema čovjeku sjedinila se i utjelovila druga božanska osoba s ljudskom naravi u krilu Prečiste Djevice Marije. Utjelovila se po plodnoj i supstancijalnoj ljubavi između Oca i Sina - po Duhu Svetomu, da ljudskoj naravi saopći svoj božanski život i svoju božansku ljubav.

Ova vječna struja Života i Ljubavi Božje neprestano struji u stvorove,da ih uzdrži na životu i da ih obnovi, preporodi, posveti, usreći!! Ona struji i u srcima bračnih drugova po milosti posvetnoj i sakramentu sv.ženidbe.

....

Žudnja za inkarnacijom:

Sveta bračna ljubav, koja životnim i nerazrješivim vezom povezuje i združuje dvije duše, dva srca, dvije ljubavi u jednu dušu, u jedno veliko srce, u jednu veliku i jaku ljubav - ta bračna, sveta i blagoslovljena ljubav teži, hiti, stremi, žudi za inkarnacijom, za utjelovljenjem. I ta se inkarnacija ostvaruje u djeci! Djeca predstavljaju utjelovljenu i blagoslovljenu ljubav bračnih drugova!

To nisu moje misli! - To su Božje misli, želje i nakane! - Na to je mislio Stvoritelj, kad je govorio: "Nije dobro, da čovjek bude sam...Načinimo mu pomoćnicu, njemu sličnu...!"; to je želio Stvoritelj, kad je Adama i Evu snabdio sposobnošću rađanja i blagoslovio riječima: "Rastite i množite se, i napunite zemlju!" (Gen. 1,28). To je i Utjelovljeni Bog - Isus Krist - želio i nakanio, kad je ženidbu pročistio, utvrdio, posvetio i uzdigao na čast i dostojanstvo sakramenta! To je napokon i najdublja i najtajanstvenija težnja ljudskoga srca za besmrtnošću. Te su misli, želje i nakane vodile i stvarale svece Božje, sretnike na zemlji i blaženike na nebu.

Dijete kao ideal:

Dijete je bio ideal Abrahamu, Tobiji, Sari, Ani, majci Samuela proroka, i čitavom nizu starozavjetnih pravednika! I te je želje i nakane dragi Bog uvijek blagoslivljao, kao što je blagoslivljao i srca, iz kojih su te čežnje vijekom nicale. Sjetimo se samo Joakima i Ane, Elizabete i Zakarije, koji su molitvama i zavjetima isprosili Ivana Krstitelja!

TO MORA BITI
i
NAŠ IDEAL!

Tim se mislima, braćo i sestre, moramo i mi - sinovi i kćeri 2o.stoljeća - vratiti, ako želimo, da zadobijemo Božji blagoslov; da ženidba opet postane svetinjom, izvorom radosti, sreće i blaženstva, gdje će bračni drugovi napajati svoje gladne duše i srca ljubavlju, životom i srećom!

Ako se naime bračni život odvija po direktivama Vječnoga, onda On pruža božanske zalogaje dušama kršćanskih supruga:

Veličanstveni prizor:

U smrtonosnom rvanju ovoga lomnoga života i krhkih posuda naših tjelesa, nema veličanstvenijeg prizora, ni većeg izvora sreće od ovoga: kad supruzi, promatrajući u koljevci svoje dijete, kao plod svoje ljubavi - i u njemu otkrivaju crte svojega lica: "Gle oči ima tvoje, lice moje! Usnice su bakine, nos od djeda!"

U šutnji i strahopočitanju roditelji gledaju i promatraju sebe u duplikatu, u minijaturi, u malom, sitno, ali nevinom izdanju; gledaju i promatraju sebe u djetinjstvu, u nesvijesnom, nevinom, anđeoskom stanju; u stanju, u kojem smo se mi svi igrali s anđelima!

Nitko od nas nije sebe vidio malena, nevina, čista i božanski lijepa! Kad smo se spoznali, već smo se nagrdili; čim smo postali svijesni, već smo prestali biti potpuno nevini! - Roditeljima je dana ona neopisiva sreća, da sebe promatraju pomlađene u plodovima svoje ljubavi! Ne nadilazi li ta sreća većinu zemaljskih radosti! Nije li to velika milost Božja!-

Strahopočitanje raste:

Strahopočitanje raste, kad roditelji spoznaju, da je to dijete plod uzajamnog tajanstvenog djelovanja njihova i stvaralačke volje Božje! Ta to dijete, koje roditelji nazivaju plodom svoje ljubavi, ima besmrtnu dušu, ono je najčišća slika Božja, koju nije nagrdila ljudska zloba, niti je taknula pokvarenost svijeta! Iz tih malih i mudrih očiju odsjeva izgubljeni raj...!

Strahopočitanje prelazi u zanosnu molitvu i poklon, kad roditelji promisle, da u tom djetetu prebiva Bog, samo Presveto Trojstvo; da je to dijete brat ili sestra Kristova; baštinik neba, subaštinik Kristov i da ima već svog anđela čuvara... Roditelji bi morali pred kolijevkom pasti na koljena i sa suzama radosnicama zahvaliti Gospodinu, koji je ovakovim darovima blagoslóvio njihovu ljubav!! - Nije li ovo ovjekovječenje njihove ljubavi?! - Ne ispunjava li se u tom djetetu njihova težnja za besmrtnim životom i vječnom ljubavlju?!- Ako je ljubav duhovna sila, koja se u djeci utjelovljuje, zar onda djeca nisu vječni spomenici te ljubavi?!-

Radost djedova i baka:

Godine odmiču, živci slabe, životna se energija troši, život se primiče kraju, dolazi večer života!- Kolika je radost u starosti i slabosti gledati sebe mladoga, puna života, radosti, smijeha i snage?!- Koliko je veselje u jeseni i zimi života promatrati proljetno mirisavo cvijeće?!- Pa i u dubokoj starosti, kad se počnu kočiti udovi, zamagljivati oči i smrtna studen strujati po tijelu, i tada se može prstom pokazati na unučad i veselo ustvrditi: "Ovo je moja krv...! Moj se život nastavlja!- Ja ne umirem!- Živjet ću na nebu i na zemlji u svojem potomstvu!" - I nije nikakva rijetkost, da djedovi i bake svoju unučad više vole nego roditelji, jer oni više i jače osjećaju, da im izmiče tlo života ispod nogu!

Pogled u vječnost:

Tako će biti i u vječnosti! Otac i majka živjet će uvijek: u vremenu i vječnosti. Na zemlji u potomstvu, koje će se neprestano množiti; a i u vječnosti će zauvijek oni ostati roditelji onih blaženika, kojima su svojom suradnjom sa Stvoriteljem otvorili put u život!

Primjena:

Žena, kad rađa, osjeća silne boli, kaže Spasitelj svijeta; ali, kad rodi, zaboravlja boli, jer se rodio čovjek: tijelo od njezina tijela, kost od njezine kosti, krv od njezine krvi!

Nije li to ispunjenje njezinih djevojačkih sanja! Nije li to realizacija onih nevinih dječjih igara sa lutkicama, kada je kao bezazleno dijete povijala i tetošila svoje bebe i tako čeznutljivo tražila, kome bi mogla pokloniti svoju ljubav?!-

To je ispunjanje i najdubljih težnja mladića,- da svoju energiju života prenesu na drugoga! I da se za toga drugoga - za svoje drugo izdanje - žrtvuje sve do smrti?!-

Dijete - kao plod ljubavi roditelja - mora po Božjim osnovama postati središte svih interesa oca i majke! Otac mora svu svoju životnu energiju utrošiti za dobro djeteta; majka mora svu svoju ljubav i požrtvovnost uliti u srce djeteta! Onda će on i ona u tom naći svoje zadovoljstvo, svoj mir, svoju radost, svoju vremenitu i vječnu sreću!

....

Poznavao sam suca, koji je govorio šest modernih živih jezika. Proputovao gotovo čitavu Evropu. Imao četvero djece - jedno drugome do uha.... Uvijek sam ga našao, kako se na tepihu igra sa svojom djecom!- Jednom mi zgodom reče: "Ja sam upoznao svijet! Sve je prazno i lažno. Samo u krugu obitelji nalazim zadovoljstvo, mir i sreću!" - Imao je pravo!- U krugu djece postajemo djeca, a ovima je jedino zajamčeno kraljevstvo nebesko!

....

DJECA SU UTJELOVLJENA I VJEČNA LJUBAV

Mi se divimo tim božanskim osnovama. Svemogućemu nije bilo dosta, da pripravljenoj materiji udahne besmrtni duh, nego je i lozi dao neku vrst besmrtnosti na zemlji, da ona živi u svojim potomcima. Zahvalimo mu na tom! Veličajmo i častimo Gospodina!- Zanos i radost neka ispuni roditeljska srca, koja su svoj život i rad posvetila ovoj veličanstvenoj osnovi Božjoj: da zemlji i narodu pruže poštene građane, a nebo da napune novim i vječnim adoratorima Trojednoga Boga!-

xxx(X)xxx

MEĐUSOBNA POMOĆ

"Dragocjen je prijatelj i drug, što se u pravo vrijeme sastanu (da se posavjetuju); ali nad obojicom stoji žena s mužem" (Sir. 40,23) - kaže Duh Sveti u knjizi Mudrosti.

"Tri mi se stvari sviđaju, i one su mile Bogu i ljudima: sloga među braćom, ljubav prema bližnjemu, i muž i žena, koji pristaju jedno drugomu" (Sir. 25,1.)-

....

Tako govori sam Bog u knjizi Mudrosti. To je neka vrst tumačenja onoga, što je na prvim stranicama Sv.Pisma izraženo riječima: "Nije dobro, da čovjek bude sam... Načinimo mu pomoćnicu sličnu njemu!" (Gnz.2,18.) A to nije obična konstatacija, nego u ljudski jezik pretočena golema stvarnost života. U toj stvarnosti mi pomnim promatranjem otkrivamo i prepoznajemo veličanstvene misli, osnove i želje Stvoritelja, koje se od početka neprestano realiziraju u životu čovjekovu.

MEĐUSOBNA POMOĆ:

Već smo prije naglasili, da rascjep ljudskoga bića na dva pola ima svoju fizičku i metafizičku misiju ili značenje.- Prošle smo nedjelje ukazali na prvenstveni fizički cilj spolova u podmlatku ljudskoga roda. Sada želimo usredotočiti svu svoju pažnju na drugotni cilj bračnoga života: na međusobnu pomoć spolova ili bračnih drugova.- Ta se međusobna pomoć sastoji u

1.- međusobnom socijalnom pomaganju;
2.- fiziološkom upotpunjavanju spolova;
3.- duševnom usavršavanju i posvećivanju!

I. SOCIJALNO POMAGANJE:

AUKTOR JE ŽIVOTA na svaki spol postavio posebne zadatke, koji odgovaraju njegovoj naravi. Tajinstvenom zajedničkom suradnjom muž i žena postaju roditelji. Rađanje i odgajanje djece - u čem oni imadu različite uloge i dužnosti! - iziskuje od njih, da se u zajedničkom životu međusobno pomažu u privredi, domaćinstvu, starosti i bolesti:

1.- U PRIVREDI ŽIVOTNIH DOBARA: Muškarac je fizički i umno jači, sposobniji za veće i teže fizičke i duševne napore. On mora privrijediti hranu, stan, odijelo... za sebe, za ženu i za djecu. On brani, zastupa, vodi, upravlja čitavu obitelj u pravcu njezina blagostanja. On uglavnom privređuje ona životna dobra, koja su nužna za uzdržavanje porodice.

2.- U DOMAĆINSTVU: Žena, naprotiv - kao slabija i vezana uz djecu - prihvaća domaćinske poslove, za koje muškarac nema smisla ni volje. Ona se brine za zdravu, svježu, tečnu hranu; njezina je briga oko čistoće i reda u kući; ona pere, krpa, šiva, glača, kuha, njeguje i odgaja djecu i muža! To je njezin ideal! To joj je Stvoritelj utisnuo u narav! Tu ona postaje mirna, sretna i zadovoljna. Tu se njezino materinsko srce, koje je uvijek spremno na žrtvu, može potpuno zadovoljiti, kad se iscrpljuje za ljubljenoga muža i djecu!

3.- U STAROSTI I BOLESTI: Tako to mora potrajati kroz čitav život. A naročito u bolesti i starosti. Tada je svaki čovjek upućen na drugoga! Tuđa krv ne razumije!- Mamina ruka je najnježnija!- Prošle godine, kad sam bio bolestan, dođe moja mama, pa mi reče: "Hodi, sinko, kući. Ja ću te dvoriti!"- Plakao sam! - Znam studenta, koji je preko godinu dana njegovao svoju majku, koja je šest mjeseci potpuno nemoćna ležala u gipsu!- A i kasnije je ostala potpuno nemoćna! - Znam muža, koji je svoju ženu - koja je imala "sklerozu multiplex" - sam njegovao, makar je bio željezničar.- Znam ženu, koja je brižno njegovala svoga muža, koji je bio 16 godina uzet.

II. FIZIOLOŠKO UPOTPUNJAVANJE:

Život nije pjesma. Ako ta pjesma kada i zaori, onda je to znak, da u toj duši izgara plamen obiteljske ljubavi. A ta se ljubav produbljuje i usavršuje i u fiziološkom upotpunjavanju bračnih drugova:

1.- POTREBA HORMONA: Rađanje i odgajanje djece traži usklađeno djelovanje roditelja. Uz prokreaciju tu se izmjenjuju i upotpunjuju fiziološke potrebe organizma. Žena, koja mjesečno plaća tajinstveni harač svome materinstvu, treba muških hormona. I o tom prečesto ovisi njezina duševna uravnoteženost.

2.- PREPUŠTAMO MEDICINI: O tom bi se moglo mnogo govoriti. Ali za nas nije uputno. Prepuštamo to medicini: fiziolozima i psihijatrima! Ističemo ovom prilikom samo to: da je Stvoritelj stvarajući spolove mislio i na ovo fiziološko upotpunjavanje, da čovjeka, kao takovoga, razdvojena na dvije polovice, dovede i do duševnoga i do duhovnoga usavršenja.

…………

III. DUHOVNO USAVRŠAVANJE:

Potpunim izmjeničnim predanjem svih dubokih tajna tijela i duše bračni drugovi stvaraju posebni životni proces, koji ide za usavršavanjem uma, volje i srca:

1.- UMA: Muškarac, koji više misli, umuje, razglaba, raščlanjuje, sudi i zaključuje, te tako otkriva zakone prirode i stvara znanost - često biva zanesen tim svojim teorijama - izbačen iz stvarnosti i zbilje života; pa ga žena svojom intuicijom mora privesti realnosti. I tako međusobnim dodirom i zajedničkim naporima usavršuju svoj um, spoznaju životnih zakona te unapređuju otkrića istine.

2.- VOLJE: Isto se događa na voljnom području. U suprotnom pravcu. Žena, kod koje je voljni život pretežno podvržen čuvstvima, neprestano pada u pogibelj, da stvori krive zaključke, sudove i odluke. Hladan je muškarčev razum mora korigirati.

3.- SRCE: I tako žena neprestano teži za muškarčevom logikom, a muškarac za ženinom intuicijom. Oboje najbolje se slažu. Međusobno se nadopunjuju i usavršuju: na umnom, voljnom i čuvstvenom životu srca i osjećaja.

4.- U DUHOVNOM ŽIVOTU: Ovo se usavršavanje proteže i na duhovni život. Muškarčeva je vjera i pobožnost ukočena, hladna, promišljena, proračunata, - ali zato čvrsta i duboka; ženina je vjera i pobožnost naprotiv topla, srdačna, neposredna, čuvstvena - ali zato nestalna, jer je podvržena osjećajima, unutarnjim i izvanjskim utjecajima!- U međusobnom dodiru, usklađivanju, opomenama i pobudama, korigiranjem i upotpunjavanjem,- muškarac i žena stvaraju pravi tip čovjeka- kojega bismo mogli grafički ovako prikazati: ČOVJEK = muško + žensko!-

PRAGMATIKA:

Ovdje, kao i u svim Božjim djelima, otkrivamo veličinu, mudrost, dobrotu i ljubav AUKTORA našega života. Korist i svrsishodnost spolnih razlika u obiteljskom životu, tako je očita, da joj se svaki od nas mora diviti. Stvoritelj je podjelom ljudskoga roda na spolove postigao osebujnu dinamiku života. U okvir te podjele stavio je i nacrt, po kojem će čovjek doći do svoga zadovoljstva, mira, napretka i savršenstva!- I tu nam ne treba neki primjer za potvrdu!- Svaki je od nas živa potvrda Stvoriteljeve dobrote i mudrosti!-

Ipak moramo naglasiti,da nam je Bog i Otac i Majka!- I da je stvaranjem čovjeka u dva spola želio, da djeca u ocu upoznaju razboritu i pravednu ljubav Božju; a u majkama dobrotu, nježnost i milosrđe Svevišnjega!- Ali jednima i drugima:roditeljima i djeci, zajednički obiteljski život mora poslužiti kao arena za najviše ideale ljubavi tako, da sveto domaće ognjište postane uspinjača na brdo savršenstva.-

* * *

EROS U SLUŽBI BOŽJOJ ili VENERA U SLUŽBI KRISTOVOJ

Na razvalinama starog poganskog hrama u Napulju podigoše kršćani samostan časnih sestara:"Il' Convento delle Sepolte Vive" - "Žive zakopane". Kad je u Napulju harala kolera, Švеđanin Dr.AXEL MUNTHE, kao liječnik uđe u samostan i nađe u vrtu pod čempresima kipić dječaka s tobolcem strijela u ruci, spreman da nategne svoj luk.- "Znate li, tko je onaj dječak?" - zapita liječnik Suoru Ursulu. Časna Uršula pomisli: to je anđeo!- "Ne, to je bog, najveći od svih bogova, a možda i najstariji od svih. On je vladao nad Olimpom i još danas vlada nad našim svijetom..." Njega ne može nitko uništiti, jer je besmrtan. Stari su ga zvali Eros, on je bog ljubavi!" (San Michele, I.str.174. od Axel Munthea).

Eros i Venera - simboli su i idoli spolne ljubavi. Personifikacija požude tijela!

POŽUDA TIJELA:

Zaista - najteža, najdublja, najsilnija i najkrvavija i gotovo neizlječiva rana, koju je sotona zadao ljudskom organizmu, prigodom prvog pada, jest POŽUDA TIJELA ili žudnja za seksualnim užitcima.- Požuda tijela, putena ili tjelesna naslada, odnosno seksualni ili venerični užitci, strahovito haraju već tisućama i u pakao obaraju milijune svojih mušterija. To je možda najstrašnija pošast ili epidemija, koja uništava ljudski organizam. Protiv ove zaraze nauka još nije pronašla nikakvi uspješni antisepticum ili antibioticum, penicilin ili streptomicin, koji bi ovu vatru ugasio. Požudi su tijela Grci podizali kipove pod imenom "Eros", a Rimljani hramove božici "Veneri", gdje su joj i žrtve prikazivali.

ŽRTVE VENERI:

Veneri su i Erosu mnogi žrtvovali svoju čast i poštenje, imetak i zdravlje, vjeru i život, dušu i tijelo, vrijeme i vječnost.

1. Žrtva ideala

Na toj su paklenoj vatri ponajprije spaljeni mnogi najuzvišeniji ideali mladosti. Tu je izgorjelo mnogo talenata i sposobnosti. Nigdje nije potraćeno toliko vremena, koliko u Venerinu hramu.

2. Žrtve života:

Sjetimo se samo Samsonove pogibije, smrti Urije Heteja, kojega je David "potkopao" zbog Betsabeje! Kako je poučan i tragičan slučaj Suzane sa starcima-sucima!- Kako potresno djeluje povijest Ivana Krstitelja, koji je izgubio glavu samo zato, što je rekao Herodu:"Ne smiješ imati ženu brata svojega!" - Josip je Egipatski dvije godine čamio u tamnici, jer nije pristao na Putifarkine želje!

Da, braćo i sestre! - Eros je inspirirao more svađa, prijevara, tučnjava, ubojstava, otmica, trovanja. Prečesto je Venera vodila ratove i politiku, obarala kraljevstva i prijestolja, razarala i rušila kulturu i civilizaciju. Na njezinu je žrtveniku pokopano more žrtava: ubojstava i samoubojstava; tu su zapečaćene brojne tajne i zagonetke!

....

RASPEĆE NAGONA

Ne zatvarajmo svijesno oči pred činjenicama. "Istina će vas osloboditi!" - rekao je Spasitelj svijeta. Otvorimo oči i pogledajmo život svoje generacije!.

LITERATURA: Tko može ustvrditi, da smo mi bolji od prijašnjih naraštaja?!- Zar nije sva literatura, kino, kazalište, moda, šminka, rouge - samo miomirisni tamjan na "Venerinu oltaru"?! - Zar moderni život sa svim svojim pronalascima ne raspiruje požar strasti? - Nije li ta požuda tijela središnja os, oko koje se okreće čitav život bezbrojnih građana, činovnika i đaka?!- Zar ne leti sve samo za pojačanjem, iscrpljenjem sve do skrajnih mogućnosti spolnog iživljavanja, - Nije li to raspeće nagona!?

TKO JE KRIV? I tu se ne zna tko je više kriv: da li roditelji ili djeca, djevojke ili mladići, muževi ili žene, romansieri ili čitalačka publika, slikari ili promatrači? Jer svi i svaki na svoj poseban način doprinose raspeću spolnog nagona!

Razlika: Jedina razlika između nas i prijašnjih generacija jest u tom, što su prije to zvali pravim imenom; a mi danas to smatramo posve prirodnim, razumljivim, štoviše: potrebnim i nužnim! Za prijašnje je naraštaje to bila požuda tijela, strasna i griješna naslada - nešto ponizujuće!-, a za nas to paktiranje sa Erosom i Venerom znači vještinu života - sadržaj i smisao života. Mnogi su se ubili čim su postali nesposobni za spolno uživanje! Tako je to eto u običnom ljudskom životu!

....

DUHOVNE LJEŠINE:

Prijeđemo li na duhovno ili spiritualno područje, i zavirimo li u Božje hramove svojih duša, vidjet ćemo strašne, jezovite i fantastične prizore:

LJEŠINE: Misionari nam iz Afrike, Kine, Indije i Malajskog Arhipelaga pričaju, da je Eros glavna zapreka širenju kršćanstva. Bošonti se klanja Veneri. Tu se kao i kod nas "duhovne lješine" uvijek prekrivaju novim, svježim miomirisnim cvijećem lijepih riječi, milozvučnih fraza, laskanja i umiljavanja.- Ali što koristi lješine pokrivati gomilama ljiljana, kad lješina ostaje lješina. "Post coitum, omne animal triste!"

U duši nešto umire! Što? Ideali?-Vjera?- Pouzdanje u Boga? - Nada? - Budućnosti? - Veselje? - Zanos za dobro?- Da, da, sve to zajedno! Zašto? Jer se Bog iselio iz duše. Požuda tijela Eros ili Venera tjera Boga iz srca i zato u duši nastaje pustoš, garište, ruina! Požar strasti spaljuje sve, što je sveto, plemenito, uzvišeno,božansko,što usrećuje!

....

STIŠAVANJE POŽUDE TIJELA:

Stara Grčka mitologija pripovijeda o vračarici Kirki: Ova je na Aeaenskom otoku medom, vinom, brašnom i nekim travama nahranila i napojila Odisejeve junake, pa ih onda jednim udarcem svojega žarobnog štapića sve pretvorila u svinje. Tijelo, glava, glas i sve im u času posta svinjsko, samo je razum ostao ljudski. Svi su oni zaplakali, kad im je u svinjac donijela hranu. Sjetiše se tada, kako ih je svojom zlatnom kosom i milozvučnim pjevanjem zavela, zarobila i ponizila! Iz te ih sramote spasi Odisej!-

---

Braćo i sestre! - "Venera" - "Kirka" pretvara ljude u "svinje". Požuda tijela, putena naslada, seksualni užitci pretvaraju čovjeka u životinju. Iz toga ih žalosnog stanja izbavlja "božanski Odisej" - Isus Krist svojom milošću! On stišava plamen požude u našim udovima! On ga stavlja u ograde zakonitog braka! On po sakramentu ženidbe tako posvećuje sam bračni čin, da on postaje ne samo služba životu! - nego ga pretvara u službu Bogu!

ZAKLJUČAK:

Tako se u ljudskom životu po sakramentu ženidbe odigrava čudesna drama: što je onima, izvan bračnog svetišta poniženje i smrt, to je u zakonitu braku izgradnja, dobitak, uzvišena služba životu i Bogu! - Sažimamo i ponavljamo jasno i glasno:

Sakrament ženidbe stišava plamen požude tako, što na prirodni i od Boga određeni način udovoljuje spolnom nagonu. A to je treći cilj ženidbe - ništa manji od pomladka i međusobne pomoći. Neki ugledni učenjaci u Americi pače tvrde, da je stišavanje požude prvenstveni cilj ženidbe. Nama se čini, da je to ipak pretjerano; ali treba naglasiti, da to nije mala stvar, kad se po sakramentalnom posvećenju bračnih drugova veneri-čne naslade pretvaraju u čašćenje Boga i izgradnju kraljevstva Božjega u dušama, dok su te iste naslade ljudima izvan braka duhovna smrt i pakao. Raspon je užasno velik: na jednoj strani sramota, grijeh, pakao;- a na drugoj strani častan život, zasluga i nebo!

Tko može shvatiti, neka shvati!

:+:

POD SJENAMA KRIŽA

UVOD: Iako je muka G.N.Isusa Krista najsnažnija i najpotresnija propovijed za svako kršćansko srce, ipak ćemo mi sada (na Cvjetnicu)- u okviru svoga ciklusa o kršćanskoj obitelji,- posebno naglasiti neke stvari, koje imadu veliku vrijednost za zajednički život obitelji.

DUBLJI POGLED U ŽIVOT:

U promatranju muke i smrti Kristove usavršuje i produbljujemo svoj pogled u misterij života i zla:-

1.- Misterij života: "Kristov misterij" dobrano razgoličuje "tajnu kršćanskog života": zašto pravednici i nevini kršćani toliko trpe? Zašto svaki kršćanin mora proći Getsemanij tjeskobe? Zašto se svi penjemo na Golgotu?-Zašto se sav kršćanski život odvija pod sjenama križa- Zašto?- Zato, što smo mi "christiani" sljedbenici Krista Raspetoga; što smo u njegovu smrt kršteni; što "nije učenik nad učiteljem"; što mi nadopunjujemo Kristove otkupiteljske muke;što sam Krist u nama živi, trpi iumire!- Učesnici u mukama, postat ćemo dionici Njegove pobjede i slave! Preko Velikog petka dolazimo do uskrsnog slavlja!-

2.- Misterij zla!- I zato se ne čudimo,što među nama ima relativno isti broj izdajica, krivokletnika,slabića i plašljivaca, razbojnika i pokornika, "Šimona Cirenaca" i djece, dobrih i vjernih učenika i učenica - kao što je to bilo i u onoj božanskoj Kristovoj drami.- Misterij se zla provlači kroz čitavu povijest Crkve sasvim usporedo sa velikom tajnom Kristove ljubavi!- Stoga nas upravo ništa ne začuđuje,što masa svijeta uvijek nanovo Krista zapostavlja Barabi i mahnito viče:"Raspni ga! Raspni ga!" - To je psihologija mase: da danas kliče:"Blagoslovljen!", a sutra "Raspni ga!"

RASPETI U SREDIŠTU SRCA

Kad jednom dobro promotrimo i shvatimo taj "misterij Kristov", onda nekom psihičkom nuždom ustoličujemo Raspetoga Krista kao kralja u središte svoga srca:

1.- Pravi oblik ljubavi: Mi shvaćamo, da je Raspeti Krist onaj pravi, duboki, svesrdni, svestrani i najiskreniji oblik ili izražaj božanske ljubavi prema nama. I zato ga ne stavljamo samo na najčasnije mjesto u svojim stanovima, nego Ga ustoličujemo kao Veličanstvenoga Kralja u središtu svoga srca.Tu ga častimo, hvalimo,slavimo,blagoslivljamo!Tu ga ljubimo svrsrdnom ljubavi!

2.- **Božanski uzor:** U toj srdačnoj ljubavnoj povezanosti i sjedinjenju s Njime, mi opraštamo jedan drugome, jer je On govorio:"Oče, oprosti im, jer ne znaju, što čine!" - Otkako On boravi u nama, mi se ne čudimo osamljenosti života, kad je i On vapio: "Oče moj, Oče moj, zašto si me napustio?!" Tko može i smije iza Kristove molitve: "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj", još pomišljati na samoubistvo?-Koji grešnik smije sumnjati u njegovu dobrotu, kad je On jednom razbojniku zadao božansku riječ:"Još danas ćeš biti sa mnom u raju!"

Koliko riječi, toliko dragocjenih zrnaca mudrosti: koliko gestova i pokreta, toliko dokaza ljubavi; koliko suza, boli, znoja i krvi,toliko utjehe i radosti za nas! Njegovom smću, mi smo oživjeli!- O, kad bismo samo znali promatrati i razumjeti ovaj govor "Raspete Ljubavi!"

…………

"MAJKA LIJEPE LJUBAVI"

Uz Raspetoga Krista uvijek nalazimo i njegovu Majku- Majku boli i Majku lijepe ljubavi! Ona bi, kao najidealnija Djevica i Majka, morala mnogo govoriti svim kršćanskim ženama, djevojkama i majkama.

Zar vi, djevojke i majke, ne čujete, kako Marija pod križem svojim primjerom svima vama dovikuje: Materinstvo je u svojoj biti žrtva ljubavi! Koja nije spremna na žrtvu, ne smije prihvatiti materinstvo!-

Djevojke i majke! Razmatrajte češće radosti i boli, ljubav i slavu Bogorodice, pa ćete lakše snositi breme svoga života!

Djeca odgajana u sjenama križa

Pa i djeca - odgajana pod sjenama križa - u životnoj školi "Raspetoga Krista" i "Majke boli" postaju nužno ozbiljnija, plemenitija, požrtvovnija, bolja i svetija!-

Prva propovijed,koju je Mala sv.Terezija razumjela, bila je propovijed o muci G.N.I Krista! - Djeca najviše vole "Križni put". Bog govori malenima, On se objavljuje malenima!

Primjena:

Braćo i sestre! Pred nama je "Veliki tjedan!"-Bogat velikim mislima i djelima!-Zadatak mu je,da mi umremo grijehu i uskrsnemo na novi,bolji,svetiji...obiteljski i duh. život!- Zato će svaki od nas ovoga tjedna odložiti breme grijeha u sv.ispovijedi i po pričesti se sjediniti s uskrsnulim Kristom,da i u našim obiteljima,kao u ovoj proljetnoj prirodi,proklijaju i procvatu božanske kreposti Kristove ljubavi i Marijine požrtvovnosti.-Amen.-

* * *

TAJNA BRAČNE SREĆE

Čitav ljudski rod, život i rad čovjeka na zemlji, možemo sažeti u tri riječi: "Trka za srećom" ili kako duhovni ppisci to izražavaju "traženje izgubljenog raja".- U toj "trci za srećom" ili "traženju izgubljenog raja", ženidba predstavlja najsmioniji pothvat čovjeka, da zaista postane sretan. Ta, ženidba utjelovljuje njegovu ljubav i ovjekovječuje je u djeci. Ona upotpunjuje i usavršuje spolne razlike na socijalnom, fiziološkom, psihičkom i spiritualnom području ljudskoga života. Sakramenat ženidbe konačno "Erosa" i "Veneru" stavlja u Kristovu službu!

Nije li dakle bračni život žudjeni "Vrt raskoši", u kojem će čovjek u miru, zadovoljstvu i radosti postavljati temelje i izgradjivati vječno blaženstvo?- Zaručnicima se ta sreća, taj raj ili "vrt raskoši" ukazuje na dohvatu ruke: ne treba ništa drugo već samo ispružiti ruku, ubrati ljupko i slatko voće sa "stabla života" te primaknuti usnice i srkati sok sreće bračnog života.

Tako misle mnogi mladići i djevojke! "Ali to nije istina" - viču na sva grla mnogi nesretnici u braku. "To je užasna varka, kobna iluzija, prevara prirode, zarobljavanje čovjeka po čovjeku" - galame moderni bračni drugovi.-

O bračnom životu i o bračnoj sreći postoje dakle najoprečnija mišljenja. Stoga se mi sada pitamo: U čem se sastoji bračna sreća? Gdje je tajna bračne sreće?-

(Delikatnost problema i ograničeno vrijeme, traže, da budemo kratki, sažeti, precizni i da se ograničimo samo na duševnu strukturu bračne sreće! Molim sve prisutne, da pažljivo prate svaku riječ, te uhvate pravi osnov za trajnu bračnu sreću!)

TAJNA BRAČNE SREĆE

Najprije moramo jednom zauvijek spoznati prevažnu istinu, da u ovozemnom životu nema prave i potpune sreće niti nesreće!

TAJNA SREĆE? Prava, potpuna,apsolutna sreća za čovjeka nalazi se u neposrednom gledanju i uživanju Božjega Bića: koji je sam po sebi izvor svakoga života, ljubavi i sreće. Tek tada, kada se u ljubavi sjedinimo s Najvišim Dobrom, osjetit ćemo, da smo ljubljeni beskrajnom ljubavlju. Iz toga će onda rezultirati naše vječno blaženstvo.

Tajna bračne sreće

Stoga u ovom životu možemo postići samo relativnu sreću: ukoliko naime uspijemo, da se već ovdje po ljubavi sjedinimo s Bogom, utoliko će se Božja ljubav i blaženstvo izliti u naše srce; jer ljubav i sreća idu zajedno.

Zato je problem svake sreće zapravo problem ljubavi, a problem ljubavi je opet u svome korijenu problem Boga u ljudskom srcu, te se i problem bračne sreće može i smije rješavati samo na toj bazi... Tajna bračne sreće dakle leži u pravoj i svetoj, plemenitoj i svestranoj, dubokoj i požrtvovnoj ljubavi: ljubavi jačoj od smrti.

Zapovijed Božja

Plemenita i sveta, duboka i požrtvovna ljubav bračnih drugova nije samo ljudski savjet, nego zapovijed Gospodnja. Sam je Svevišnji na usta Apostola naroda zapovijedio: "Muževi, ljubite svoje žene, kao što je i Krist ljubio Crkvu i sebe samoga predao za nju... Tako su dužni i muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa. Tko ljubi svoju ženu, samoga sebe ljubi" (Efež.5,25-28). To su Božje riječi, koje otkrivaju bračnu sreću u velikom svijetlu i sjaju.

Viteška ljubav

Muževi, dakle, moraju ljubiti svoje žene onako, kako je Krist ljubio svoje učenike, vjernike, duše, Crkvu! A Krist je čitav svoj zemaljski život, sav svoj rad i napor, svoju muku i smrt, svu svoju krv prolio za dobro, za sreću i vječno blaženstvo naših duša - za svoju Zaručnicu - Crkvu! - I muževi su, prema tome, dužni, da svu svoju snagu i vrijeme, sve svoje sposobnosti i talente, pače i svoj život žrtvuju za dobro i sreću svoje obitelji. To im ne može i ne smije biti teško, kad im je sam Spasitelj utisnuo u narav potrebu, da se viteški bore za sreću svojih najmilijih na svijetu.

Ta se viteška, sveta i plemenita ljubav, ne smije zaustaviti na izvanjskim dobrima tijela ili duha; ona mora prodrijeti do dna bića, do jezgre života, do unutrašnjega višega dijela čovjeka - do duše! To znači: muževi moraju ljubiti najviše dobro svojih žena, a to je sigurno spasenje i vječna sreća njihovih žena!

Nježna ljubav žene

Kad žene opaze, da su muževi zaista viteški branitelji njihove časti i dostojanstva; da se u njihovo mudro i jako vodstvo mogu pouzdati, te da su pod njihovom jakom zaštitom sigurne, onda će one svojom vedrinom i dobrotom, nježnošću i blagošću, čistoćom i požrtvovnošću.... svoje supruge tješiti i jačati, podizati i oplemenjivati tako, da im obiteljsko gnijezdo učine milim i poželjnim, ugodnim i privlačivim.

OBITELJ = "VRT RASKOŠI"

Ovakva će kršćanska obitelj, u kojoj kraljuje i vlada velika i sveta, duboka i plemenita, viteška i požrtvovna ljubav bračnih drugova, brzo postati "svetište tihe i trajne bračne sreće". Takva će obitelj tijekom vremena pretvoriti se u školu mudrosti i kreposti - u pravi "vrt raskoši", gdje će cvasti i uspijevati sve kreposti, ali osobito ljubav prema Bogu i bližnjemu, o kojima "ovisi sav zakon i proroci", sva naša vremenita i vječna sreća.

U tom "vrtu raskoši", u toj školi mudrosti i svetosti, u tom bezgraničnom altruizmu, neprestanom usavršavanju i posvećivanju, njihove će se duše sve više sjedinjavati u mislima, željama i osjećajima i nakanama.... sve do one duboke i svestrane ljubavi, koja u djeci postavlja "vječni spomenik" njihove bračne sreće!

Načela života

Mladiće dakle i muževe mora voditi ovo veliko i sveto životno načelo: "Moram postati usrećitelj svoje obitelji"! - Moja žena i moja djeca moraju osjetiti moju ljubav! Svoj život posvećujem njihovoj vremenitoj i vječnoj sreći!

Isto tako i djevojke i žene: moraju bogatstvo svoga srca predati mužu i djeci! One takodjer moraju zaboraviti na svoj komoditet, udobnosti, društva i zabave, ako žele usrećiti svoje muževe i svoju djecu! Neka sve djevojke i žene jednom zauvijek usvoje veliku životnu stvarnost: da je materinstvo u biti svojoj žrtva za drugoga: za ljubljenoga muža i ljubljenu djecu!

....

Stoga pravi mladići i djevojke, zaručnici i zaručnice ... ne će nikada pitati: što ću dobiti? - nego: što ću dati i žrtvovati za sreću ljubljenoga bića?- Inače bračni život postaje pljačka, otimanje, unesrećivanje! Žrtvuje se mladenačka ili djevojačka bezbrižnost i bezazlenost (nestašnost), a za uzvrat ne dobiva se ništa ili možda gorko razočaranje; jer se udarilo na tvrde hridi sebeljublja ili se nabasalo na prazninu ili pustinju srca! - Ne otimati, nego davati!

Usrećivati!

Ne pljačkati tudje darove tijela i duha, nego svoje sposobnosti tijela i duha darovati, pokloniti, žrtvovati...! Usrećivati! To mora biti smisao i sadržaj obiteljskog života! To je zapravo najsvetija dužnost svakoga čovjeka, da vlastitim žrtvama izgradjuje sreću bližnjega! Ali u obiteljskom životu ta dužnost dobiva lakoću i snagu "kategoričkog imperativa", jer krv nije voda. Krvne su veze jače od čeličnih žica! A misao, da će nas usrećeni zauvijek blagoslivljati, pretstavlja vrhunac zemaljske sreće! I samo to zadovoljuje čovjeka. Samo to usrećuje zemaljskog putnika - i "ništa" drugo! - Sreća je dakle bračnog života u usrećivanju ljubljenih bića!

....

Braćo i sestre! Zadubljeni u ove misli, ne smijemo zaboraviti, da nitko nije kroz noć postao plemenit čovjek! Tko želi u braku ili obitelji ovako plemenito, sveto, požrtvovno, svesrdno... ljubiti, mora prije toga sveto, plemenito, požrtvovno živjeti!-

Tko želi usrećivati ili sijati cvijeće i blagoslov po stazama ljubljenih, mora najprije svladati požudu očiju, požudu tijela i oholost života!

Tjelesno nagnuće, strast, putenost, "Eros" ili "Venera" ne donose sreću. "Eros" može začas ugasiti plamen požude, ali će zato uvijek poniziti čovjeka, zarobiti duh, zamračiti inteligenciju, a u srcu će ostaviti prazninu, osamljenost, pustoš, tugu i neku misterioznu tjeskobu.- Tko se potpuno preda tom putenom uživanju, makar to bili i bračni drugovi, sjedit će nad ponorom smrti, jer je "Eros" u najintimnijim odnosima s nasiljem i smrću. On sjedi na goloj lubanji čovječanstva.

Zaključak

Stoga još jednom naglašujemo: Tajna bračne sreće leži u plemenitoj ljubavi! Tajna obiteljske sreće stoji u svetoj, produhovljenoj, požrtvovnoj, dubokoj, prirodnoj i natprirodnoj ljubavi članova obitelji! I zaključujemo Pavlovim riječima: "Muževi, ljubite svoje žene... kao što Krist ljubi Crkvu! Žene ljubite svoje muževe, kao što Crkva ljubi Krista", pa ćete u obiteljskom životu naći "kutić izgubljenoga raja"!

⁂

UREDNA - VJERNA I VJEČNA LJUBAV

Tajna ljubavi

Prva i najdublja tajna, koju su mudraci tražili, ali je nisu otkrili, jeste tajna ljubavi. Ovu je tajnu ljudima otkrio i saopćio sam Bog, kad je u ljudsku narav stavio neugasivu žudnju za ljubavlju i srećom; kad je sav mir, radost, zadovoljstvo i čovjekovu sreću, štoviše i vječno blaženstvo - uvjetovao vrhovnim zakonom ljubavi.

I kad se pod pritiskom strasti, ljudski razum zamračio, te spolni nagon proglasio ljubavlju, tada je Stvoritelj opet progovorio, i pravu, duboku, svetu, plemenitu i natprirodnu ljubav postavio kao bazu za izgradnju vremenite i vječne sreće svih razumnih stvorova.

Otada ljubav - premda sama neprotumačiva - tumači sve tajne ljudskoga srca; makar je ljubav sama u sebi zagonetka, ona rješava sve zagonetke života; ona osvjetljuje i rješava takodjer i sve probleme bračnoga i obiteljskoga života.

Prošle nam je nedjelje otkrila "tajnu bračne sreće"; danas će nas ona uputiti u metode čuvanja i njegovanja obiteljskih radosti.

I. UREDNA LJUBAV:

U ovom naime životu, gdje se sve mijenja, njiše i okreće, može čovjek nepažnjom ili zlobom proigrati one božanske zalogaje zadovoljstva, mira i sreće, što ih Bog tako obilato dijeli kršćanskim supruzima na dan njihova vjenčanja.

Da se to ne dogodi, sv.Augustin opominje bračne drugove, da pripaze i drže "red ljubavi", koji je Bog već u raju postavio, kad je rekao Evi: "Bit ćeš podložna svome mužu...(Gnz.3,16.), jer - nadopunjuje sv.Pavao - "Muž je glava ženi, kao što je Krist glava Crkvi".- Papa Leon XIII. nadodaje: "Neka ljubav Božja obojici odredi mjesto, način, službe i dužnosti".

Toga se reda držao i sam Bog, kad je arkandjela Gabrijela poslao k Josipu, da odvede svetu Obitelj u Egipat i dovede je natrag u Nazaret. Iako se Marija kao Bogorodica čašću i dostojanstvom uzdigla iznad sv. Josipa, ipak se morala pokoravati sv. Josipu kao "glavaru slavne Obitelji". Pa i sam Sin Božji Isus Krist sluša sv.Josipa kao starješinu kuće.

To je eto red, koji je postavio Bog i kojega se On sam držao. To je red ljubavi i poštovanja, koji uvjetuje život i rad, zadovoljstvo i napredak svih članova obitelji. Pa ako koja žena, zadojena idejama emancipacije, nastoji srušiti taj red ljubavi, ruševine će pasti na njezinu glavu, slomiti njezino nježno srce i satrti svu sreću života!

Taj red vrijedi sve dotle, doklegod muže vrši svoju dužnost. Zataji li on u svome pozivu, žena može i mora preuzeti kormilo obitelji, u svoje ruke.- Život je iznio mnogo primjera, gdje je žena spasila i tijelo i dušu ne samo muža, nego i brojne djece. Svaka čast ovakvim ženama!

SV.IVAN M.VIANNEY je ovakvim ženama iskazivao osobitu pažnju, a P.Leopold Mandić, veliki čudtvorac naših dana, naziva "zlikovcima"muževe, koji grubo postupaju sa svojim ženama, jer su te žene u njegovim očima "mučenice".

Što se pak tiče strogo "bračnih dužnosti", muž i žena imadu jednaka prava. Sv.Pavao kaže:"Muž neka čini ženi dužnu ljubav, a isto tako i žena mužu. Žena nije gospodar svoga tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar svoga tijela, nego žena" (I.Kor.7,3).

I tu će obostrana, svesrdna, domišljata i obzirna ljubav pronaći mjeru i način, vrijeme i priliku, kako treba vršiti bračna prava i dužnosti, da se nikada ne ugrozi zdravlje ili život bilo kojeg člana obitelji.- Ako je u toj delikatnoj stvari kome što nejasno, neka se posavjetuje sa svojim ispovjednikom ili savjesnim liječnikom!

II. VJERNA LJUBAV:

Bračna sreća ovisi o snazi i trajnosti, redu i vjernosti bračne ljubavi. Svaki znade, da ljubav ne trpi takmaca, da hoće sama posjedovati čitavo srce ljubljenoga, da je ljubomorna. Zato je Bog zabranio i samu pomisao na nevjeru: "Svaki, koji pogleda tudju ženu s požudom, već je učinio s njom preljub u svom srcu" (Mt. 5,28). Još je veći grijeh učinio onaj, koji je otpustio svoju ženu, pa uzeo drugu! (Lk. 16,18).

Samo jedan prekršaj bračne vjernosti, može uništiti svu sreću života. Iz zadovoljstva, mira i radosti, pada se u protivnu skrajnost: u nemir, nezadovoljstvo, tugu i očaj. Odmah se gubi i svaki smisao za žrtvu i usrećivanje... Slijede svadje, podvale, tučnjava, uvrede, rastave i ubijstva. A to je groblje mladenačkih ideala i mladića i djevojke! Stoga: tkogod dira u nerazrešive veze bračne ljubavi, pada u nemilost Boga živoga!

III. VJEČNA LJUBAV:

Ima medjutim nesretnika u braku, koji traže "utjehu" na strani, izvan zakonitoga braka. Oni tvrde, da su se razočarali, da nisu dobili ekvivalent za svoju ljubav i žrtvu, da im je neizdrživo u tim okovima jedinstvene i nerazrešive ženidbe, da im priroda daje na to pravo, jer da se oni po prirodi osjećaju poligamima.

Katolička moralka priznaje, da ima vrlo teških razočaranja i situacija u bračnom životu pojedinaca, ali usprkos svega toga ona apodiktički tvrdi, da sve spomenute isprike vrijede samo pred ljudima istih životnih nazora. Pred Bogom i savješću vrijedi samo ono nepromjenljivo načelo: "Jedan je Bog, jedna vjera, jedan Krist i jedna Crkva!" - Isto tako: "jedan muž i jedna žena!" Veza je izmedju Crkve i Krista vječna, nerazrešiva, pa stoga i veza izmedju muža i žene mora biti vječna i nerazrešiva. "Što je Bog spojio, čovjek neka ne rastavlja" (Mt.19,6).

Samo jedinstvena i nerazrešiva zajednica muža i žene može realizirati ciljeve ove božanske ustanove. Samo jedna, vjerna i vječna ljubav može donijeti dobre plodove pomlatka ljudskoga roda. Samo ona žena, koja ne strahuje pred rastavom ili nevjerom, može primiti na sebe žrtvu materinstva! Samo se onaj suprug može potpuno žrtvovati za dobro svoje obitelji, koji zna, da ga žena ljubi cijelim svojim bićem! To su Božji zakoni, koje osjeća svako pošteno ljudsko srce!

"Što je Bog spojio, čovjek neka ne rastavlja!" Ako te je Bog sjedinio sa zdravim i dobrim čovjekom, zahvaljuj mu svaki dan na koljenima! I obratno, ako ti je Bog dao dobru životnu drugaricu, ne prestaj mu nikada zahvaljivati! Jer eto mnogi su dobro počeli, a zlo svršili! Svaki koji stupa u brak, mora biti spreman i na najteže životne kušnje.

Ako tvoj životni drug oboli, ti ga moraš njegovati; ako tvoja životna družica poludi bez nade u ozdravljenje, ti ne možeš sklopiti drugu valjanu kršćansku ženidbu, doklegod je ona živa! Ako zajedno osiromašite, doživite sramotu, progon, bijedu i prezir ljudi, podjednako morate nositi breme života. Tu ne smije biti uzmicanja, predbacivanja ili rastave! "Rastava od stola i postelje" ne kida ženidbene veze, nego samo omogućuje izlaz iz pakla, kojega je stvorila nevjera i mržnja.

Primjena:

Nevjera i mržnja ruše i uništavaju bračnu sreću, a vjernost, jedinstvo i nerazrešivost je čuvaju i umnožavaju za bračne drugove i djecu! Zato svi mladići i djevojke, muževi i žene moraju poznavati ove prijatelje i neprijatelje obiteljske sloge i mira. Oni moraju malo duže i dublje razmišljati o značenju ozbiljnih riječi ženidbene prisege: "Tako mi pomogao Bog, Bl.Djevica Marija i svi sveci Božji, da ovdje nazočnoga N.ljubim i za svoga zakonitoga muža (ženu) uzimam i da njega (nju) nikada ne ću ostaviti do svoje ili njegove smrti...!" (Rimski obrednik).

Ova prisega, koja se polaže pred čitavim nebeskim dvorom, obvezuje pod teški grijeh, t.j. pod cijenu vječnoga blaženstva. Oskvrnitelje ove prisege čeka vječni očaj ili pakao, ako se za vremena ne raskaju, ne ispovjede, ne poprave i ne zadovolje za počinjene grijehe.

Braćo i sestre! - Život nam ništa ne daje badava. Sve treba otkupiti žrtvama. Tako i bračnu sreću treba otkupiti žrtvama, svladavanjem i uzdržljivošću mladenačkog i bračnog života. Tko nije u mladosti vladao svojim mialima, željama i djelima, ne će to moći ni u braku. I zato sve nedozvoljene radosti prije braka treba u braku i starosti, s kamatima isplaćivati dugove Božanskoj pravdi!

Zapamtimo! Ženidba je izvor najintenzivnijih radosti, ali i najljućih boli, ako se bračni život ne odvija po osnovama Stvoriteljevim, jer ženidba nije nepresušivi izvor užitaka, već veličanstveni skup obveza i dužnosti, koje stoje u najpravednijem odnosu izmedju užitaka i žrtava! I samo jake, vjerne i postojane duše smiju preuzeti na sebe ove radosti i žrtve.

* * *

MRSKO OPUSTOŠENJE BRAČNOG SVETIŠTA

Dva nagona drmaju svijetom, bilinskim i životinjskim carstvom: nagon za održanjem individua i nagon za održanjem vrste. Oba po promislu Božjem teže za životom.

Kod nerazumnih biljaka i životinja odvijaju se nagonskom nuždom, i tako nužno postizavaju svoj cilj. Kod čovjeka, koji ima razum i slobodnu volju, oba su nagona stavljena u granice prirodnoga moralnog i pozitivnog Božjeg zakona.

Da ljude privuče k odredjenom cilju, Stvoritelj je s postizavanjem istoga povezao najintenzivnije osjetne užitke. Time je ujedno dao na znanje razumnim stvorovima, da će na istom izvoru najvećih tjelesnih i duševnih užitaka crpsti i najljuće boli duše i tijela, ako se ne pokore Njegovim mudrim naredbama.

Stoga svaki, koji se odluči, da pije iz tog izvora, mora biti spreman na jedno i na drugo:na ugodnosti i neugodnosti, na radosti i žalosti, na zanos i očaj, na život i smrt.

Takav je red postavio Stvoritelj svijeta i ljudi. Tu se ne da ništa promijeniti, jer On budno pazi, da tko ne naruši taj red.

MRSKO OPUSTOŠENJE IZVORA ŽIVOTA :

Čovjek je međutim svojom slobodnom voljom i nevjerojatnom drskošću preokrenuo i prevrnuo taj od Boga ustanovljeni red i tako grozno iznakazio ovu najstariju božansku ustanovu, da su gotovo presahli izvori ljubavi, života i sreće čovječanstva.

BRAČNO JE SVETIŠTE, koje natapa krv Isusova, oskvrnjeno, obeščašćeno, porušeno, iznakaženo, opustošeeno!

Nevjere i preljubi su ga oskvrnuli i obeščastili: brakolomci su pogazili prisegu bračne vjernosti i ustrajnosti do smrti; ali najviše i najteže nasilje, koje trpi bračno svetište, jest hotimično i vještačko, protuprirodno i zločinačko zatvaranje izvora života. To je "bijela kuga" ili "bračni onanizam". To je "mrsko opustošenje" ove božanske ustanove, jer bračni život lišava njegove glavne svrhe: pomladka ljudskoga roda.

O tom "mrskom opustošenju" bračnog svetišta propovjednici nerado govore, a vjernici još teže slušaju. Mnogi se "papirnati kršćani" sablažnjuju. Mi se međutim ne bojimo ove farizejske sablazni, jer Sv.O.Papa Pio XI. traži od ispovjednika i propovjednika, da vjernike ne ostave u zabludi glede ovih prevažnih stvari, jer će inače postati slijepi vođe slijepaca, pa će zajedno pasti u ponor pakla!- Kad bismo o tim stvarima šutjeli, postali bismo izdajicama svoga poziva, kao što su mnogi bračni drugovi postali izdajice očinstva i materinstva, na koje ih je Bog pozvao.

U seriji svojih propovijedi o obitelji, mi moramo kazati, da je neizmjernom veličanstvu Božjem silno odvratan ovaj grijeh; da je Onana, koji je prvi počinio ovaj zločin, kaznio naglom smrću.- Mi moramo svim bračnim drugovima, pa i kandidatima za ženidbu, jasno i glasno staviti do znanja, da je čuvanje od djece teški ili smrtni grijeh; da tjera Krista iz kršćanske obitelji, jer ponizuje i oskvrnjuje tjelesa bračnih drugova, jer obeščašćuje hramove Duha Svetoga, a bračnu svetinju, što ima biti slika milosne veze Crkve s Kristom, pretvara u prostu instituciju za prostituciju.

BRAČNI JE ONANIZAM teški grijeh, jer uskraćuje život i vječno blaženstvo djeci, koju im je Bog namijenio. A to znači: svijesno i hotimično uskraćivati suradnju sa stvoriteljskim osnovama Božjim; to znači živjeti u stalnom i opasnom rvanju s Bogom; to nadalje znači: samoga sebe isključiti iz milosne veze s Kristom i udaljiti se od primanja svetih sakramenata - ispovijedi i pričesti! U tom je grijehu možda najteža okolnost to, što se ovakvi grešnici teško raskaju za svoje prestupke, pa ovako neraskajani odlaze sa ovoga svijeta na sud božanske pravde i istine. Mi ih svećenici i ispovjednici preporučujemo Božjem milosrdju; ali tko zna, kako ih prima Onaj, s kojim su se čitav život rvali, i čije su osnove dosljedno obarali?!-

Nevrijedne isprike:

Oni se doduše pred ljudima opravdavaju: slabim zdravljem, siromaštvom, oskudicom, općim prilikama i poteškoćama odgoja...; ali svi ti razlozi pred Bogom ne vrijede gotovo ništa! Uza svu tu galamu neoborivo stoji Božja maksima: Tko se služi bračnim pravima, mora nositi i bračne terete! Nema te vlasti na zemlji, koja bi mogla dozvoliti drukčiji način života!! Bračni drugovi ne moraju imati djecu:- na to ih nitko ne sili! - ali se onda moraju potpuno ili periodično uzdržavati...! Periodično je uzdržavanje moralno. Nemoralno je samo vještačko lišavanje bračnoga čina njegove prirodne svrhe!-

Primjena:

Braćo i sestre! - Nemojmo zavaravati sami sebe! Hotimično je i vještačko, protuprirodno i zločinačko zatvaranje života teški grijeh, za koji se mora ispaštati u ovom ili budućem životu. I ako želimo zagledati u dno stvari, izaći će istina na vidjelo: sve se to čini iz težnje za ljepotom i komoditetom, iz žudnje za vitkom linijom i uživanjem. Ljudi se na taj način rugaju svome Stvoritelju! Ne riječima, nego - što je mnogo teže! - djelima. Njihova djela viču: Stvoritelju, mi smo te nadmudrili: mi ćemo uživati, ali terete ne ćemo nositi!-

Stvoritelj šuti. U bolnicama, klinikama, sanatorijima i ludnicama priroda govori. Jednom će ipak doći čas suočenja s Auktorom prirode. Kakav će to biti susret? Mislimo na taj susret, pa pod inspiracijom Duha Svetoga uredimo svoj budući život! Još nije prekasno!

Velik je i silan Auktor života! Jao onima, koji se čitav život s Njime rvaju! Teško onima, koji Mu se svojim životom rugaju! Blaženi, koji rade i žive po njegovoj svetoj volji, koja je izražena u prirodnom moralnom i pozitivnom Božjem zakonu.

^^^^^

OBNOVA BRAČNOG SVETIŠTA

UVOD: U Rimu je prošle godine održana konferencija u svrhu osnivanja jedne internacionalne organizacije sa zadatkom, da se brine za djecu, koja su za vrijeme okupacije rodjena u raznim zemljama, a čiji očevi "nisu poznati". Na toj je konferenciji čileanska pjesnikinja GABRIELA MIŠTRAL izabrana za počasnu predsjednicu osnivačkog odbora. U izvještaju se kaže, da takve djece imade samo u Evropi oko loo.ooo. Samo u Italiji 17.ooo. U blizini Rima, u Sabaudiji već postoji centar, u kojem živu takva djeca. (Vjesnik, 29.XI.1952.).

Braćo i sestre! - Ova su "djeca bez očeva", siročad i nahočad... plodovi neuzdržljivosti, nevjere i izdaje svih obiteljskih ideala! Ta će nezbrinuta djeca zamrziti čitav ljudski rod i svoj vlastiti život; ta nahočad, koja ne poznaju nježnu materinsku ljubav i toplinu očinskog doma, ne će nikada uzljubiti ljudsku zajednicu! Bez nadzora i njege, bez opomena i savjeta, bez ljubavi i razumijevanja, ona će ostati bez prošlosti i bez budućnosti!- U domovima za "besprizorne" ta će djeca ostati trajnom prijetnjom i kaznom čitavom našem naraštaju, koji tako drsko gazi po prirodnim moralnim i pozitivnim Božjim zapovijedima!

To je činjenica, pred kojom ne smijemo zatvarati svoje oči. Ako je ta činjenica bolna i gorka; ako ona bode i grize, ako nas tuče u mozak i srce, - onda je to samo znak, da ona viče i vapi za obnovom bračnog svetišta; da žudi za kršćanskim naziranjem na svijet i bračni život; da želi preporod i posvećenje muževa i žena.

Preporod uma i srca:

Zaista, ako čovječanstvo želi opet postati sretno, mora se svesrdno predati preporodu uma i srca, reformi rada i života, mora se iskreno vratiti kršćanskim idealima obiteljskog života. Ako se čovječanstvo i nadalje nastavi ovako rvati s prirodom i Bogom, ako proslijedi i dalje s izrugivanjem Božjih i prirodnih zakona, izgubit će bitku u ovom i u budućem životu.

Osudjivanje ne koristi:

Što moramo dakle, činiti? Da osudimo sve one, koji su pogazili obiteljske ideale? Da prezremo sve nevjernike, brakolomce, bračne onaniste i abortere?!- Bože sačuvaj! Mi smijemo i možemo osuditi samo grijeh, ali grešnika mi nemamo pravo osuditi. Njemu će suditi veliki Bog, koji je jedini svet i pravedan.- Samo potpuno čisti i sveti smiju suditi bližnjega!- A tko od nas za sebe to može ustvrditi!?

Pred Krista su farizeji doveli ženu uhvaćenu u preljubu. Zakon je Mojsijev zahtijevao, da se takva žena kamenuje!- Zato su farizeji ovom preljubnicom Kristu postavili zamku: Ako je osudi, zamjerit će se narodu, ako je ne osudi, upast će u protuslovlje s Mojsijevim zakonom! I vrlo su napeto očekivali Kristovo rješenje.- A On im bez predomišljanja, dobaci znamenite riječi: "Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju!' A onda se ova Božanska Mudrost i Svetost, Pravednost i Blagost, sagnula i prstom počela pisati po pijesku. Što je Krist tada pisao, ne znamo; ali iz činjenica, da su tužitelji - počevši od starijih - jedan za drugim užmicali i isčezavali, zaključujemo, da je Krist na pijesku pisao njihove grijehe istog sadržaja!

bjese

Isus se zatim uspravi, pogleda ženu, koja je sva drhtala od straha i stida, pa je zapita: "Ženo, gdje su tvoji tužitelji? Nitko te ne osudi?" - "Nitko, Gospodine!"- "Ni ja te ne ću osuditi! - Idi, i ne griješi više!" (Iv. 8,1-12).

....

Nema sumnje, da Bog silno mrzi nečistoću i bludnost. Objava govori, da je "bludnicima mjesto u jezeru, koje gori ognjem i sumporom"; ali kad se radi o povratku grješnika Bogu i pravom kreposnom kršćanskom životu, onda nastupa Božje milosrdje, koje nadilazi sva njegova djela!

....

Rasipni sin se vraća

Pogledajmo još "rasipnoga sina", koji je spiskao svoj veliki imetak, svoju substanciju, s bludnicama i pao na prosjački štap. I kao uvijek, tako i sada, duševna i tjelesna bijeda mekša srce, probu-uje kajanje i odluku, da se vrati k izvoru svih dobara - k Ocu! Ali hoće li ga Otac primiti? Sagriješio je i zlo učinio!? Može li se to popraviti i zaboraviti?- On će ipak poći k Ocu - ne kao sin, nego kao najamnik! No toplo očinsko srce zaboravlja sve uvrede. Otac mu hrli ususret, grli ga i cjeliva; oblači mu novo odijelo, stavlja mu prsten na ruku, i da dade oduška svome veselju, što mu se dijete vratilo, što mu je mrtav sin oživio, On priredi veliku gozbu!- Gozba je uvijek znak silne radosti!

Tako Bog postupa i s oskvrniteljima djevičanstva i obiteljskih ideala! Samo, ako se zbilja skrušeno i odlučno vrate k Ocu milosrdja. On će ih radosno zagrliti! Vratiti im svadbeno ruho milosti posvetne i prsten na ruku kao znak posinaštva Božjega!"I bit će radost veća nad obraćenjem jednog grešnika, nego nad 99 pravednika, kojima ne treba pokore!"

Zavist pravednika:

Mnogi će vjerni i neporočni sinovi, promatrajući ovu milosrdnu ljubav nebeskoga Oca, zavidjati svojoj rasipnoj brači. Ali nepravedno i ludo!

Zar nije bolje biti uvijek zdrav, nego iza bolne operacije opet steći izgubljeno zdravlje! Nije li ljepše uvijek biti čist i neoskvrnjen, nego poslije krvavih mrlja naslućivati svoju originalnu ljepotu! Nije li ljepša i ugodnija djetinja bezazlenost i vedrina, nego nakon gorkih razočaranja pokorom i naporom sticati prijašnji mir i predanost Bogu!?

Ako maleno dijete, idući cestom, udari nožicom o kamen, dobar će otac - zar ne! pun sažaljenja zaviti rane svoga djeteta? Ali, ako taj isti otac pođe ispred svoga djeteta, pa ukloni svaki kamen, da dijete nigdje ne zapne nogom,- zar mu je time iskazao manje ljubavi?- Nipošto! Nego još više, jer ga je unaprijed sačuvao od zla!- Tako eto Bog Otac postupa s onima, koji nisu nikada posrnuli u životu! (Poredba je od sv.Terezije D.I.)

....

Marija Magdalena:

Za utjehu i pobudu tangiranima pogledat ćemo još prizor u kući Šimuna Gubavoga: Krist Gospodin večera. Ulazi žena poznata u gradu kao javna grešnica. Ime joj je Marija Magdalena. - Ona plače. Suzama pere Kristove noge, a bujnom svojom kosom otire. Zatim razbija posudu skupocjena i mirisava nardova ulja, pa njima maže Isusovo tijelo. Magdalena ne govori ništa! Njezin plač i djela govore!- Šimun Gubavi, farizej od glave do pete, ipak sumnja, - jer sudi po sebi! - "Da je ovo prorok, znao bi, tko je i kakva je žena, koja ga se dotiče - da je grešnica". - Utjelovljeno Milosrđe razbija njegove nemile misli ovim riječima: "Šimune, imam ti nešto kazati: Dvojica su bila dužna jednome vjerovniku: jedan 5oo Dinara, a drugi 5o.- On pokloni obojici. Koji će ga više ljubiti?" - "Onaj, kojemu je više poklonio!"- "Pravo si sudio! Vidiš li ovu ženu? - Oprošteni su joj mnogi grijesi, jer je mnogo ljubila; a kome se manje oprašta, manje ljubi!" Zatim se okrene Magdaleni, pa joj ljubazno reče: "Oprošteni su ti grijesi!" (Iv. 7, 36-5o.)

....

Braćo i sestre! Preljubnica, "Rasipni sin" i Marija Magdalena - predstavljaju mnoge od nas. To su tri vječne novosti, tri spomenika ljudske slabosti, tri dokumenta Božjeg milosrđa. Oni su ujedno i tri velike opomene i pobude za sve naraštaje čovječanstva. Oni su se raskajani vratili k Bogu, postigli opraštanje i vječnu slavu! Tim su putem prošli milijuni nebesnika! To je jedini put, kojim moraju poći svi oskvrnitelji djevičanstva i pustošitelji bračnog svetišta, te izdajice obiteljskih ideala. Treba spoznati svoju krivicu, požaliti je, okajati, ispovijediti je i zadovoljiti Bogu popravkom života! "Danas ako budete čuli Božji glas, nemojte, da otvrdnu srca vaša!" Jer bi sutra, prekosutra... moglo biti prekasno! Na samrti se teško isplaćuju takvi dugovi!

....

Primjena:

Mi se, braćo i sestre, ne smijemo varati: na razvalinama djevičanstva i braka, udario je đavao svoje prijestolje u Sodomi i Gomorhi! I ako se upitamo: zašto u naše doba toliki otpadaju od vjere i Boga, dobit ćemo samo jedan siguran i istinit odgovor: zato, što se klanjaju razbludnoj Veneri i pijanom Bakhu. Moloh uživanja je srušio rimsko carstvo, on je oborio franačko gospodstvo, on je ognjem spalio Sodomu i Gomorhu! On je kadar da i našoj civilizaciji zada smrtni udarac.

"Errare humanum est, perseverare in peccato diabolicum!" Sagriješiti je ljudski, nije anđeoski. Ali ustrajati u grijehu, to je đavolski! Treba nam, dakle, sve popraviti, pa će uskrsnuti obiteljska sreća i Božji blagoslov!

* * *

BLAGOSLOV U DJECI

Uvod: Pod visokim trijemovima Jeruzalemskog ribnjaka Bethezde leži mnoštvo bolesnika. Svi čekaju, kad će Anđeo zamutiti vodu, da brzo siđu u vodu i ozdrave. U taj ribnjak dođe Isus Krist. I tu nađe čovjeka, koji je već 38 godina ležao bolestan. Krist ga upita: "Hoćeš li da ozdraviš?" - "Gospodine, nemam čovjeka, da me spusti u vodu, kad je zamuti anđeo; dok ja dođem, siđe drugi prije mene!" Isus mu na to reče: "Ustani, uzmi svoju postelju i hodi!" - I odmah ozdravi taj 38-godišnji bolesnik, uzme svoju postelju i poče hodati unaokolo. Kasnije Isus nađe toga čovjeka u hramu, pa mu reče: "Eto si ozdravio! Ne griješi više, da ti se što gore ne dogodi!" (Iv. 5,1-14.)

……

Potpuno obraćenje:

"Eto, ozdravio si! Ne griješi više, da ti se što gore ne dogodi!" - Ove riječi, koje je Krist Gospodin upravio 38-godišnjem bolesniku, opominju i nas: Nije dosta spoznati svoje grijehe, pokajati se i odlučiti "ne griješiti više"; nije dosta ispovjediti se i izvršiti pokoru, nego treba promijeniti život!

Spoznaja, kajanje, ispovijed, odluka i zadovoljština donose, istina, zdravlje duše; no za očuvanje od većega zla - od paklenskih muka!- Krist traži potpuno obraćenje, "metanoju", preokret mišljenja i htijenja, prevrat čuvstvovanja i djelovanja!

To je uostalom Bog već u St.Zavjetu tražio na usta Ezekijela proroka, kad je govorio: "Ako se bezbožnik pokaje i bude opsluživao sve zapovijedi moje, živjet će i ne će umrijeti... Bezakonja njegovih, što ih je počinio, ne ću se spominjati... Ali ako se pravednik odvrati od svoje pravednosti i bude činio nepravdu po svim ogavnostima... zar će živjeti? Pravednih djela njegovih, što ih je god počinio, ne ću se spominjati: u tlodjelu, što ga je počinio, i u grijehu, što ga je počinio, umrijet će - govori Gospod Bog Svemogući". (Ez. 18,2o-28.)

Krist je istu tu Božju odluku objavio farizejima: "Umrijet ćete u svojim grijesima!" I sv.Jakob, ap., kaže za čovjeka, koji se vraća na svoje stare grijehe, da je sličan psu, koji se vraća na svoje bljuvotine!

"Vrag se s grešnicima igra kao kakav čovjek, koji uhvati pticu" - kaže sv.Anzelmo, - "pa je sveže na konac, pusti je da leti, i kad hoće, potegne je za konac, i opet mu dođe u ruke". Takvi su i uobičajeni grešnici!

Samo potpuno obraćenje može čovjeka očuvati od većega zla, nego što je 38-godišnja bolest! Samo potpuna reforma života i rada može čovjeka izbaviti od pakla i osigurati mu nebo!

PREPOROD OBITELJSKOG ŽIVOTA

Primjenimo li, braćo i sestre, ovu sigurnu i jasnu nauku Božju na bračni i obiteljski život svoga naraštaja, onda se sa svom ozbiljnošću moramo zapitati:

Tko će se spasiti? Tko opslužuje sve zapovijedi Gospodnje? Tko se od bračnih drugova iza ispovijedi potpuno obratio i potpuno promijenio svoje nazore o obiteljskom životu? Tko je prestao nasilno zatvarati izvore života? Brakorazvodne su parnice na dnevnom redu sve brojnije! Tko se prestao rvati s Gospodinom? Tko je prestao s izrugivanjem zakona Božjega? Tko je brojnu djecu počeo smatrati "Blagoslovom Božjim?"- Tko? Tko? Gotovo nitko!

Zar vi ne vidite, da su moderni brakovi slični onoj neplodnoj smokvi u Evanđelju, na kojoj je Krist tražio plod, pa kad ga nije našao, nego samo bujno lišće, onda ju je prokleo, i ona je odmah usahnula! - "Jer, svako drvo, koje ne rađa dobrim plodovima, posjeći će se i u oganj baciti!"

Kad bi netko od nas sada otišao na Glavni kolodvor, pa po svojoj miloj volji počeo premještati skretnice, koliko bi se nesreća već danas dogodilo? Koliko sudara, bogalja, nesretnika! Slično postupaju oni, koji sprečavanjem začeća ometaju osnove Božje! O kad bivvi sada znali, kolika je to neprocjenjiva šteta za vašu vječnost! Jer tko zna, što vam je Bog namijenio!

Sv.Terezija je bila deveto dijete svojih roditelja; sv.Katarina Sienska 24.dijete, sv.Ignacije Loyola 11.; sv.Petar Kanizije je imao 19 sestara; sv.Konrad Parzhamski je bio 9.dijete...! Da su se njihovi roditelji držali moderne računice, mi danas ne bismo imali ove velike zaštitnike!

....

Propast i uskrsnuće:

Simeon je prorokovao za Isusa, da je"postavljen na propast i uskrsnuće mnogima u Izraelu". To isto možemo kazati i za ženidbu: jednima, koji vrše volju Božju, u ženidbi rastu zasluge, ljubav i slava matematičkom progresijom; dok drugima, koji zlorabe ovu božansku ustanovu, raste odgovornost, grižnja savjesti i paklenske muke - geometrijskom progresijom!

"ISTINA ĆE VAS OSLOBODITI OD PAKLA"

"Nemojte, vlč., tako govoriti! To je prestrogo! Bog je dobar i milosrdan! On zna, kako nam je teško živjeti po njegovim zapovijedima"!

Jest, braćo i sestre, neizmjerno je i vječno Božje milosrđe! Ali mi nismo vječni! A tko Božje milosrđe uzima kao motiv griješenja, taj se ruga Bogu. A Bog se ne da izrugivati! "Kako je strašno pasti u ruke Boga živoga!"

Ova je istina teška i gorka, rogata i zubata; ona bode i grize. Ali samo istina može čovjeka osloboditi od pakla i ropstva sotoni, "ocu laži i ubojici ljudi od početka". "Oče, posveti ih u istini!" glasila je Kristova velikosvećenička molitva na "posljednjoj večeri"!

Seksualni nagon.

Kršćani moraju znati, da je seksualni nagon poluga, koja upravlja gotovo svom dinamikom života; on je os, oko koje se okreće život većine ljudi; gotovo sva literatura i umjetnost nalazi se u njegovoj službi. I ako se pitamo: zašto toliki ljudi otpadaju od vjere i Boga, dobivamo samo jedan istinit i stvaran odgovor: jer se klanjaju "Veneri"!-

Smije li svećenik svoje vjernike ostaviti u neznanju i zabludi glede tako važnih i sudbonosnih pitanja života i spasenja? Ne bi li to značilo izdati svoj svećenički poziv?! - Izjavljujem otvoreno: Više ne ću o tom govoriti. Ali zato usrdno molim sve prisutne, da me pred sudištem božanske pravde i istine ne optužujete kao izdajicu zvanja, jer sam vam rekao istinu. Ja naime imam dosta svojih grijeha, pa ne želim nositi odgovornost i za vaše grijehe.

Primjena:

Braćo i sestre! Dobrim je odlukama popločen pakao! 99% prokletnika, kažu sv.Oci, osuđeni su ili odbačeni od Boga zbog nečistoće i bludnosti! - To moramo dobro shvatiti i razumjeti!- Život nije dječja igra!- Samo jednom živimo! - Samo jednom umiremo!- Samo jednom dolazimo na sud Božji! Ako tada proigramo, sve je propalo. Više se ništa ne će moći popraviti! - Vrijeme prolazi, vječnost dolazi velikom brzinom! - Uzdignimo visoko stijeg Kristova križa! Ta nismo ovdje, da uživamo! Naša je domovina na nebesima! Za njom moramo žuditi, za nju raditi, za nju se žrtvovati, za nju živjeti i umrijeti! Više pouzdanja, žrtve, ljubavi do Boga i spasenja!- U sadašnjem je poretku majka žrtva i mučenica. Ali za sto godina će se situacija do temelja izmijeniti. Tada će majka brojne djece kliktati od radosti u krugu svojih najmilijih, kojima je ona dala vremeniti i vječni život!

* * *

PREDUVJETI ZA SRETAN BRAK

Uvod: U Nizozemskoj je otvoreno 18 katoličkih ženidbenih ureda sa zadatkom, da daju savjete mladeži prije vjenčanja kao i mladim bračnim parovima. U svakom tom uredu radi jedan liječnik i jedan katolički svećenik. Na njih se obraća mladež s raznim pitanjima, koja se odnose na moralno i zdravstveno područje obiteljskog života. U godini dana 1946. pristupilo je u samo jedan od tih ureda preko 6oo osoba tražeći savjeta za ženidbu.-

Kod nas još nema sličnih ustanova, a potrebe su iste, ako ne još i veće, Ne će dakle biti bez vrijednosti, ako sada ovdje u najkraćim crtama iznesemo preduvjete za sretan zaručnički i bračni život:

I. LIJEČNIČKI I HIGIJENSKI

1.-Vrijeme: Sa zdravstvenog, liječničkog i higijenskog stanovišta najzgodnije je vrijeme: tjelesna zrelost. To znači: kod muškarca dob od 24.god., a kod ženske barem 18. Samo izvanredno ranije!

2.-Sredstva: Muškarac mora imati sredstva ili položaj, da uzmogne barem skromno uzdržavati obitelj. To konkretno znači: imati već svoje zvanje ili imetak, kojega je naslijedio od roditelja ili rođaka.

3.-Štednja: Ne rasipavati na zabave. Ne pij, ne kartaj se, ne puši! Misli na buduću obitelj!

4.-Idealan!: Visoko čuvaj ideale obitelji! Znaj, da ženidba nije neograničeni izvor užitaka, bez borbe, boli i najrazličitijih kušnja, već veličanstveni skup obveza, najzgodniji teren za borbu jakih duša.

5.-Izbor: U izboru svoje doživotne drugarice neka te ne vode ni materijalni interesi,ni ugodna tjelesna vanjština;jer udarci sudbine mogu upropastiti i velik imetak, a tjelesna ljepota vene kao proljetno cvijeće;pa ako i jest, ona je dvosjekli mač,kojim se ubijaju mnoge duše i ruše mnogi brakovi, jer rađa ljubomorom!

II. MORALNI PREDUVJETI.

Kod izbora neka te vode više duševna i duhovna svojstva: gledaj na vjernost, marljivost, nježnost, strpljivost, čistoću, požrtvovnost... Ali to, što tražiš od djevojke, moraš sam prije posjedovati! To dobro zapamti!- Onda traži onu, koja će ti biti supatnica u životu; s kojom ćeš paralelno nositi breme života - kao pravi suprug!- do svoje ili njezine smrti!

Zato je potrebno spoznavanje i sporazumijevanje prije braka: za vrijeme zaruka, koje ne smiju trajati ni predugo, ali ni prekratko. Možda je najbolje, ako ono traje oko šest mjeseci. U tom se roku moraju riješiti barem ona najvažnija i bitna pitanja zajedničkog života; moraju se sporazumjeti u pitanjima rađanja i odgoja djece; moraju postići suglasnost u pitanjima smisla i sadržaja ljudskoga života na zemlji!

Kroz sve to vrijeme treba se čuvati sastanaka nasamo, izbjegavati svaki dodir. Neka se sve to odvija u prisutnosti roditelja ili rođaka. Time će se doskočiti mnogim pogibeljima. Inače se može sve pokvariti!

Najsretnija je skladna veza duš-a, koje vjeruju u Boga! Najbolja je priprava za brak, ako zaručnici visoko uzdignu stijeg djevičanske čistoće. Za to se, istina, traži heroizam. Ali nagrada ne zaostaje za žrtvama. Iz ljubavi prema Bogu i vlastitoj duši, iz čežnje za nepomućenim mirom i radošću na dan vjenčanja, svaki mladić i djevojka mora pregorjeti sve pokrete niže naravi!

* * *

Sve te stvari moraju znati roditelji, da uzmognu savjetovati i bdjeti nad djecom; moraju znati zaručnici, da se uzmognu ravnati po ovim prokušanim pravilima sretnoga zaručničkog života; moraju znati mladići i djevojke, da se znadu već unaprijed opredijeliti za ili protiv braka i dostojno se pripravljati na taj sudbonosni korak.

Pobožna priprava:

Jedna je djevojka sate i sate klečala pred Djevicom i Majkom Marijom; žarko se također molila i Srcu Isusovu; svaki se dan pričešćivala... Ljudi, - ko ljudi! - zaključili: ona se sprema da pođe u časne sestre!- Kako su se iznenadili, kad su je za kratko vrijeme vidjeli kao zaručnicu u bijelom vijencu pred oltarom! Nisu znali ni razumjeli ovu pobožnu i mudru djevicu!- Ona je molila, obavljaja pobožnosti, devetnice, pričesti za sretan brak, za sretan izbor, za svoga budućeg supruga!

Primjena.

I pametno je radila! Za sretan se brak mora moliti, pripravljati, savjetovati s "Majkom dobrog savjeta", Jer su u braku veće bure i veće pogibelji za spas duše, nego li u životu izvan braka!

* * *

PRED BRAČNIM SVETIŠTEM

Dva su događaja u svakom ljudskom životu sigurno najveća i najvažnija. To su: rođenje i smrt, dolaženje i odlaženje s pozornice ovoga svijeta. Između rođenja i smrti, kod većine ljudi, najvažniji, najveći i najsudbonosniji je događaj samo vjenčanje.

VJENČANJE:

Vjenčanje povezuje dvije životne staze u jedan veliki životni put; vjenčanje savija novo gnijezdo života, stvara novo ognjište, na kojem će izgarati vatra ljubavi dviju zaljubljenih mladosti; vjenčanje združuje i povezuje nerazrešivim i doživotnim vezom dvije srodne duše, dva srca, dvije ljubavi, u jednu dušu, jedno srce i jednu veliku ljubav. Ova će ljubav pružiti kolijevku novom životu, koji se također mora u ljubavi začeti, u ljubavi nastaviti i dovršiti! Dovršiti i smiriti na "Vječnom ognjištu Beskrajne Ljubavi"-u Bogu, na izvoru života i svake svete ljubavi. Vjenčanje je, predragi, najveći i najsudbonosniji dan u životu većine ljudi, jer kako sami vidite, drma i trese tijelom i dušom, vremenom i vječnošću supruga i djece; onim, što jest i onim, što će doći, sadašnjim i budućim naraštajem.

Misli i osjećaji?

Zato se mi sada sa svom ozbiljnošću pitamo: s kakvim mislima i osjećajima, s kakvim srcem i dušom moraju zaručnici pristupiti vjenčanju, da im ovaj najveći i najsudbonosniji događaj bude sretan za vrijeme i za vječnost? Kakva čuvstva moraju prožimati bića, koja se nalaze pred bračnim svetištem?

1.- Zaručnička ljubav?

Prvo pitanje, koje svećenik mora postaviti mladencima, kad je već sve drugo dobro riješeno, jeste pitanje ljubavi.- "Suvišno pitanje!" kažu mnogi, jer mladost upravo boluje od suviška ljubavi!- O lijepa, o mila, o draga, poletna i nadobudna mladosti, nemoj govoriti, da je ovo pitanje suvišno. Život je pokazao, da nisu dosta godine, imetak, zdravlje, upoznavanje i sporazumijevanje, nego treba duboka, nesebična, svesrdna, svestrana, požrtvovna, sveta, plemenita i natprirodna zaručnička ljubav!

Ljubav duše, ljubav principa života, ljubav nosioca onoga tijela, koje te privlači! To naglašavamo zato, što se mnogi zaljube u diplomu, položaj, imetak; u bujnu i kovrčavu kosu, u lijepo lice, u fini glasić, u nježno i vitko tijelo, u duboke i plave oči, i fine usne! A ti moraš znati, da tvoj životni drug ili drugarica može sutra izgubiti diplomu, imetak, položaj; njezino se fino lice i srebrni glasić može sutra izgubiti, nagrditi; zaručnice, tvoj zaručnik, danas zdrav i sposoban, sutra može osvanuti kljast, može oslijepiti, može izgubiti noge i ruke, sluh i vid; pametan danas, sutra može postati luđak!

I u tom svakom mogućem slučaju - ti ga moraš ljubiti svesrdno, duboko, nježno, svestrano i požrtvovno - do groba! Do groba moraš s njim dijeliti dobro i zlo! Zar je to šala?!

Shvaćaš li sada, zašto kod vjenčanja zaručnici stavljaju tri prsta na Krista Raspetoga, pa izgovaraju strahovito ozbiljne riječi:"Tako mi pomogao Bog, Bl.Djevica Marija i svi sveci Božji, da ovdje nazočnoga N.N. ljubim i za svoga zakonitoga muža uzimam, po naredbi Božjoj i po običaju svete Matere Crkve, i da njega nikada ne ću ostaviti do svoje ili njegove smrti. Tako mi pomogao Bog, Bl.Dj. Marija i svi sveci Božji. U ime O.i S. i D.Sv.- Amen!"

2.- Ideal zakonitog braka:

Uz ovu duboku, veliku i trajnu ljubav, treba visoko cijeniti i poštivati ideal kršćanskog zakonitog braka.-

Ideal ženidbe ne može biti puteno uživanje. Ova božanska ustanova hoće da produlji tvoj život u potomstvu; ona ide za tim, da oplemeni tvoje osjećaje i nagonske težnje za ljubavlju; ona teži za tim, da upotpuni tvoje nedostatke u naravi i karakteru. Ona je izraz volje i ljubavi Božje, da u krugu novoosnovane obitelji, uživaš tihu, svetu i trajnu radost. A da otkupiš tu radost, ti moraš prihvatiti - jer nam život ništa ne daje badave! - veličanstveni skup obveza, koje ti ne bi mogao nikada ispuniti, kad ti ne bi pritjecala nadnaravna pomoć iz sakramenta svete ženidbe.- Kako dakle treba visoko cijeniti ovaj izvor milosti, gdje se dobiva sakramentalna milost, koja umnožava milost posvetnu i daje pravo na pomoć u vršenju svih bračnih dužnosti. Tu ćeš milost dobiti samo onda, ako čistom savješću pristupiš vjenčanju. -

3.- Čista savjest:

Čista savjest! Kako je to velika stvar u ljudskom životu! Kakvu veliku ulogu igra u svim fazama ljudskog razvoja. Ali najveća je njezina uloga prigodom vjenčanja. Ako se naime sakramenat ženidbe prima u stanju smrtnoga grijeha; ako je ispovijed prije vjenčanja bila nevaljana, a pričest svetogrdna, onda je i sam sakramenat ženidbe novo, strašno svetogrđe, koje ne proizvodi sakramentalnu milost i pomoć, nego izaziva neizmjernu svetost Božju na osvetu!

Tu ponajčešće leži uzrok nesloge, mržnje, bola i razočaranja, pa i rastave mnogih bračnih drugova. Oni ne uživaju milosti i plodove sakramenta ženidbe, pa je u njihovim odnosima sve naravno, tjelesno, životinjsko. To pak daje sotoni vlast, da potpuno razori djelo Božje u dušama. -

4.- Težnja za potomstvom

Evo što pripovijeda Sv.Pismo o mladom Tobiji i njegovoj ženi Sari: Stari i slijepi Tobija šalje sina Tobija u Rages ka Gabelu po novac. Prati ga anđeo Rafael. Na putu svratiše k rođaku Raguelu, koji je imao kćer Saru. Ova se sedam puta vjenčala, i svih je sedam muževa odmah prvu noć pobio sotona! Anđeo nagovori Tobiju, da zaprosi Saru. Tobija se boji, da ne prođe kao oni prije njega. Rafael mu reče: "Čuj me, reći ću ti, nad kojim ljudima ima đavao vlast. Ima ih, koji se tako žene, da protjeraju Boga iz srca svoga i kao nerazumni konji i mazgovi ugađaju samo svojoj pohoti. Nad takvima ima zao duh vlast. A ti kad uzmeš Saru za ženu i stupiš u zaručničku ložnicu, tri se dana uzdrži i posveti se s njom samo molitvi. Kad prođe treća noć, uzmi djevojku u strahu Gospodnjem k sebi, više iz čežnje za djecom, negoli gonjen požudom, da dobiješ među potomstvom Abrahamovim blagoslov u djeci" (Tob. 6,16-22).

Primjena:

Ovdje ne treba komentara! Sve je jasno izrečeno. Može razumjeti svaki čovjek, koji ima dobru volju. Čitajte i razmatrajte šestu glavu knjige Tobijine, pa ćete razumjeti, što je volja Božja! - Bit će svima nama dosta gradiva za razmišljanje, ako promotrimo sadržaj Rafaelovih riječi. One će nam riješiti mnoge zagonetke u krizama sadašnjih brakova, u kojima nije bilo prave ljubavi prema potomstvu; u kojima se od početka pljuvalo na ideal kršćanske ženidbe; u kojima se i poslije vjenčanja ugađalo samo požudi tijela.- Jasno, da u takvoj obitelji ne vlada Krist Raspeti, Kralj mira i ljubavi, milosti i posvećenja; nego zao duh nesloge, mržnje i razdora! I ono, što je po volji Božjoj trebalo postati zemaljskim rajem, postalo je zemaljski pakao!

Djevojke, zamislite se u to! - Bolje vam je da se nikada ne udate, nego da se vežete uz čovjeka - bez ideala, bez ljubavi, kojega goni samo pohota tijela.- Ali znajte i to, da bijeli vijenac na glavi oskvrnjene djevice izaziva Boga na osvetu!

+.+.+
+.+.+.+
+.+.+

ZAPREKE I ZABRANE

Već smo mnogo toga iznijeli, kazali i protumačili mnoge tajne obiteljskoga života. I još ćemo mnogo toga promatrati, ali gradivo iscrpsti ne ćemo, jer je ono tako veliko, široko i važno kao i sam ljudski život na zemlji.

"Čovjek je - kažu najveći učenjaci - nepoznanica". Njegov je život pun tajna: tajna, koje ljudski um nikada ne će potpuno razotkriti niti protumačiti. Od svih tajna najdublja i najbliža jest tajna ljudskoga srca; srca, koje u misterioznoj tjeskobi uvijek čezne za nekim idealom i savršenom ljubavlju, pa u toj čežnji učini tisuću gluposti. "Put se zvijezda lutalica dade izmjeriti, ali vrludanje ljudskoga srca nikada!"

....

1. Misterij ljubavi:

Ja do svoje 28.-godine nisam vjerovao u misterij ljubavi. Ali kad sam u jednom sudbenom stolu našao mladića u zatvoru i pitao ga zašto je zatvoren - on mi je odgovorio: "Ja sam žarko ljubio jednu djevojku i ona mene... Htjeli smo se uzeti. Roditelji su nam to branili. Tada je ona mene molila, da je zakoljem. I ja sam uzeo bodež, pa sam je zaklao. Tada su došli žandari, pa su me doveli ovamo. I sada sam tu u zatvoru, a ne znam zašto!"

Znam, svi ćete vi kazati: Tajna! Zagonetka! "Psihopatološki tip!" Dobro, priznajem, ali ujedno postavljam pitanje: Zašto roditelji malo ne pripaze i na ovakvu snagu mladenačke ljubavi? Kako si tko prostre, tako će i ležati!- Čemu unesrećivati djecu?!- Ako ne poslušaju dobar roditeljski savjet, pustite! Ima srce svojih razloga - kaže veliki Pascal - za koje razum ne zna ništa! Čovjek je nepoznanica! Ljudsko je srce velika tajna! To dokazuje i vaj događaj:

2.- Odreknuće djeteta:

Nije to bilo u Zagrebu, nego u jednom našem provincijskom gradu.(U Karlovcu!) U subotu popodne. Baš sam došao iz škole. Pozovu me hitno u ispovjedaonicu za gluhe. Požurim. Mislio sam da treba kakvog bolesnika hitno ispovjediti. A kad tamo, imao sam što vidjeti:u ispovjedaonici malo dijete u pelenicama i jastuku, sve pomodrilo od grčevitog plača! - Čije je to dijete?- Nitko ne zna!- Da li je kršteno?- Ne znamo!- Što želi?- -Ne znamo!- Majka se htjela riješiti djeteta!- Nije imala snage, da ga ubije, pa ga je donijela u crkvu, da ga netko drugi podigne na noge!- Tko će?!- Nitko ne će: ni grad, ni bolnica!- Uze ga jedna trećoredica!

Za mene je, predragi, i ovo jedna velika tajna! Žena po svoj svojoj biti žudi za djetetom! I eto, kad ga dobije, onda ga se na ovakav način odriče! Tajna! Zagonetka!-

3.- Tajna samoubistva:

U Kruš-evcu u Srbiji, počinio je 194o.godine samoubistvo jedan zagrebački student. On je ondje služio svoj vojni rok. Kad je otslužio vojsku, nije imao snage, da se venerično bolestan vrati kući k svojim roditeljima, čije savjete nije slušao, pa se u očaju ubio! Da li je i to tajna?! Je li i to zagonetka?! - Jest! Ali je moramo dobro kvalificirati s moralnog gledišta i vagnuti pojedine momente iz njegova odgoja i karaktera.

4.- Tajna kretena:

Pred tri godine pokapali smo u jednom slavonskom selu dijete, koje je 16 godina zadavalo silne boli ocu i majci: to dijete nije nikad stalo na svoje noge, nikad nije nijednom rukom prinijelo hranu svojim ustima, nikada nije izgovorilo ni jedne jedincate artikulirane riječi, nikada nije pokazalo nijednog znaka razumnog i voljnog stvorenja. To je bila prava nakaza! - Da li je i to tajna? - Je li i to nerješiva zagonetka?!

5.- Tajna grijeha:

Liječnik dr.Paul pripovijeda, kako je u jednoj obitelji odmah iza poroda oslijepilo troje djece! - Tajna ! - Zagonetka! - Kazali su mnogi! Liječnički je pregled međutim ustanovio, da je to bila posljedica očeva grijeha u mladenačkoj dobi (gonorrhöe!). Kad je otac to saznao, on je poludio i ubio se! Tajna!

Od petorice luđaka, koje sam u svojem životu susreto, trojica su bili sifilističari! Da li je i to tajna?! - Tajna!- Zagonetka!- Život je tajna, zagonetka, koja se rješava onkraj groba! Čovjek je nepoznanica!- Lijepe fraze, prave književne smicalice!

RJEŠENJE TAJNA:

Jest, braćo i sestre, život ima tajna. Ljudsko srce puno je tajna! I mnogo će tajna svaki čovjek sa sobom ponijeti u grob. Ali onaj mladić, koji je zaklao svoju djevojku, nije tajna, nego nerazumna tipusina, kao i njegova djevojka, koja nije naučila poštivati zakon Božji i svoja čuvstva podvrgavati kontroli razuma!

Ona nesretna majka, koja je svoje dijete donijela u ispovijedaonicu gluhih, nije tajna, nego nakaza od majke, koja nije htjela hraniti i žrtvovati se za dijete, koje je rodila. Možda je ona bila žrtva tada još neriješenih socijalnih problema.

Student, koji se ubio u Kruševcu, nije tajna, nego neposluh i nevjera Bogu i roditeljima i svećenicima, koji su ga unaprijed upozoravali na pogibelji razvratnoga života! Pa kao što nije htio nositi križ svladavanja prije bolesti, tako nakon zaraze nije imao snage, da pretrpi sramotu radi svojih grijeha! Zadao je tešku bol svojim roditeljima, a svoj vremeniti i vječni život lišio njegove konačne svrhe!

Onako nakazno dijete nije tajna, nego posljedica alkohola i krvnoga srodstva između bračnih drugova!

Sifilističari-luđaci - nisu tajna, jer liječnička znanost jasno dokazuje, da uzročnik te bolesti napada mozak i izvore života! -

....

Mi ne niječemo: Ljudski život ima tajna! Ali mnoge se od tih tajna i zagonetaka dadu vrlo lako riješiti. Gotovo sve ove tajne bračnoga života - razotkrila je Crkva, kad je postavila ženidbene zapreke i zabrane!-

Učinila je to za naše dobro! Za neupućene! Da ih zaštiti od osvete prirode, od zla! Trebalo bi je samo slušati, pa bi sretno prošli preko "crvenog mora" kušnja ovoga života.

Trebalo bi samo malo više razuma i dobre volje, malo više pokornosti Bogu i Crkvi, malo više svladavanja i uzdržljivosti, pa se mnogi od tih i takvih problema ne bi u životu uopće ni pojavili. Da, kad bi ljudi slušali i vjerovali svećenicima, tada bi kod mnogih potpuno izostalo ono dugo, bolno i besplodno kajanje!

Primjena:

Braćo i sestre! - Problematika ženidbe predstavlja problematiku života; a problematika života se svodi na problematiku sreće; problem sreće na problem ljubavi; a problem ljubavi je problem Boga u ljudskom srcu! Tako eto problem života postaje problem Boga u ljudskom srcu!

Tko je neukroćenom požudom, nepokornošću ili nevjerom protjerao Boga iz svog srca, taj se ujedno odrekao i svoje vremenite i vječne sreće!- Tko se naprotiv sasvim predao Bogu i u svom životu ne teži ni za čim drugim, nego da vrši Božju volju, taj je riješio problem života, ženidbe, ljubavi i sreće!

* * *

[illegible] 5. IX.

POSVETA OBITELJI PRESV. SRCIMA ISUSA I MARIJE

1907.godine dođe P. MATHEO CRAWLEY k Papi Piju X., da ga zamoli za dozvolu i blagoslov u njegovu apostolatu širenja pobožnosti i posvete obitelji Presv.Srcu Isusovu. Sveti Pio X. Papa Euharistije, zamisli se! Iza kratke stanke, vidljivo uzbuđen, Otac kršćana progovori: "Ne, ne, ja vam ne dozvoljavam!- P.Matheo smeten i preneneđen radi ovakve reakcije, hoće da opravda svoj pothvat: "Sveti Oče...!" Ali ga Petrov nasljednik prekine: "Ne, ne, ne dozvoljavam... Ja vam zapovijedam!"

P. Matheo Crawley ohrabren i snabdjeven blagoslovom i zapovijeđu vrhovnog poglavara sv.Crkve, prolazi Italijom, Francuskom, Portugalom, Španjolskom, Amerikom, Njemačkom, Belgijom - i svuda s velikim uspjehom propovijeda posvetu obitelji Presv.Srcu Isusovu. Milijuni obitelji ustoličuju i postavljaju Božansko Srce Isusovo Kraljem svojih srdaca!

....

....

1.- Zašto je sv.Pio X. rekao: "Ja vam zapovijedam!"? Zašto su milijuni u svojim obiteljima podigli prijestolje Kralju svemira?- Zašto je P. Matheo bio svagdje tako srdačno primljen i doživio toliko čudesnih obraćenja? Na to pitanje nije teško odgovoriti:

Ta svi mi znamo, kako u životu, uza sva naša nastojanja, marljivost, sposobnosti i dobru volju, ipak dođe do razmirica, teškoća, tjeskoba, nezadovoljstva, posebnih i osjetljivih kušnja, koje se gotovo nikome ne otvaraju. otkrivaju

2.- Ne otvaraju se, jer nema čovjeka, koji bi shvatio drhtaje, strepnju i tjeskobu materinskog i očinskog srca; ne otkrivaju se, jer nema čovjeka, koji bi mogao podići, pomoći, utješiti i umiriti srca, koja krvare zbog nepravda, prijevara, ogovaranja, sumnja i kleveta nesavjesnih ljudi. Ne otvaraju se, jer je svijet hladan kao led, jer je njegovo srce tvrdo kao kamen. Svijet leži uzet, podvojen, paraliziran, upravo kao onaj 38.-godišnji bolesnik u ribnjaku Siloe, kojem je Isus Krist rekao: "Ustani, uzmi svoju postelju i pođi svojoj kući!" ustani

SRCE ISUSOVO: ZOVE!

Ove riječi "Ustani!" - "rasoviljena, izvarana, ožalošćena i slomljena majko" - može kazati samo Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek! "Ustani!", uzmi svoj križ i pođi kući, u nebesku domovinu!", može reći samo Onaj, koji vlada svemirom i ljudima, životom i smrću! Samo Onaj, koji se za nas dao razapeti na Križ, može kazati: "Kada budem uzdignut sa zemlje, sve ću k sebi privući!" - Samo Onaj, koji je za nas prolio svu svoju predragocjenu krv i na vlastitim leđima nosio naše grijehe, mogao nas je pozvati: "Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti!" Samo sveznajući Krist može potpuno razumjeti naše prevrtljivo srce! Samo svemogući Spasitelj može potpuno izliječiti rane naših duša! Samo Kralj vremena i vječnosti može umiriti ljudsku dušu na samrti!

ŠKOLA MUDROSTI I SVETOSTI :

U tom Božanskom Srcu muškarac nalazi ponor ljubavi: ljubavi nesebične, požrtvovne, plemenite i svete ljubavi, u kojoj smo mi otkrili i posljednju tajnu sreće. U tom Presvetom Srcu žena će i majka grijati svoje srce, da uzmogne mužu i djeci uvijek otkrivati nova bogatstva svoje plemenite duše i svog velikog srca. Žena-majka je od naravi pozvana da diže, sokoli i oplemenjuje čovječanstvo: ona mora svojim bogatstvom, dobrotom, blagošću, svesrdnom predanošću materinskom pozivu iz muškarčeva uma i dječjeg srca uvijek nanovo kresati božanske iskre vjere, ufanja i ljubavi prema Bogu i bližnjemu!

Sve će to naučiti u školi Božanskog Srca Isusova, koje je samo po sebi "dobrote i ljubavi puno"; koje je "kreposti sviju bezdno!"; koje je "milina sviju svetih!" duša!

OBEĆANJA PRESVETOG SRCA ISUSOVA :

Ta sam je Isus na usta sv.Margarete Alacoque obećao: "Tješit ću ih u svim njihovim patnjama!" - "Dat ću im sve milosti, koje su potrebne njihovu staležu".- "Bit ću im sigurno utočište u životu, a osobito na smrtnom času!" "Izlit ću obilje blagoslova na sve njihove pothvate!"

POSVETA SRCU ISUSOVU :

To su obećanja Presv.Srca Isusova onima, koji se Njemu posvete; onima, koji Njega izaberu za Kralja svoje obitelji; onima, koji Mu u svom srcu podignu prijestolje, da njima zavlada kao "Kralj i središte sviju srdaca", kao jedini i najpoželjniji predmet ljubavi!-

Milijuni su se odazvali tome pozivu! Zašto ne bismo i mi?! Naš je Nadpastir 17.XI.1944. pozvao sve kršćanske obitelji naše nadbiskupije, da se posvete Presv.Srcu Isusovu i Bezgrešnom Srcu Marijinu!

MARIJA JE MAJKA LIJEPE LJUBAVI :

Marija je "zrcalo bez ljage", "utočište grešnika", "pomoćnica kršćana". Pod njezinim će okriljem majke naučiti odgajati svoju djecu, snositi materinske boli i ljubiti do kraja vjerno, čisto, nesebično i požrtvovno.

Na vjeri počiva ufanje, s ufanjem raste ljubav u veliko i svesrdno, potpuno predanje Bogu, odakle će rezultirati mir, sreća, pokoj i blaženstvo. Ovakav je život obitelji zaista kutić izgubljenoga raja. Tu će se na "žarkom ognjištu ljubavi" Srca Isusova i Marijina čitav život grijati roditelji i djeca! To je novozavjetna Noina barka, koja će spasiti od općeg potopa pokvarenosti roditelje i djecu onih, koji se potpuno posvete Srcu Bogorodice i Bogo-Čovjeka Isusa Krista.- Što!? Zar vi to ne vjerujete?- Čujte:

Primjer radnika:

Spomenuti apostol Srca Isusova P.Matheo Crawley pripovijeda: Radnik i radnica se vjenčali i pozvali me, da im u kući podignem prijestolje Presv.Srca Isusova.- "Isus će biti uvijek naš najbolji prijatelj!" - glasila je njihova odluka.- Za nekoliko godina oboli žena. Pozvali me opet tada u kuću. "Zar ne, sirotice, vi ste vrlo nesretni?!"- "Ne, mi nismo nesretni! Istina je, trpjeli smo, ali mi smo s Isusom trpjeli; plakali smo, ali mi smo s Isusom plakali! Kad ste kod nas podigli prijestolje Isusu, rekli ste nam, da će nam olakšati sve naše patnje. To je Isus i učinio!" - Tada žena uhvati za ruku svoga muža, pa mu reče: "Što veliš ti, da li smo nesretni?" Muž zaplakanim očima pogleda na sliku Presvetog Srca, pa reče: "Mi da smo nesretni?! Ne, ni pet časaka! Trpjeli smo mnogo, mnogo smo patili. Patnji se međutim ne može izbjeći u životu; štoviše, i sam je život patnja. Ali posve je drugo biti nesretan. Da budemo nesretni s Isusom svojim Kraljem i svojim Prijateljem? Nikada! Nikada! Isus nam je uzeo kćerku. Ima pravo na to. Neka se vrši Njegova sveta volja! Doskora će doći, pa će i mene uzeti. I onda ćemo svi troje biti sretni u nebu - kao što smo svi troje bili sretni u ovoj kući."

Primjena:

U toj je kući Isus tješio, učio, krijepio, vladao, kraljevao. Zato je tu bilo uvijek nadprirodne snage, vedrine, mira, ljubavi i sreće.-

Braćo i sestre! - Ljudska je radoznalost bila uvijek izvor mnogim grijesima. Sada neka bude izvor blagoslova. "Kušajte, kako je sladak Gospodin"! -

Ljudsko obećanje - ludom radovanje!

Božje obećanje - svakom ispunjenje!

#######

OBRED POSVETE OBITELJI PRESV. SRCU ISUSOVU

U izagnanstvu, na otoku Patmosu, gleda sv. Ivan, apostol, borbu Isusa Krista - kršćana - sa paklenskim zmajem - sotonom - u "posljednim vremenima: "Vidjeh otvoreno nebo", kaže apostol, "i gle, bijeli konj, a koji sjeđaše na njem, zvaše se VJERNI I ISTINITI; on po pravdi sudi i bori se. Oči su njegove kao plamen ognja, a na glavi mu mnogo vijenaca...Zaodjeven je krvlju poškropljenom haljinom, a ime mu je RIJEČ BOŽJA. Iz usta mu izlazi mač naoštren s obje strane, da udari njime narode. I On će ih ravnati željeznom šipkom, i pritisnut će tijesak strahovitog gnjeva Boga svemogućega. A na odijelu mu je i na bedru napisano: KRALJ KRALJEVA I GOSPODAR GOSPODARA" (Otkr. 19, 11 i sl.).

POSVETA KRALJU KRALJEVA

Braćo i sestre! Druga božanska Osoba, Riječ Božja, "Vjerni i istiniti, Kralj kraljeva i Gospodar gospodara", poziva preko svoje miljenice sv.M.Margarete Alacoque, preko službenice i svoje povjerenice Margarete Claret de la Touche, preko službenog Učiteljstva Crkve, da se u borbi života stavimo pod okrilje i zaštitu Božanskog pobjednika grijeha, smrti i pakla; zove nas, da se svaki pojedinac i sve obiteljske zajednice posvete njegovu milosrdnom Srcu i tako ponovno i svijesno stavimo u službu Kralja kraljeva.-

Kako je to dirljivo, kad sam Bog moli svoje stvorenje, da Mu se preda i posveti! Čudno, ali istinito! Kao drsku i razmaženu djecu Bog mora s raznim obećanjima mamiti i prizivati, da se predaju njegovu božanskom zagrljaju!

MNOŠTVO POSVEĆENIH.- Utješno je, što su se zaista mnogi predali Presv.Srcu. Čim je Papa Pio IX. 1875. preporučio posvetu svima, u Marseille-u se u roku od pet mjeseci posvetilo lo53 obitelji. Četiri godine kasnije bilo ih je lo.ooo. Godine 1889. počeli su posvećene obitelji upisivati u "Zlatnu knjigu", koja je za dvije godine narasla na 35 debelih svezaka, u kojima je bilo upisano preko dva miliona obitelji, koje su se posvetile presv.Srcu Isusovu.

Papa Benedikt XV. smatra posvetu obitelji Presv.Srcu Isusovu najsuvremenijim i najplodnijim djelom svoga vremena, te daje oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica svakom posvećenom članu, a potpuni oprost od svih vremenitih kazna sadašnjeg i buduceg života onima, koji se taj dan ispovijede i pričeste.

Na poziv našeg pokojnog nadbiskupa Bauera posvetilo se kod nas 12o.ooo obitelji. Odonda se posveta obitelji nastavlja u svim pravim kršćanskim kućama Hrvatske.

OBRED POSVETE:

"U čem se, vlč.sastoji ta posveta?", pitala me pred nekoliko dana jedna dobra majka!"Kako se to obavlja? Što treba izmoliti? Kakve obveze povlači ta posveta?

Posveta se sastoji ponajviše nutarnjim činom predanja Srcu Isusovu: mi Isusa priznajemo svojim Kraljem i Vladarom, predajemo se Njemu u službu, posvećujemo se njegovim interesima, sjedinjujemo se s njegovom voljom, željama i nakanama. A onda se u tom potpunom predanju bezbrižno bacamo u krilo njegove božanske skrbi za nas: za svoje tijelo i dušu!

To, dakako, pretpostavlja studij i spoznaju Isusa Krista i njegove nauke. Tek tada, kad upoznamo dobrotu i ljubav božanskog Srca, moći ćemo, da Mu se bez pridržaja izručimo.

No ni to vas ne mora plašiti. Posvetite Mu se, pa će On kao vrhovni Učitelj, najbolji Metodičar i Didaktik svojom božanskom pedagoškom praksom sam na vama izvesti čudesne promjene. Vi ćete u njegovoj školi brzo postati zadovoljni s njegovim božanskim operacijama, kojima će On otstranjivati vaše slabosti, čistiti vaše srce od stvorova i usavršavati vašu ljubav. Vi ne ćete mrmljati i prigovarati, rogoboriti i buniti se niti protusloviti njegovu mudrom vodstvu, jer ćete spoznati, da je sve to za vaše vremenito i vječno dobro.-

S takvim raspoloženjem, s čvrstom vjerom, snažnim ufanjem i žarkom ljubavlju, uzmite što ljepšu sliku presv.Srca Isusova, pa je dajte blagosloviti. A onda odaberite koji veći blagdan: rođendan, imendan, vjenčani dan, prvi petak ili sam blagdan Srca Isusova...kao dan vaše posvete. Bit će dobro, ako se za taj dan pripravite devetnicom ili trodnevnicom - sa valjanom ispovijedi i dobrom pričesti.

ČIN POSVETE: Ovako pripravljeni bacit ćete se na koljena pred slikom, pa sa zapaljenim svijećama u rukama, Glava obitelji sa svim članovima izgovorit će "Vjerujem", zatim "Posvetnu molitvu" od Benedikta XV. koja se nalazi u gotovo svakom molitveniku. Nadodaje se "Očenaš", "Zdravo Marijo" i "Zdravo Kraljice", jer se ta posveta ujedno odnosi i na prečisto Srce Marijino. Time je sam obred posvete izvršen.

Dan, godina i imena članova zabilježit ćete na sliku! O posveti izvijestite župnika ili Duhovni stol. A samu ćete p-osvetu svake godine obnavljati s istim oprostima! Bit će dobro, ako svaki prvi petak ukratko obnovite svoje predanje!

Mehanička posveta ne znači ništa! Treba predati Gospodinu sve, da dobijemo sve. Bog je istinit i vjeran. Ne vara u svojim obećanjima. S njime ćemo dijeliti radosti i žalosti. On mora postati Učitelj i Tješitelj, Pastir i Kralj naših srdaca. Stoga posveta mora biti iskrena, svesrdna, posvemašnja, bez pridržaja. Slika presv.Srca Isusova mora dobiti najljepše i najodličnije mjesto u kući.

BLAGOSLOV POSVETE

Djeca će od takve posvete nositi najmilije uspomene, a blagoslov će se prenositi od koljena do koljena. Takvoj će obitelji uspjeti, da živi u trajnom sjedinjenju sa svojim Bogom, oni će bez osobitih poteškoća odgajati svoju djecu, njihova će vjera, ufanje i ljubav stalno rasti, utvrđivati se i usavršavati. Oni će brzo shvatiti vrijednost i zaslugu križa, pravi smisao života, te pouzdano očekivati svoju vječnu baštinu. Smrt za članove takve obitelji ne će pretstavljati neko grozno uništenje, nego blagi prijelaz iz vremenitog u vječni žuvot.-

Pred to će prijestolje ljubavi svi zajedno klecati na večernju molitvu. To će poučavati djecu u tajnama vjere i kršćanske dužnosti. Tu će svi zajedno zahvaljivati Bogu na Bogu na primljenim milostima i dobročinstvima, na sreći i blagostanju, na zdravlju i uspjesima. Svaku bol i svaku utjehu, svaku žalost i svaku radost pripovijedat će svom Božanskom Prijatelju. I tada će Srce Isusovo uvijek nanovo izlijevati svoj blagoslov na sve članove obitelji, sve će njihove pothvate okruniti uspjehom, a u srca izlijevati svoj božanski mir, utjehu i radost u njihovim patnjama.

ZAGLAVAK: Braćo i sestre! Poteškoće su i pogibelji brojne i velike. Gospodin to vidi, znade i osjeća. Zato nam i nuđa ruku pomoćnicu i spasiteljicu. Bog zove, Bog se nuđa! Čudo ljubavi! Svako je oklijevanje bezrazložno. Zar nije bolje i sigurnije, da njemu povjerimo lađicu svoga života, nego da sami kormilarimo?! - Trpjeti ćemo ovako i onako. Bez Njega - bez utjehe i bez zasluga, a s Njime radosno i zaslužno, jer će nam On pomoći da spasonosno nosimo breme života, a njegovo je breme lako i njegov je jaram sladak.

Srce Isusovo ljubi obitelj. Sam je izišao iz obitelji. U njoj je proveo 30 godina. Prvo je čudo učinio u Kani G.prigodom osnutka jedne obitelji. Odmarao se u Betaniji među Lazarom, Martom i Marijom. Blagoslivljao je djecu. Ženidbu je pročistio i posvetio. I sad želi, da svojom Krvlju i svojom Istinom, svojom Ljubavlju i svojom svemogućnošću diže, krijepi, tješi i usrećuje vaše duše. Zar ćete Mu vi uskratiti tu radost, da vam dobro čini?!

Pod okriljem Srca Isusova i Srca Marijina - zemaljski život zaista postaje radnom sedmicom, iza koje dolazi Božanska nedjelja ili svetim bdijenjem uoči vječnoga praznika!

* * *

NAGOVOR PRIGODOM VJENČANJA

BLAGOSLOV VJEČNE LJUBAVI

Ovo klecalo, svijeće, tepih, svijetla, orgulje, pjevanje, ljudi....sve to naviješćuje, da je došao vaš veliki čas života, da je došlo vaše vjenčanje.

Vi stojite pred glavnim oltarom. Otkrivate time "tajnu vaših srdaca" pred čitavom Crkvom. Ono što se dosada zbivalo u tišini vaših duša, sada mora saslušati visoki svod ovog crkvenog svetišta. Vaše obećanje ženidbe bilo je sve do sada vaša privatna stvar. Ovim časom ona postaje javnom. Vi ćete sada javno ispovijediti svoju tajnu.

Oko u oko, ruka u ruku, duša u dušu - mora da se prelije pred Svevišnjim. U blizini, pred Srcem Sina Božjega, vaše se duše povezuju trajnom i dubokom ljubavi. Na vrhuncu oltara stoji Majka Marija, okolo stoje vaši prijatelji i kumovi. Sve sami svjedoci vaše ljubavi! - Stoga ta vaša ljubav mora biti

VELIKA LJUBAV! Ljubav požrtvovna, plemenita, sveta, usrećujuća i vječna! Zato Krist dolazi kao treći član vaše obitelji među vas, da vas blagoslovi, podigne, posveti tu prirodnu ljubav u natprirodnu i trajnu ljubavnu zajednicu. On će preobraziti vaša srca. On će vam dati snage i svijetla, da u svim olujama života pronađete svijetlo i put k neprolaznoj sreći.- Ovo vjenčanje ne smije biti samo uspomena, nego trajan izvor milosti, svijetla i radosti. Vaša ljubav mora biti vječna, jača od smrti.- To molite i dobit ćete!

S tim mislima i željama i molitvama svezat ćemo vaše ruke, blagosloviti vaše prstene, primiti vašu zakletvu vjernosti.

Pristupite bliže! Recite glasno. Pružite si ruke. Božja je volja.. Neka zabruje orgulje, neka zapjevaju pjevači, da vaši prijatelji čuju: "do smrti!"

Ovdje se posvećuje samo vječna ljubav!
Mir, radost, predanje, sreća!

Pozivamo sve prisutne, da se mole za zaručnike!

=+=+=
=+=+=

VJENČANJE

Dragi mladenci!

Između rođenja i smrti, kolijevke i groba ima malo velikih časova u ljudskom životu.- Ovo je za vaš možda najveći čas života. Zašto? Zato, što ste vi sada došli ovamo pred Svevišnjega, da doživotno povežete svoje dvije staze u jedan veliki životni put; dvije ljubavi vjenčanjem postaju jedna velika ljubav: "I bit će dvoje jedno tijelo!" Samo smrt može raskinuti ovu vezu, koju sam Bog blagoslivlje. "Što je Bog spojio, čovjek neka ne rastavlja!"

To je, predragi, veliko, sveto i sudbonosno povezivanje. Veliko je, jer više nego sva vaša djela utječe na čitavu vašu budućnost; sveto je, jer je sakramentalno; sudbonosno je, jer vas može dovesti u nebo ali i strovaliti u pakao!

Sigurno će vas dovesti u nebo, ako budete živjeli po Kristovim zapovijedima, ako budete znali moliti jedno za drugo, ako budete znali opraštati, podnositi i žrtvovati se jedno za drugoga; dovest će vas sigurno u nebo, ako budete tražili lijeka svojim duševnim ranama ovdje kod stola Gospodnjega, kod sv.Pričesti, gdje boravi vaš pravi Prijatelj i Pastir vaših duša.

No ne budete li s Bogom nastavili kao što ste s njime sada počeli, postat će vam ono, što vam se danas čini pjesmom, teškom prozom; Vaše životne staze, koje vam se sada čine obasjane zlatnim suncem i posute rumenim cvijećem, sve će te životne staze postati brzo mračne i posute trnjem.

Da, dragi mladenci, ne zaboravite nikada, što sam vam sada rekao. Nosite to u svojim srcima kao dragocjenu baštinu svoga vjeroučitelja, koji vam je, možda jedini, rekao golu istinu.

No, da vas ne preplašim, govorim vam kao zastupnik dobre Majke Crkve rimokatoličke, da će vaša ljubav sada primiti pečat vječnosti. Ovdje započeta - u vječnosti će se nastaviti. A kad niknu prvi plodovi vaše ljubavi, tad znajte, da je to najdragocjeniji dar Stvoritelja. Na tome treba uvijek zahvaljivati, a nikad rogoboriti. To je najveća stvar, koju smrtnik može učiniti - roditi besmrtnike. Djeca su utjelovljenje vaše ljubavi, besmrtni spomenici vaše odanosti, učvršćenje vaše svete veze života.

MOLITVA: Želim i molim Svevišnjega, da se ovako veseli i sretni nađete zajedno u blaženoj vječnosti zajedno sa svojom dječicom, koju Vam je Providnost namijenila.

Imajući sve to pred očima i srcima, kleknite pred Svevišnjega, da još jednom javno pred čitavim nebeskim dvorom očitujete svoju ljubav, koju ćemo onda sakramentom ženidbe ovjekovječiti.

POSVEĆENJE: Znajte, dragi mladenci, da vašu naravnu ljubav, Kristova ljubav posvećuje i usavršuje, produbljuje i podiže u natprirodni red. Iz probodena Srca Isusova potekla je velika rijeka milosti, koja se dijeli u sedam velikih struja.- Jedna od tih jest sakramenat ženidbe, koji ćete vi sada primiti.

Ne trebate se stoga bojati križeva života. Istina - zlatne staze - ruže, pjesma, trnje, proza mora doći! Ali tu je vaš Učitelj, Tješitelj, Snaga, Svijetlo, Prijatelj! Ne iznosite nikada svoje jade ljudima, jer će zloraviti vašu iskrenost, nego samo Isusu Bogu, koji je jedini pravo razumije čovjeka i koji jedini znade pravo tješiti i pomoći.

Čuvajte vjernost! Do groba! Ljubomor je veliki neprijatelj bračne sreće! Tjerajte toga đavla daleko od sebe. Nikada posumnjati! Sumnja razdire srce, uništuje ljubav i sreću!

Pristupite vedro, veselo, puni pouzdanja, da ovjekovječimo vašu ljubav, koja vas je ovamo dovela!

...oooOXOooo...

Treći dio:

ŽIVOT U DJEVIČANSKOJ ČISTOĆI

....

HEROJI DJEVIČANSTVA

Poljski se kraljević i prestolonasljednik sv. Kazimir teško razbolio. Kraljevski se dvor silno uznemiri. Poljska će i Češka ostati bez zakonitog vladara. Pozovu najbolje liječnike na savjetovanje.- Svi su se složili u jednom: Bolesnik - Kazimir-, koji ima 25 godina, mora prekinuti djevičansku čistoću - mora se oženiti, ako želi ostati na životu. Ali Kazimir ne će! Dolaze roditelji, rođaci. prijatelji, savjetnici: "Oženi se, Božja je volja, ženidba je sakramenat, očinstvo je sveta i uzvišena stvar, budi otac..." Ali prijestolonasljednik ne će: on će radije umrijeti nego da žrtvuje svoju djevičansku čistoću. "Kolika nesreća: umrijeti u cvijetu mladosti!" - "Kako ludo radi naš Kraljević!" - Kazimir odgovara: "Želim se raspasti i biti s Kristom! Krist Gospodin - to je moj život, moja sreća, moje zdravlje".

I umrije Kazimir 4.ožujka 1484. u Vilni. Umrije kao žrtva djevičanske čistoće, koju je Bogu zavjetovao. Sahrane ga ispod Bogorodičina oltara u crkvi sv.Stanislava. Iza 120 godina nađoše njegovo tijelo cijelo i neistrunuto, a na grudima pjesmu, koju je ispjevao Blaženoj Djevici: "Omni die dic Mariae!" - "Danas svaki kazuj Božjoj Majci..."

....

Braćo i sestre! Poljski kraljević sv.Kazimir nije jedini primjer ove - za nas tako čudne i nedokučive računice: Radije smrt, nego oženiti se!"

I. NAŠ STAV PREMA DJEVIČANSTVU ?

Radije smrt, nego oženiti se! Kakvo je to načelo života?! Mi toga ne razumijemo! Brojniji praktički viču: Radije umrijeti, nego ne oženiti se! Takvi smo mi sinovi dvadesetog stoljeća.

Mi ne shvaćamo sv. Aleksija, koji je na dan vjenčanja uveče u Rimu ostavio netaknutu svoju zaručnicu, pa je otišao u Edesu u Siriju, gdje je 17 godina prosjačio. Zatim se kao nepoznati tuđinac vratio kući svoga oca, da tu kao sluga proživi nepoznat još drugih 17 godina.

Mi ne razumijemo sv. Maksima, kojega su nagovarali na ženidbu sa Beraldovom kćeri, a on pobježe u pustinju. Otac se razljuti pa poduzme lov na sina. Uhvate ga i svezana dovedu kući. Sakupe se svatovi! Bilo je opće veselje i mnoštvo nazdravica! Maksim uzme prsten, stavi ga zaručnici na prstenjak, te reče: "Ja te zaručujem da ti meni budeš zaručnica u Gospodinu, a ja tebi zaručnik u Kristu, u ime Oca i Sina i Duha Svetoga!" Uto uđe neki prosjak, a Maksim ode s njim ostavivši nepovrijeđenu svoju zaručnicu. Kasnije uđe u limonski samostan, gdje je sveto živio i blaženo preminuo 2.siječnja 625.

Mi ne shvaćamo, ne razumijemo ni sv. Eleazara, ni sv. Hinka i mnoge druge, koji su sa svojim suprugama živjeli djevičanskim životom!

Još nam je teže razumjeti i opravdati legije djevica, koje su uz cijenu života odbile najbolje ponude i izglede za sretan bračni život. Moderni naraštaj zaista ne može shvatiti i ni opravdati:

Sv. Agatu. koja je svojom ljepotom zatravila namjesnika Kvintinijana. Kvintinijan je moli, zaklinje, da mu bude žena. Ona odbija. Namjesnik je predaje besramnici Afroditiji, koja je živjela od sramotovanja svojih kćeri, da je zavede. Agata mora mjesec dana gledati i slušati najblutavije i najbesramnije stvari. Ali osta čvrsta. Namjesniku ne preostaje drugo, nego da je stavi na muke. Agata je neslomljiva. Tada joj dade odrezati dojke. Agata mu reče: "Bezbožni i krvoločni okrutniče, zar se nisi stidio djevici odrezati ono, što si kod svoje majke sisao?!" - Kvintinijan se razbjesni, pa je dade golu vucarati po užarenom ugljevlju i crepovima. Napola mrtvu baci je u tamnicu, gdje Agata blago usne u Gospodinu 5.veljače.

Djevojke dvadesetoga vijeka ne razumiju sv. Bibijanu, koja je za Julijana Apostate izdahnula pod bičevima, jer je ni besramnica Rufina nije mogla odvratiti od odluke, da Kristu, svom božanskom Zaručniku, žrtvuje netaknuto djevičansko srce!

Da, braćo i sestre! Ni muževi, ni žene, ni mladići, ni djevojke ne mogu razumjeti sv. Apoloniju, koja veselo skače u vatru, da spasi svoje djevičanstvo. Ne mogu razumjeti stotine i tisuće onih mladića i djevojaka, koji su se dali rezati, paliti, daviti, živi zakapati, da neokaljanim srcem služe Neokaljanom Jaganjcu Božjemu!

Koliki su i kolike bili bačeni pred lavove i divlje bikove u amfiteatru; koliki i kolike napajani rastaljenim olovom, kolike i koliki su izgorjeli na lomači ili izginuli od krvničkog mača - samo da na Kristovu ljubav odgovore ljubavlju!

Mi ljudi dvadesetoga stoljeća to ne razumijemo, mi to ne shvaćamo, mi se nad tim primjerima snebivamo, a možda i sablažnjavamo. - Zašto?

II. UZROCI NERAZUMIJEVANJA

Zašto?! Ima tomu više uzroka :

1. Zato, što smo duboko - duboko ogrezli u materiji; zato, što smo tjelesnu ili putenu ljubav praktički priznali najvišom vrednotom; zato, što smo tjelesne, seksualne naslade postavili kao cilj života i rada!

2. Mi smo, predragi, zaboravili na posljednji smisao svoga života: na vječno blaženstvo, na Boga, na nagrade, na slavu onkraj groba, pa smo ovu suznu dolinu počeli smatrati posljednjom postajom svoga života.

3. Kult tijela, to je moderni bog, kojemu se klanjaju dvije trećine čovječanstva! Tu je izvor naše bijede i nesreće! Ali zato uz svaku čašu ovakvih tjelesnih užitaka uvijek leži i revolver zdvojnosti. Pohlepa za užitkom proždire sve, pa i vječno blaženstvo! (Ebner-Eschenbach).

Obraćenje

Braćo! To ne smije tako dalje ići! Mi se moramo obratiti. Sv. O. Papa Pio XII. u svojoj historijskoj enciklici "O svetom djevičanstvu" od 25.ožujka 1954. poziva kršćanstvo na preokret i obraćenje. Takvo mišljenje i uvjerenje treba korigirati. Djevičanstvo je najuzvišeniji ideal kršćanstva. Zato ćemo o tom još nekoliko puta govoriti.

Ali već sada, danas, neka bude kraj našoj sramoti. Mi ćemo se malo dublje zamisliti u ljepotu, uzvišenost i blagoslov djevičanski čistog života. Slijedećih ćemo nedjelja to malo pobliže promotriti. Za danas vam stavljam na srce, da iznesene primjere povežete s Kristovim riječima: "Blaženi, koji su čista srca, jer će Boga vidjeti!"

()+()+()

[illegible] od 1/8.

VI
1956

LJEPOTA I UZVIŠENOST DJEVIČANSTVA

Kad je sv. Mala Terezija ležala na odru, jedna je novakinja osjetila miris ljiljana, premda su svi ljiljani oko svetičina tijela bili umjetni. Ta bio je listopad, a ljiljani cvatu u lipnju!

[illegible]
[illegible]
11adv.

To je bilo čudo, što ga je učinio Isus, Božanski Zaručnik djevičanskih duša, koji se u sv.Pismu naziva "Ljiljanom iz doline".

Nije to prvo ni najveće čudo, što ga je učinio Gospodin u obranu, pohvalu i priznanje djevičanskoj duši i njezinoj herojskoj ljubavi.

....

I. BOŽANSKI ZARUČNIK BRANI DJEVICE

1. U životopisu sv.Serafije, sluškinje sv. Sabine u Rimu, čitamo: Bila je dovedena na igralište pred suca Berila, koji joj postavi ova dva pitanja: "Gdje je hram tvoga Krista? Kakvu mu ti žrtvu prinosiš?" - Serafija odgovori: "Moja je žrtva Kristu: da sebe čistu sačuvam čistim životom,

i da druge po milosti Kristovoj privedem njegovoj vjeri; jer nema ništa veće nego spoznati pravoga Boga, pobožno živjeti i njemu služiti".

Berilu je odmah bilo jasno - što mnogim kršćanima nije tako očito - da se tu radi o zavjetu djevičanstva, da je djevičanstvo izvor i snage i ljepote i heroizma i zanosa ove djevice, pa odredi dva mladića, koji će djevojku čitavu noć zloupotrebljavati.

Odmah je bace u tamnu sobu. Serafija žarko moli, da je njezin Božanski Zaručnik obrani od obeščašćenja. Mladići uđu. Hoće da joj se približe. Uto nasta silan potres. Mladići se onesvijeste i padnu kao mrtvi. Djevicu ujutro dovedu pred suca na preslušavanje. "Tko je taj tvoj zaručnik?" - "Čuvar je moj i branič Gospodin Isus Krist!" - Uto unesu onesviještene mladiće. Sudac zamoli djevicu, da ih ona osvijesti. Ona se pomoli, dotače ih se, i oni se probude i počnu pripovijedati:

"Gospodine suče! Kad se po tvom nalogu približismo djevojci, onaj čas uđe neki mladić divne ljepote i veličine. Sjao je kao sunce. Stane između nas i one djevojke. Od silna njegova sjaja obuzme nas strah i drhtavica, mrak i nesvijest i odonda dosada bili smo u nesvijesti!"

Videći sudac, da se tu radi o nekim nepoznatim silama, dade joj odrubiti glavu. Ona tako zadobije mučeničku palmu zajedno s ljiljanom djevičanstva.- Ostala je vjerna svom Božanskom Zaručniku, i On ju je zaštitio, sačuvao netaknutom i uzeo k sebi u svoju božansku pratnju!

2. Veoma je slična povijest sv. Lucije, koja je na sudu divno branila vjeru u Krista Raspetoga, pa je sudac htjede baciti u javnu kuću, da već jednom prestane buncati o božanskom Zaručniku. Ali je ni 300 ljudi, pa ni volovi ne mogoše maknuti s mjesta. Misleći sudac, da je vještica, dade bijesan naložiti vatru oko djevice. Lucija međutim usred plamena hvali i slavi svog božanskog Zaručnika. Tada ga to još više razjari, pa rani djevicu mačem u grlo tako, te je svetica malo iza toga izdahnula.-

....

Imamo, predragi, još čitav niz primjera, kako je Isus Krist čuvao i branio sebi posvećene djevice. No čemu da nižemo primjer za primjerom? Nas ovdje sada više zanima: Zašto Bog toliko i tako voli djevičanstvo? U čemu je ljepota i uzvišenost djevičanskog života?

....

II. LJEPOTA DJEVIČANSTVA

Ima nešto u djevičanskim dušama, što privlači i očarava, zanosi i osvaja Boga i ljude.

1. To je unutarnja ljepota duše,

koja se odrazuje u očima, na licu i čitavoj pojavi djevica; to je njihova moralna snaga, moć i sposobnost, da se odupru zlu, ma u kojem se obliku ono pojavilo.

Kao maleno, čisto i bezazleno dijete djevičanska duša ima bistro oko, vedro lice, bezazleno srce, veličanstvenu snagu za dobro, revnost i zanos za Boga i spas duša!

Promotrite netaknutu djevojku: Kako je mila i pobožna, tankoćutna i dobrostiva, samilosna i nesebična, požrtvovna i uslužna! Lako ćete je oduševiti za sve, što je dobro i plemenito, uzvišeno i sveto. Duh čistoće njezina srca odrazuje se u neopisivoj dražesti - spojenom nekom vrsti nepristupačnosti, ali i s dobrotom, blagošću, čednošću i odanošću, koja osvaja.

"O, kako je lijep čist naraštaj u sjajnosti svojoj! Besmrtna je njegova uspomena, jer je poznat Bogu i ljudima!" (Mudr. 4,1).

Sv. Antun, opat, usporedio je djevičanstvo sa zvjezdarnicom, iz koje lako pronalazimo put k svetosti, jer je Krist Gospodin rekao: "Blago onima, koji su čista srca, jer će Boga vidjeti" (Mt. 5,8).- Vidjet će ga, spoznati, nazrijevati i ljubiti već na ovoj zemlji u svim stvarima, osobama i događajima!

2. Nerazdijeljeno srce! No najdublje obrazloženje, zašto Bog toliko ljubi djevičanstvo, daje nam sv. Pavao ovim riječima: "Onaj, koji je bez žene, brine se za ono, što je Gospodnje, kako da ugodi Bogu...a žena neudata i djevica misli na ono, što je Božje, da bude sveta tijelom i duhom" (I.Kor. 7,32 i 34). Djevica se dakle brine, kako će ugoditi Gospodinu, a žena, kako će ugoditi mužu, pa je razdijeljena!

Prednost je, dakle, djevice u tom, što ona nerazdijeljenim srcem služi Bogu. Djevičanstvo osim toga pretstavlja pobjedu duha nad tijelom, oslobođenje od potreba niže prirode, pobjedu anđela u čovjeku. Stoga ono i omogućuje potpuno predanje čovjeka Bogu.

U tom je najviši razlog i opravdanje djevičanskog života i kod svećenika i redovnika rimokatoličke vjeroispovijesti: nesmetana služba Bogu! Nesmetana briga za spas duša!

To je uvjerenje i svetih otaca. Sv. Ciprijan traži od djevica, "da one, koje su se Kristu zavjetovale, čuvajući se tjelesnih želja i pobuda, Bogu služe tijelom i dušom...da se ne kite više i nikome se ne nastoje svidjeti, nego samo Bogu" (Sv.Ciprijan, O djevičanskom odijevanju 4; P.L.IV.443). A veliki crkveni naučitelj sv. Augustin još snažnije ističe istu misao kad kaže: "Ne cijenimo djevičanstvo radi njega samoga, nego radi toga, što je posvećeno Bogu... i ne ističemo na djevicama to, da su djevice, nego što su pobožnim uzdržavanjem posvećene Bogu" (Sv. Augustin, O svetom djevičanstvu, gl.8,11; P.L.XL,4oo,4o1). Slično govore i drugi crkveni autoriteti: sv.Toma Akvinski, sv.Bonaventura, sv.Grgur...

Iz tog posvećenja Bogu i dušama, iz te prevage duha, milosti i žrtve života izbija snaga, sloboda, ljubav, zanos, žar, revnost, svijetlo, mir i sreća za pojedince i čitave zajednice, štoviše, i za čitav ljudski rod.

---

3. Nekoliko poredaba

Najljepše, što na zemlji posjedujemo, jesu svakako djeca i djevičanski čiste duše. Stoga svi mi rado boravimo među djecom i onim rijetkim dušama, koje resi čar djevičanstva.

Kao što sitno cvijeće ugađa oku, tako djeca razveseljuju srca čovjeka i Boga; kao što ljiljan svojom bjelinom i opojnim mirisom resi vrtove, kuće i oltare, tako djevičanske duše rese ovu "suznu dolinu", te svojom čistoćom, bjelinom i ljepotom zanose Srce Sina Božjega!"Ljiljana iz doline!"

III. ZAŠTO BOG VOLI DJEVIČANSTVO?

Mnogi pitaju: zašto Bog toliko i tako voli djevičanstvo? Odgovor nam je već dala sv.Serafija, kad je kazala: "Ovo je moje tijelo hram Krista Boga. A moja je žrtva Kristu: da sebe čistu sačuvam čistim životom!"

1. Dva su dakle elementa, koji sačinjavaju bit djevičanstva: prvi je elemenat tako tijesno sjedinjenje duše s Kristom, Sinom Božjim, da tijelo djevičino postaje hram Boga živoga, u kojem Bog živi, misli, radi, osjeća i djeluje; a drugi je elemenat žrtva svega vremenitoga Bogu tako, da se ostvari čistoća srca od svih stvorova, vremenitih interesa, želja, nakana, stremljenja. Sv.Pavao to ističe kad kaže: "Djevica se brine, kako će omiliti Gospodinu, a žena, kako će omiliti mužu, pa je razdijeljena".-

Nerazdijeljeno, netaknuto, neokvrnjeno, čitavo srceto je atrakcija Božje Riječi. Zato se Riječ i utjelovila u krilu Djevice iz Nazareta, koja je i iza poroda ostala neoskvrnjena Djevica!

Takvo i jedino takvo nerazdijeljeno srce omogućuje Bogu potpuno ostvarenje sjedinjenja sa stvorenjem. A to je cilj utjelovljenja i otkupljenja.

2. Jedino čisto i djevičanski čisto srce može da se potpuno preda Božjim interesima, njegovoj slavi i spasenju duša. Jedino takvo srce može u sebe primiti - barem koliko je to

stvorenju moguće - najvišu Istinu, nepatvoreno Dobro i nestvorenu Ljepotu, kako filozofi i estetici običavaju nazivati samoga Boga.

Bog je dakle po duševnom sjedinjenju tako povezao sebi posvećenu dušu, da se u njezinu životu i radu, u njezinoj vanjštini i srcu odrazuje Božja istina, Božja dobrota i Božja ljepota. Slično kao kod male djece!

3. Otuda čvrstoća djevice u vjeri, jer ona posjeduje nepatvorenu Istinu; otuda njezina dobrota, samilost, oduševljenje i žar za sve, što je dobro, sveto i plemenito, jer u njoj stanuje sama Dobrota. Otuda ljepota, čar i dražest Bogu posvećene djevice, jer ona posjeduje nestvorenu Ljepotu, samoga Boga, koji je uvijek dobar, svet , uzvišen i lijep.

"O, kako je lijep čist naraštaj u sjajnost-i svojoj!" kliče starozavjetni Mudrac, "Besmrtna je njegova uspomena, jer je poznat Bogu i ljudima" /Mudr 4,1/.

"BLAŽENI ČISTA SRCA!"

"Blaženi čista srca, jer će Boga vidjeti!" Kako lijepo kaže Krist Gospodin. Vidjet će ga, nazrijevati i osjećati u svim stvarima, dogadjajima i osobama - na ovoj zemlji i na nebu!

A budući da se to u ovoj "dolini suza" može postići samo uz najveće žrtve

4. DJEVIČANSTVO POSTAJE NAJVEČI I NAJSNAŽNIJI DOKAZ LJUBAVI PREMA BOGU!- Odreći se svake zemaljske i ljudske ljubavi za ljubav prema Bogu, nije samo žrtva tjelesnih užitaka, nego prinos osamljenosti srca za čitav zemaljski život. A taj prinos može ocijeniti i nagraditi samo Bog.

……………

PRIMJER: Zato, kad je madjarski kraljević Mirko molio u crkvi sv. Djurdja u Vesprimu za rasvijetljenje, kojom bi žrtvom najviše Bogu omilio, dobi ovaj kratki odgovor: "Djevičanstvo je stvar preizvrsna!" On ga zavjetuje, omili Bogu i posta svetac:- Tako su učinili i mnogi drugi!- "Tko može da shvati, neka shvati!"

Na kraju lijepo molim sve nazočne, da me na sudnjem danu, kad ugledamo djevičanske duše u njihovu sjaju, nitko ne optuži, da sam o braku puno govorio, a o djeišanstvu premalo! Neka tada nitko ne kaže, da mojom krivnjom nije upoznao vrijednost i veličinu, ljepotu i uzvišenost djevičanskog života!

*****

BORBA ZA DJEVIČANSKU ČISTOĆU

Djevičanstvo je najdragocjeniji dar Svevišnjemu! Zavjet djevičanske čistoće Crkva stoljećima smatra duhovnom ženidbom s Kristom. "Djevica je ona, koja se udaje za Boga", piše sv.Ambrozije. /De virginibus,lib. 1,c.8.n.52.P.L.XVI,2o2/. Zato kod posvete djevice Isusu Kristu čujemo potresne riječi: "Kriste, Ti si mi sve! Cuvam se čistom za Tebe i držeći u rukama zapaljenu svjetiljku, Tebi, Zaručniče, hitim ususret!" /Riječi sv.Metodija, olimpskog biskupa/.- Takva ljuebav ne trpi takmaca. Krist je ljubomoran Bog! A takva posvemašnja ljubav i predanje nije maleni dar Bogu!

VELIKI JE TO DAR SVEVIŠNJEMU!

Djevičanstvo nije milostinja od 1oo ili 1ooo Dinara za izgradnju crkve ili odgoj svećeničkog pomladka, nego poklon čitavoga mladog srca Bogu. Djevičanstvo nije materijalni poklon vremenitih dobara, nego žrtva prve i najsladje ljubavi. Nama je veoma draga kita cvijeća, buke ruža ili ružinih pupoljaka - a Bogu nevino i netaknuto srce!-

Ako je ljubav prema zaručniku ili zaručnici slatka i jaka, da joj mnogi žrtvuju sva vremenita dobra, onda zavjet djevičanske čistoće s odricanjem te ljubavi uključuje žrtvu svega i svih dopuštenih užitaka bračnog života: žrtvu intimnosti , ljubavi prema djeci, žrtvu prirodnog prava na stvaranje domaćeg ognjišta, na savijanje gnijezda vlastitom potomstvu!

Zavjet djevičanstva uzima vlastito tijelo, da na garištu svih osjetnih i putenih užitaka i prirodnih prava podigne žrtvenik Svevišnjemu, gdje će dnevno Bogu prikazivati za ljudsku prirodu najosjetljiviju žrtvu: žrtvu svega onoga, što zanosi i veseli ovaj svijet.

Zato je zavjet djevišanstva najskupocjeniji dar Svevišnjemu; zato Bog toliko voli nevino srce, zato je to idealizam najvišega stupnja;- zato je on dokaz najviše i najnesebišnije ljubavi prema Bogu.

BORBA ZA DJEVIČANSKU ČISTOĆU

Stoga, tko zavjetuje djevičanstvo, mora odmah stupiti u borbu s požudom tijela; mora čitav život plivati protiv struje najsnažnijeg našem organizmu, mora navijestiti i voditi trajan rat sa svojim tijelom, svijetom i sotonom, koga narošito smetaju djevičanske duše!

O tim teškim, dugim i dosadnim borbama i veličanstvenim pobjedama govore životopisi mnogih ugodnika Božjih, koji su - kao i mi - biser nevinosti nosili u krhkim posudama svoga tijela; koji su ljiljan čistoće morali ograditi trnjem svladavanja i mrtvenja svih sjetila, a posebno očiju:

Pred našim se očima sada redaju oni velikani duha, koji su po blatu hodali, ali se nisu zablatili; oni, koji su u tijelu provodili andjeoski život.

Gle sv. Antuna Padovanskoga s ljiljanom u ruci! Pobjegao je iz svijeta, sklonio se u samostanske zidine, ogradio se trnjem svladavanja i mrtvenja, da ga neokaljana donese pred Božansko Djetešce!

Vidi onog andjela u tijelu sv, Alojzija Gonzaga, kako posti, kako razmatra, moli, kako bičuje i kori svoje nježno tijelo, da ostane nevino!

U jaruzi Subjačkih brda po trnju i koprivama valja se osnivaš blagotvornog reda sv. Benedikt, da bolima i krvlju ugasi paklenski požar strasti, što su ga raspirile slike iz pokvarenoga Rima!

U betlehemskoj se špilji kamenjem udara veliki crkveni pisac i prevodioc sv.Pisma - sv. Jeronim. Danju i noću radi, uči, piše, prevodi, da suzbije uspomene mladenačke raskalašenosti u Rimu i Akvileji.-

Mi se sada divimo i sažaljujemo asiškoga siromaha sv, Franju, koji se valja po snijegu, da ugasi plamen, što ga je zapalio sotona u njegovim udovima.

Gle sv. Ivana Berhmansa, kako marljivo uči, bdije i moli, da svlada lijenost, turobnost i povjerljivost, pa da po sinovskoj pobožnosti Bl. Djevici sačuva netaknut ljiljan čistoće.

"Bez Marije ne ide!" dovikuje nam sv. Stanislav Kostka.

Sv. se Kanizije potpunoma predaje svom duhuvnom vodji, slijepo ga sluša, i ovaj ga sačuva čista i nevina.

Sv, Franjo Saleški i na sveučilištu živi sasvim povučeno: u učenju, molitvi, razmatranju; redovito se ispovijeda i pričešćuje, jer zna, da je krv Kristova - "vino, iz koga niču djevice!"

Sv. Karlo Boromejski upotrebljava sve, da sačuva srce nevino, ali ipak mora bježati iz sveučilišta u Paviji, jer zna riječ sv.Pisma; "Tko ljubi pogibelj u njoj će i poginuti!"

Sv. Bernadu su, dok je još bio student, poslali u sobicu ženu s namjerom, da ga zavede. Kad je Bernardo opazio zamku, stane iz sveg grla vikati: "Razbojnici, lopovi, provalnici!" - Besramnica uteče.-

SREDSTVA ZA OČUVANJE NEVINOSTI

Navedeni će primjeri, kao i milijun drugih, koje smo prešutjeli, biti vječni dokaz, da se molitvom, mrtvenjem, duhovnim vodstvom, pokorom, ispovijedanjem i pričešćivanjem, bdijenjem i bijegom... dade i na ovoj blatnoj zemlji provoditi čist - andjeoski život.- To će biti na sudnjem danu ubitačni argumenat protiv onih, koji tvrde, da je djevičanstvo štetno za zdravlje, da je nemoguće, da je glupost!

"Mi priznajemo, vlč., da je u prošlosti bilo ovako velikih, požrtvovnih i idealnih duša, ali u 2o.stoljeću toga nema!" - To je najobičnija laž! Legije djevojaka i mladića upravo sada žude za čistim djevičanskim životom!

Čujte svi, koji sumnjate u genij kršćanstva:

MARIJA GORETTI! U seocu blizu Nettuna u Italiji, živi mala i skromna, poslušna i pobožna djevojčica imenom Marija Goretti. Pupoljak je to od 12 godina. Ali svojom ljepotom, nevinošću i odanošću začarava. Brzo se razvila. Bistro shvaćala, radila i pomagala svojoj majci u odgoju djece i kućanstvu.- Živi u tudjoj kući.- Aleksandar, sin stanodavca Serenelija, udvara joj. Ona ga izbjegava. On vreba mjesecima. Jedne srpanjske noći, kad su svi bili na gumnu, zateče Aleksandar Mariju na verandi. Nagovara je! Ne! Silom je vuče u kuhinju. Ne! Nasta smrtna borba. "Ne! Ne! Ne!" Aleksandar pograbi bodež. "Ne!" I započe bijesno mrcvarenje. U divljem bijesu i raspaljenoj požudi zadao joj je 14 uboda, rana. Ležala je u krvi. Dovukla se na hodnik. Pronadjena u ranama prevezena je u bolnicu. Na samrti oprosti svome ubojici. On dobije 3o godina robije.

Prvo čudo, koje se dogodilo, bilo je Aleksandrovo obraćenje, zatim je uslijedio niz drugih čudesa. Godine 1947. Marija Goretti je proglašena blaženom, a 195o. svetom!- A sve se to dogodilo u našem hiperseksualnom - dvadesetom vijeku!

Ako kojoj djevojci zaigra srce nad ovom veličanstvenom pobjedom 13-godišnje djevojčice Marije, neka ne zatomi taj glas u sebi! Ako se šije oči napune suzama, neka ne poteku bez boli i kajanja!

Ako kojega mladića vrijedja Aleksandrovo divljaštvo, neka se sjeti, da u strasti nema ni trunka razuma, i da svako krvološtvo ima sasvim bezazlen početak.-Amen.

^ ^ ^ ^

NAGRADA I SLAVA DJEVIČANSKIH DUŠA

Kod svih je naroda, kultura i vremena jednoglasno usvojeno ovo prirodno, pravno i moralno načelo: Što je veći dar, to veće i dublje priznanje i zahvalnost zaslužuje; što je osjetljivija i veća, teža i trajnija borba, to slavnija mora biti pobjeda; što je veća vjernost, odanost i ljubav, to dublju, snažniju i svestraniju simpatiju i ljubav mora probuditi kod ljubljenoga; jer se po općem i pojedinačnom uvjerenju ljubav može platiti i uzvratiti samo ljubavlju!

....

Usvojivši ova načela zdrava razuma i prirodnoga ćudorednog zakona, iza kojega stoji vječni i apsolutni Sudac - mi se danas pitamo:

KOLIKU I KAKVU ĆE NAGRADU

slavu, ljubav i blaženstvo nebeski Kralj udijeliti svojim zaručnicama dušama, koje su mu darovale svoja srca, svoju prvu i najslađu ljubav?!

NAGRADA DJEVIČANSTVA

I. PRIRODNA NAGRADA NEDOSTAJE. Istina je: Bog je te duše uresio neopisivom dražesti, milinom i vedrinom, da svuda unaokolo šire opojan miris netaknutog ljiljana. On ih je obdario posebnom slobodom uma i srca, da bezbrižno, bez ikakva umiljavanja ljudima, mogu divovskim koracima stupati prema vrhuncima kršćanske savršenosti.- On ih je oslobodio od zemaljskih briga, da razviju natprirodnu energiju za svog božanskog Zaručnika; dao im je mogućnost, da kao inkarnirani anđeli prolaze zemljom sipajući na sve strane cvijeće radosti i blagoslova na sva ona ispaćena srca, koja uvijek nanovo proživljavaju agoniju duha, da zadovolje zahtjevima tijela.

Ali sve to nedostaje, da nagradi žrtvu djevičanskog srca. Sve veličine svijeta, sva slava i ljubav smrtnika ne mogu zadovoljiti ove velikane duha. Heroji ljubavi i žrtve očekuju i traže neuvele vijence slave i blaženstva. Prolazne radosti nisu nikada mogle zarobiti njihova srca.

Kakvim će, dakle, radostima, udobnostima i slastima Bog spojiti i nahraniti njihova čeznuća? Čime će usrećiti njihova plemenita srca? Za to se traži:

II. NATPRIRODNA SLAVA I BLAŽENSTVO

U 14.gl.Otkrivenja sv.Ivana čitamo: "I vidio sam, i gle, Janje je stajalo na gori Sionskoj i s njime 144.ooo, koji su imali ime njegovo i ime Oca njegova napisano na svojim čelima. I čuo sam glas s neba kao šum mnogih voda i kao glas silnoga groma, i glas koji sam čuo, kao glas svirača, koji sviraju na citarama svojim. I pjevali su novu pjesmu pred prijestoljem... I nitko nije mogao da nauči pjesme, osim onih 144.ooo, koji su otkupljeni sa zemlje. Ovo su, koji se ne okaljaše sa ženama, jer su djevice, ovi prate Janje kudgod ono pođe. Ovi su otkupljeni od ljudi kao prvenci Bogu i Janjetu" (Otkr. 14,1-5).

Ovaj sveti tekst, braćo i sestre, iz presjajnih nebeskih dvorana baca jednu svijetlu zraku u tamnicu našega tijela, da nam barem donekle objasni slavu, sreću i blaženstvo djevičanskih duša.

Ako viđenje sv. Ivana, kojemu je sam Spasitelj povjerio Djevicu djevica, jer je sam bio djevičanski čist, spojimo s drugim iskazima sv. Pisma o prekogrobnoj slavi i blaženstvu Bogu posvećenih djevica, onda se pred našim očima otvara veličanstveni prizor:

III. SVADBA NA NEBU!

Kralj kraljeva, Gospodar gospodara slavi dan vjenčanja s ljudskim dušama, s kojima se na zemlji zaručio. Pokucao je na sva srca, ali samo se jedan dio odazvao i sklopio s njime zaruke. Sada - u dan vječnosti - jest svadba: dan radosti i veselja, sreće i blaženstva - dan vječnog blaženstva! Analizirajmo to svojim ljudskim razumom i jezikom, da nam se što dublje usjekne u pamet!

1. U pratnji Božjeg Jaganjca!

Na zemaljskoj svadbi zaručnici sjede zajedno, t.j. zaručnica sjedi uz zaručnika. I to njih oboje neizrecivo usrećuje!- Na nebeskoj će svadbi zaručnica biti uvijek uz svoga božanskog Zaručnika; ona će ga pratiti kudagod On pođe; njezino je mjesto na Srcu Sina Božjega, na "žarkom ognjištu božanske i beskrajne Ljubavi". Utonut će u more slasti, jer će tada osjetiti, da ljubi beskrajnu Ljubav, i da je ljubljena od te beskrajne Ljubavi.-

Preslab je naš jezik, siromašna je naša mašta, premaleno je naše srce, da izrazimo ili da si predočimo ili da osjetimo sada ono, što je nebeski Kralj pripravio djevičanskim dušama! Preusko i preslabo je naše zemaljsko srce, da bi moglo predosjetiti, što je božanski Zaručnik pripravio svojim zaručnicama!

2. Otvorene su Božje riznice!

Na zemaljskim svadbama iznose najbolja jela i pića. Na nebeskoj će se gozbi otvoriti sve riznice bogatstva, mudrosti i znanja, dobrote i ljubavi samoga Boga. I djevice će utonuti u znanje, mudrost, ljepotu i ljubav neizmjernog bitka Božjega! Kad bismo na to više mislili, možda bismo razumjeli mučenice djevičanske čistoće!

Na svatove se skupi mnoštvo rođaka i prijatelja, da uzveličaju zajedničku sreću mladenaca.- Na nebu će milijarde sinova Božjih uzveličavati veliku gozbu Božjega Sina!- I nepoznate i skromne duše, koje su na zemlji bile prezrene, sada će kroz svu vječnost biti neiskazano čašćene od svih rajskih blaženika!

3. "Nova pjesma ljubavi"! Iz zemaljskih svadbenih dvorana odjekuje glazba i pjevanje! Iz nebeskih će odjekivati "Nova pjesma", koju nitko ne će moći pjevati osim djevica!- Ako su nam na zemlji dječje pjesme najmilije, jer izraze iz nevina i bezazlena srca, kako će nas onda dirati nebeske melodije djevičanskih duša?!

Svi sletovi svijeta, sva glazbala svijeta, čitavo carstvo boja i gibanja... mogu nam samo razigrati maštu i uzdignuti osjećaje od onih visina, koje će djevice vječno uživati na nebeskoj gozbi! Oko naime ljudsko nije vidjelo, uho ljudsko nije čulo, niti je u ljudsko srce na ovoj zemlji ušlo, što je Bog pripravio onima, koji ga ljube! Ako to vrijedi za svakoga, koji dospije u nebeske svadbene dvorane, koliko to više vrijedi za djevice, koje su se radi Boga odrekle svake zemaljske ljubavi!

Bog će, njihov Zaručnik, sigurno nadvisiti sva naša naslućivanja. On to znade, jer je sveznajući, On to može, jer je svemogući, On to hoće, jer je zadao riječ i dao obećanje, koje uvijek ispunjuje!

Primjena:

Pravednost, velikodušnost, preteška borba, neuveli vijenac slave, herojska ljubav - mora uroditi vječnom i beskrajnom Ljubavi! Mora uroditi srećom i blaženstvom!

I mi, zaneseni slavom i srećom, radošću i blaženstvom, djevičanskih duša, stojimo zaprepašteni i skamenjeni nad smjelošću i odgovornošću onih roditelja, koji svojoj djeci ne daju poći djevičanskim putem!

Mladići i djevojke! Shvatite, razumijte i zapamtite: Put do najveće karijere, slave, sreće i bla-ženstva, nije u braku, nego u borbi za djevičanstvo; a arena za tu borbu jest čitav ovaj vidljivi svijet.

Samo oni, koji žrtvuju sve, dobivaju sve, jer se Bog ne da nadvisiti.

:†:†:

PRED IZBOROM ZVANJA

Pet punih mjeseci mi smo, braćo i sestre, stajali na raskrsnici ljudskoga života i promatrali dva glavna životna puta, kojima ljudi kroće prema svojoj vječnoj domovini:

put zakonitog braka i put djevičanske čistoće. Sada možemo pristupiti rjašavanju jednoga od najvažnijih problema obitelji, a to je: izbor zvanja.

I. IZBOR ZVANJA

1.- Izbor zvanja.- Naš narod neispravno naziva izbor zvanja - izborom staleža. Izbor zvanja nije isto, što i izbor staleža; jer izabrati zvanje znači: pronaći, otkriti i prihvatiti božansku misao svoga poziva, svoje uloge i zadatka, što nam ga je namijenio Svevišnji u našem životu.

Kao što svaka travka, svaki cvijetak, svaka životinja, svaki stvor i svaki organ ima svoju ulogu, zadatak, svrhu i sredstva, da postigne konačni cilj u službi života, tako i svaki čovjek ima svoju posebnu ulogu, zadatak i svrhu u službi Svevišnjega.

Kad čovjek otkrije ili pronađe tu božansku misao, njegov poziv, svoju ulogu i mjesto svoga djelovanja, tada nastupa obveza, da se čovjek odluči: hoće li kao ponizna nazaretska Djevica Marija kazati svoj "fiat" - "Neka mi bude po Tvojoj zamisli" - ili će kao naša pramajka Eva svojim životom luciferski odbrusiti: "Non serviam!" - Neću da služim Božjim osnovama!"

Ovaj temeljni stav prema osnovama Božjim i naše prvotno opredjeljenje za ili protiv mudre uprave providnosti Božje nazivamo izborom zvanja. Kad je to opredjeljenje gotovo ili izvršeno, onda dolazimo do izbora staleža.

2.- Izbor staleža.- Izbor staleža, zanimanja, mjesta i okolnosti, u kojima će se najbolje odgovoriti pozivu Božjem - to je zapravo konkretno ostvarivanje već izabranog zvanja.- Ako se čovjek (mladić ili djevojka) u tom prevažnom času svoga života dade voditi jednom jedinom misli, kako će naime što više ugoditi Gospodinu Bogu, onda će Gospodin sipati cvijeće zadovoljstva, radosti, veselja i uspjeha na njegove životne staze. Ideali sreće, mira i zadovoljstva, uspjeha i zanosa mogu se ostvariti samo na onome mjestu i službi, koju nam je Svevišnji namijenio. Ne prihvati li mladić ili djevojka službu, koju joj je Svevišnji namijenio, ne će imati ni mira, ni radosti, ni uspjeha, ni blagoslova, ni nagrade, pa ni vremenite, a možda ne će postići ni vječnu sreću!

Kolika je, dakle, važno i ozbiljno pitanje izbora zvanja i prihvaćanje božanske misije čovjeka u vremenu! To je zaista velik, važan, odlučan i sudbonosan čas ljudskoga života.- Već sama svijest, da sam ondje, gdje me Bog hoće imati, daje čovjeku posebnu snagu i utjehu u kušnjama i bijedama života. Isto tako i pomisao: odabrao sam ono, što mi je Bog namijenio, daje veselje i radost, žar i revnost, zadovoljstvo i uspjeh u radu.

3.- Zapreke.- Ali ni zapreke u samom izboru nisu malene. Teško je pronaći božansku misao svoga poziva, a još je teže odabrati mjesto i zanimanje, gdje će se najbolje ta božanska misao realizirati. Mnogi se mladić kroz više godina ne može odlučiti, mnoga djevojka ne može otkriti volju Božju obzirom na svoje zvanje i zanimanje. Koliki i kolike nemaju ni volje ni sposobnosti za ono, što im roditelji savjetuju ili prilike diktiraju. Koliki i kolike stoje pred kolom života i bezvoljno čekaju, da ih samo to kolo zahvati i gurne u bilo koji vrtlog života, jer nemaju izrazitu želju, volju i ljubav ni za koji stalež. Drugi opet, noseći u sebi visoki ideal svoga poziva, radi siromaštva i drugih nedostataka, vide, da ne mogu taj ideal ostvariti, pa već na početku svoga životnog puta stoje razočarani i suznim očima pitaju: Šta treba činiti? Kamo se okrenuti? Čega se prihvatiti? - Ta neodlučnost mora zahvatiti i one, koji imadu sposobnosti i mogućnosti, da biraju između raznih zvanja i staleža, kojima je otvoren put na sve fakultete modernih sveučilišta.

Imajući u vidu sve te poteškoće i neprilike, s kojima se mora boriti naša omladina u izboru svoga zvanja, iznosimo nekoliko općih načela ili principa, kojih se valja držati kod stvaranja konačne odluke.

II. NAČELA IZBORA

Ima nekoliko općih pravila, koja pomažu roditeljima i djeci, da se lakše i sigurnije pronađe božanska misao poziva. Prvo i osnovno pravilo jest: pitanje zdravlja.

1.- Zdravstveno stanje.- Milost Božja gradi na prirodi. Ona podiže i usavršuje prirodu. Tako i zvanje. Ako je čvrsto zdravlje, mogu se prihvatiti sva ona zanimanja, koj-a traže veće i teže duševne i tjelesne napore. Slabi, sušičavi, bolesnih očiju, ne smiju ući u zanimanje, koje traži dobra pluća i bistar vid.- Ako dakle netko nema zdravstvenih preduvjeta za jedno zanimanje, znak je, da ga Bog ne želi imati u tom staležu. Božja se volja naime najviše očituje u zdravlju, zatim u sposobnostima i volji.

2.- Sposobnosti i volja.- Po zdravlju, sposobnostima i sklonosti, k nekom zanimanju ravna se i ljubav, žar i zanos za to zanimanje. Sposobnosti, koje nam je Bog dao, kao talenat s kojim moramo raditi, treba razviti i umnožiti, jer će Gospodin tražiti račun, kako smo upravljali s njegovim talentima. Tražit će, da mu ih vratimo s kamatima. Zato oni ne smiju ostati zakopano blago.-

Prema sposobnosti ravna se i volja, pa i ljubav prema zvanju. Ako je mladić oduševljen, ako ga privlači i zanosi jedan stalež, znak je, da ga Bog u tom staležu želi imati, i da će u njemu najbolje usavršiti svoje sposobnosti, požeti najviše uspjeha, a sebi i drugima pribaviti najviše radosti.

3.- Spasenje i posvećenje.- Zdravlje i sposobnosti, volja i ljubav, tjelesne i duševne sposobnosti, socijalne i kulturne okolnosti mogu uvjetovati našu konačnu odluku; ali one ne smiju isključiti ono glavno i jedino potrebno, t.j. pitanje spasenja i posvećenja duše. Sv.Alfonz Liguori to smatra glavnim pravilom kod izbora staleža. Prema tome svaki bi mladić i djevojka morali postaviti sama sebi ovo pitanje: U kojiem bih ja zvanju mogao najsavršenije Bogu služiti? U kojem bih staležu najsigurnije spasila svoju dušu? U kojem bih zanimanju željela umrijeti?-

Ova pitanja već zasijecaju u dubinu našega bića, te spajaju vrijeme s vječnošću, te neprolaznu sreću pretpostavljaju, kako i treba, vremenitom blagostanju.- Uvažimo ih!

4.- Srdačna molitva.- Ako se mladić i djevojka drže ovih vrhovnih načela kod izbora svoga zvanja, pa ipak još ostanu neodlučni, neka se mole Duhu Svetomu za prosvijetljenje, neka traže pomoć u Majke Dobroga Savjeta, neka se uteknu zagovoru svoga anđela čuvara i sveca, čije ime nose!

5.- Savjetovanje.- Ako se unatoč svemu tomu ne mogu odlučiti, neka pitaju za savjet starije i iskusnije ljude, osobito roditelje. Ali roditelji, što želimo dobro naglasiti, i ovdje imadu samo savjetodavni glas, nipošto odlučni! Kad to spominjemo, imamo pred očima tisuću slučajeva, u kojima su roditelji učinili strašne, kobne i katastrofalne pogreške, kad su svoju djecu gurnuli u zvanja, za koja su imali volje i ljubavi oni, a ne njihova djeca. To su strahoviti grijesi! Ne znam, da li se uopće mogu popraviti. Takvi sinovi kćeri čitav život proklinju svoje očeve i majke radi njihova nasilja prigodom izbora staleža. To su grijesi roditelja, koji nisu htjeli, da im djeca vrše Božju volju, nego su im nametnuli svoju volju i time izvršili najveći teror nad svojim potomstvom.-

Posebne direktive:

Na kraju donosimo još nekoliko direktiva za izbor zvanja:

U svakom se staležu može i mora Boga služiti i spasiti dušu!

Svi su staleži, zvanja i zanimanja dobra, časna i Bogu povolji. I u svakom zanimanju ima dobrih i zlih ljudi, sretnih i nesretnih pojedinaca, zadovoljnih i očajnih tipova!

Svako zvanje ima svoje radosti i žalosti, svojih ugodnosti i neugodnosti, prilika i neprilika!

Sva su zanimanja potrebna i korisna; ali nisu sva za sve, niti je svaki za sva zanimanja!

Mudrac će pronaći ono zvanje, koje mu je Bog namijenio! I tu će naći svoj mir, svoje zadovoljstvo, svoju vremenitu i vječnu sreću!

Što je veća, važnija i utjecajnija uloga tvoga zvanja na ljudsko društvo, to će biti veća odgovornost pred ljudima i teži računi pred Bogom.

Ne odlučuj se brzo, ne usmjeruj se prenaglo! Promisli dobro, promozgaj sve okolnosti, pomoli se, pa se onda odluči. Odluka, koja je pala nakon zrela promišljanja, neka bude stalna, čvrsta, nepokolebljiva i neopoziva.

Poteškoće treba ukloniti. Svaka dobra i plemenita stvar ima odmah na početku svojih velikih zapreka. To je samo znak, da je stvar dobra. Dakle odlučno na posao! Neustrašivo treba kročiti onim putem, koji smo upoznali kao svetu Božju volju.

SVETOST DUŽNOSTI: U napuljskom muzeju, koji se zove "Museo Borbonico" pokazuju kao najvrijedniju i najdragocjeniju stvar kacigu, koplje i oklop nekog vojnika, koji je 79. godine poslije Krista umro i pokopan u užarenom i rastopljenom kamenju vulkana Vezuva.

U Pompejima je tada stajao na straži rimski vojnik u oklopu, kacigi, i s kopljem u ruci. Kad je Vezuv provalio, vruća kiša lave i pepela i vatrena lava posve je pokrila cijeli kraj i uništila dva grada Pompeji i Herkulanum. Stanovnici su u zdvojnom, divljem i bezglavom bijegu nastojali spasiti barem goli život. Samo je jedan rimski vojnik ostao na straži, a da se nije maknuo s određenog mjesta. U onom metežu zaboravili su ga opozvati. Dužnost ga je onamo prikovala i nije se micao. I dođe lava. Vatra bukti... Sumporni njen dah guši.. Kao da se otvorio pakao... A vojnik stoji, stoji, dok ga vatra nije pokopala. Kod iskapanja našli su ga tako na mrtvoj straži s kacigom na glavi, oklopom i kopljem u rukama!

Izvršio je svoju dužnost! Postigao je cilj svoga života!

Nepokolebljivo vršenje dužnosti svoga staleža posvećuje!

§§§§§

POGLED NA REDOVNIČKI STALEŽ

Velik je i važan, težak i sudbonosan čas izbora staleža. On redovito drma vremenitom i vječnom srećom mladića i djevojke. Zato se tome činu izbora mora posvetiti osobita pažnja. Nitko se tu ne smije prenagliti. Uz spoznaju vlastite sposobnosti i nagnuća, volje i ljubavi prema nekom staležu, treba dobro i svestrano upoznati i dužnosti staleža, koji dolazi u obzir.

....

Ako se tu radi o nekom svjetovnom staležu, ne će biti tako velikih zapreka u spoznaji njegovih dužnosti, jer se gotovo svi svjetovni staleži i njihove dužnosti mogu svaki dan promatrati pod raznim vidicima i okolnostima.

Ali ako se radi o duhovnom staležu, o redovničkom zvanju ili svećeničkom pozivu, onda nastaje potreba, da o tom staležu i ovdje u crkvi progovorimo; jer o redovničkom staležu ljudi imadu najrazličitije, često krive i suprotne pojmove i predodžbe.

....

Što misle ljudi?

Jeni nas smatraju anđelima u tijelu; drugi farizejima i dangubama; za jedne smo mudraci, za druge luđaci.- Djeca nas poštuju i ljube, mladići i djevojke u pubertetu ismijavaju, zreli nas muževi cijene, a majke nas vole, starci i bolesnici ljube, a sinovi nas ovoga svijeta mrze i preziru...

Kristovim putem

Redovnici svaki dan doživljavaju Kristovu sudbinu ili još točnije rečeno: U Kristu posvećenim osobama Sin Božji.uvijek nanovo sluša, gleda i proživljava onaj burni "Hosana!" Cvjetne nedjelje - pomiješan sa strašnim "Raspni ga!" Velikog Petka. To je Kristov životni.put, to je njegov kalež, to je njegov uspon na Golgotu, to je udes božanskog elementa u ljudskim grudima. I tu se ne da ništa promijeniti. Tako će to biti do konca vremena.-

Božanski poziv

I pravo je, da redovnici - prijatelji Kristovi, njegovi sljedbenici, njegova braća i čuvari njegovih svetišta, dijele sudbinu svoga Kralja, osnivača, nagraditelja i proslavitelja!

Otkako je utjelovljena Mudrost Božja upravila onaj uzvišeni poziv mladiću: "Ako hoćeš savršen biti, idi, prodaj svoju imovinu i podaj siromasima i imat ćeš blago na nebu i dođi i slijedi mene!" (Mt.19,21)- milijuni su te riječi shvatili,kao da su neposredno njima upravljene, pa su ostavili roditelje, žene, djecu, njive... sve...sve... i pošli Kristovim stopama djevičanskog života u potpunom siromaštvu i poslušnosti.

Siromaštvo, poslušnost i čistoća! - to su tri elementa redovničkih zavjeta.

Nije to zapovijed ni obveza, nego preporuka i savjet. "Ako hoćeš savršen biti..." moraš pobijediti tri glavna neprijatelja svoga spasenja, a to su: požuda očiju, požuda tijela i oholost života!

ZAVJETI = SRČIKA REDOVNIŠTVA !

Zavjetom siromaštva redovnik se dragovoljno odriče svih zemaljskih materijalnih dobara, pa i prava na posjed; zavjetom djevičanske čistoće odriče se prava na bračne radosti i osnivanja vlastitog ognjišta; a zavjetom poslušnosti gubi pravo na slobodno raspolaganje svojim sposobnostima, vremenom i područjem vlastite djelatnosti.+ Kratko: redovnik žrtvuje Bogu materijalna dobra, vlastito tijelo i slobodu!

Ako pobliže i psihološki promotrimo smisao i svrhu ovih zavjeta, onda moramo uočiti, da se tu radi o uklanjanju najvećih zapreka djelovanju milosti Božje u nama. Ali nam isto tako postaje jasnom da su to i najosjetljivije žrtve, što ih čovjek može učiniti i prikazati samo iz velike ljubavi prema Bogu.-

NEKRVNO MUČENIŠTVO

Sveti oci - na čelu sa sv.Bonaventurom i sv.Tomom - redovnički život smatraju trajnim nekrvnim mučeništvom, pravom žrtvom svega vremenitoga pa i svoga tijela i svoje vlastite slobode. Ovakva se žrtva može prikazati samo Bogu za ljubav. I samo Svevišnji može shvatiti i nagraditi toliku ljubav. Ako je krvno mučeništvo najveći dokaz ljubavi prema Bogu, onda trajno mučeništvo i duha i tijela i srca u redovničkom staležu ne može zaostajati u nagradi i slavi krvnih mučenika.

Nagrada i slava

Zato je Krist Gospodin i rekao Petru, kad ga je upitao: "Eto, mi smo sve ostavili i pošli za tobom, što će dakle biti nama?" - "Zaista vam kažem - govori Vječni - da ćete vi, koji podoste za mnom, kod obnove, kad Sin čovječji sjedne na prijestolje svoje slave, sjesti na dvanaest prijestolja i suditi dvanaest plemena izraelskih. I svaki, koji ostavi kuću ili braću ili sestre ili oca ili mater ili ženu ili djecu ili polja poradi moga imena, primit će stoput onoliko i baštinit će život vječni" (Mt. 19,27-30). To su riječi Božanskog Sunca, koji je uvijek bio stalan i vjeran i dosljedan u svojim obećanjima. Na te se riječi oslanjaju svi redovnici i redovnice, kad nastupi bilo kakva kriza u njihovom staležu!

HEROJI LJUBAVI I ŽRTVE !

Kristov poziv i obećanje primili su mnogi mladići i djevojke. Počevši od prvih mučenika, preko Bogu posvećenih djevica u katakombama, pustinjskih otaca Pahomija i Antuna, velikih reformatora srednjega vijeka Benedikta, Franje, Dominika, Terezije, Loyole, Don Boska, Franje Saleškoga, Vinka Paulskoga i mnogih drugih stvorilo se golemo mnoštvo heroja ljubavi i žrtve Bogu i bližnjemu.

Najveći su se duhovi, najveći učenjaci, reformatori, prosvjetitelji i nosioci kulture i prosvjete regrutirali iz redovničkih staleža.

Pa i najveći sveci: Antun Padovanski, Franjo, Toma, Loyola, Terezija, Bosko... bili su redovnici. Ali i danas redovnici i redovnice predstavljaju Krista, koji prolazi zemljom čineći dobro svima bez razlike. U bolnicama, sirotištima, nahodištima, ubožnicama...svojim suzama, neprospavanim noćima žrtvuju svoju mladost, svoje sile, sve svoje zemaljske radosti i vrijeme, da utješe Krista, koji pati u bolima i nemoćima tjelesnim i duševnim u svojim udovima - u siromasima i bolesnicima, duhovnim i tjelesnim gubavcima!

U redovnicima i redovnicama Krist nastavlja svoju otkupiteljsku misiju: tješi žalosne, liječi gubave, uči neuke, i duhovne mrtvace diže na novi natprirodni život. Redovnici i redovnice služe božanskom "Milosrdnom Samarjaninu" da nastavi svoj milosrdni i ljubezni plan ozdravljenja i posvećenja svijeta.

Kad to promislimo, kako nam naivne i smiješne izađu tvrdnje onih ljudi, koji kažu, da je samostan za razočarane u ljubavi, nesposobne i nesnalažljive mizantrope ljudskoga društva!

Zaključak:

Ja sada ovdje pred Presvetim mogu ustvrditi, da brodolomci u ljubavi, duševno ili tjelesno neuravnoteženi, nesposobni i nesnalažljivi u životu - ne će u samostanu izdržati ni godinu dana!-

Za redovnički se život traži mučenička svijest, idealizam najviših vrhunaca, zanos i spremnost na najveće žrtve života.-Tko nije zaželio,da bude popljuvan, bičevan i iščuškan kao Krist za Krista - neka ne kuca na samostanska vrata; tko nije spreman na žrtvu tijela i duha, slobode i srca, neka ne sanja o samostanu; tko nije zaželio krvo i nekrvno mučeništvo, ne može i ne smije na sebe primiti obveze redovničkog zvanja i dužnosti.

Samo heroji ljubavi smiju stupiti u Kristovu kraljevsku pratnju - sada u ovom životu na Golgotu, a u budućem na svadbu velikoga Kralja!

+ + + +

SVEĆENIČKI POZIV

Pred nekoliko je godina teško oboljela majka jednog profesora. "Ne ću da kao živinče umrem bez svetih sakramenata", reče svome sinu, "dozovi mi svećenika!"

Došao sam. Starica se preobrazi. Skrušeno se ispovjedi, pobožno primi sakramente umirućih i potpuno se preda Gospodinu. Na kraju molitava i obreda progovori: "Sada bih ja mogla mirno umrijeti, kad bi moj sin vjerovao!"

"Vjerovat će on, majko" - tješio sam staricu - "samo vi prikažite svoje tjelesne boli za njegovo duhovno ozdravljenje".

"JA NE VJERUJEM U SVEĆENIKE!"

Starica pođe putem svih smrtnika. Malo iza toga pozove me njezin sin na šetnju. Pođosmo. Na obali rijeke Korane on plašljivo progovori: "Velečasni, ja vjerujem u Boga, ali ne vjerujem u svećenike!" - "Ni ja ne vjerujem u svećenike!" rekoh. Ne poznam nijedne zapovijedi, koja bi tražila, da vjerujem u svećenike. Postoji samo deset zapovijedi Božjih, 5 crkvenih, Kristov nauk i sakramenti, koje svećenici dijele. Ako vjerujemo u Boga, moramo vjerovati i u Krista; ako vjerujemo u Krista, onda se moramo držati Evanđelja i primati sakramente. To je sve i dosta, da se spasimo i posvetimo".

"Ali ja poznam mnogo svećenika, koji se ne drže svoga poziva, žive sablažnjivim životom..." - "Budite uvjereni, dragi prijatelju, da ja poznam još više nego vi takvih, koji ruše Kristovo kraljevstvo u dušama, pa ipak ono stoji već dvije tisuće godina, i stajat će do svršetka vremena; jer ga ni pape, ni biskupi, ni svećenici odmetnici i razvratnici nisu mogli srušiti. Nema te stvorene sile, koja bi mogla oboriti ono, što je Bog sagradio".-

"Kako vi to govorite! Ja to ne razumijem!" - I sada započe naš dugi razgovor o ekonomiji spasenja, o ulozi svećenika u Kristovom mističnom tijelu, u tom Bogočovječjem organizmu. Hrvatski je intelektualac svu ovu jednostavnu nauku slušao kao revelaciju. O svećenicima je dakako imao sasvim krive pojmove, pa mu je ovaj razgovor otvorio oči...

SUDBONOSNE PREDRASUDE! Sudbonosno je, ako katolik ima krive pojmove i predrasude o Kristovom svećenstvu. Kobno je i žalosno, grešno i za spasenje veoma pogibeljno, ako katolički mladići i djevojke imadu predrasude o Kristovim poslanicima!

Bacimo danas, makar jedan letimičan pogled, na svećeničko zvanje! Promotrimo svećenika objektivno i suvjektivno: što je svećenik u očima Božjim? Što ona znači za Crkvu i za vjernike? I što je svećenik sam u sebi, po sebi i za sebe?-

....

I. OBJEKTIVNO PROMATRAN SVEĆENIK

Objektivno je promatran svećenik odabranik Božji, kojega je Bog odvijeka predvidio i preodredio za vremenitu misiju u bogočovječjem organizmu, što ga nazivamo Crkvom Kristovom. Crkva živi božanskim životom. Taj život struji od Boga Oca k Sinu, od Sina k Mariji, jer je Ona srce mističnog tijela Kristova, a od srca žilama kucavicama u pojedine udove ili organe.

Svećenstvo predstavlja žile kucavice u tom organizmu, jer su svećenici "djelitelji tajna Božjih"; oni vjernicima primjenjuju sredstva posvećenja i spasenja; oni dijele plodove otkupljenja.-

Za tu ih je službu odabrao i ovlastio sam Isus Krist, kad je rekao:"Niste izabrali vi mene, nego sam ja izabrao vas, da idete, rod rodite i rod vaš da ostane!" (Iv. 15, 16).- Na drugom mjestu opet čitamo+ "Kao što je Otac poslao mene, tako i ja šaljem vas. Primite Duha Svetoga, kojima oprostite grijehe, bit će im oprošteni, kojima zadržite, bit će im zadržani. Idite po svem svijetu, i propovijedajte evanđelje svakom stvorenju... I krstite ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga učeći da drže sve, što sam vam zapovijedio.." (Mt. 28,18-2o). Na posljednjoj je večeri iza pretvorbe kruha u svoje tijelo naredio apostolima, da i oni to isto čine, t.j. da pretvaraju kruh u Njegovo tijelo i vino u Njegovu krv... (Mt. 26; Mrk 14; Lk 22; I.Kor 11,24-26).- Da ih tko ne prezre, dao im je svoju vlast i svoj ugled:"Tko vas sluša, mene sluša; tko vas prezire, mene prezire; a tko prezire mene, prezire onoga, koji je mene poslao" t.j. nebeskoga Oca (Iv. 12, 44).

Povežemo li sve Kristove izjave zajedno, dobivamo ovu objektivnu sliku njegovih svećenika:

OBJEKTIVNA SLIKA SVEĆENIKA:

Svećenik je kao i Krist: učitelj, pastir duša i posrednik između Boga i ljudi. Po svećeniku Krist nastavlja svoje otkupiteljsko djelo. Po svećeniku On uči neuke, tješi žalosne, uskrisuje duhovne mrtvace, utvrđuje vjeru, hrani vjernike svojim Tijelom i napaja svojom Krvlju. Po svećenicima odrešuje grešnike, umiruje savjesti, blagosivlje svetu bračnu ljubav i pripravlja umiruće na posljednji daleki put u vječnost.

Kad sve to promislimo, postaje nam jasno, da je svećenik vidljiva objava Kristova, jer ima istu misiju, isto zvanje, istu službu, iste ovlasti, isti ugled kao i sam Isus Krist!

Za Boga je dakle svećenik poslanik Božji, za Crkvu i vjernike neprocjenjivo blago, najveći dar Srca Isusova... Jedinstvo misije, zvanja, službe, vlasti i ugleda diktira također i istovjetnost sudbine: "Nije učenik nad učiteljem, niti je sluga nad gospodarom! Ako su mene progonili, i vas će progoniti", govori Gospodin kod sv.Ivana:(Iv 15,2o).

I zaista, ako malo dublje zavirimo u historijska zbivanja, brzo ćemo uvidjeti, kako su svećenici uvijek bili u središtu borbe između Boga i demona. Uvijek se ponavljala Kristova tragedija, uvijek je vodila Kajfina dogma: "Bolje je da jedan čovjek umre, nego da sav narod propadne!" A to je uvijek bila i jest božanska strategija, da nevini žrtvuju svoj život i tako zadovolje božanskoj pravdi, negoli da sav narod propadne u ponore pakla.-

Narod naime nikad ne vjeruje, dok ne vidi krv; a kad ugleda krv, onda se jedni udaraju u prsa priznavajući svoju pogrešku, drugi kao Juda bacaju izdajničku plaću, da u očaju samoubojstvom završe svoj životni put, a treći, najveći dio, još više viču i strastvenije bacaju kocku za Kristovu nešivenu haljinu kao baštinu - tražeći samo "panem et circenses" - kruha i igara.....

II. SUBJEKTIVNO UZET SVEĆENIK

No uza svu beshvatljivu objektivnu vrijednost svećenika, moramo dobro uočiti i njegovu subjektivnu stranu. Subjektivno uzet svećenik sam po sebi i u sebi bijedno i jadno stvorenje, koje može sagriješiti, može otpasti, može stići i u paklene ponore. I to još prije i lakše negoli ikoji svjetovnjak, jer se on neprestano kreće po najvišim vrhuncima, ispod kojih zijevaju najdublji ponori ljudske bijede i slabosti.

U stalnom dodiru s Najvišim stoji u dubini borbe s najnižim. I on osjeća dvostruki zakon u svojim udovima. I njega privlače osjetne stvari. I kod njega se duh s najvećim mukama diže u visine. Sam za sebe i u sebi subjektivno uzet svećenik nije ništa posebno, ali u ekonomiji spasenja, u bogočovječjem organizmu, svećenik je vidljiva objava Kristova - drugi Krist!

Povijest je - kažu ljudi - učiteljica života. Kad bi to bila istina, svi bi ljudi već davno uvidjeli, da Krist u svojim svećenicima neprestano prolazi zemljom čineći dobro, a za nagradu od dobrih prima zanosni "Hosana!" Cvjetne nedjelje - pomiješan sa groznim "Raspni ga!" Velikog Petka. Ali kako iz povijesti, nažalost, nismo ništa naučili, osim jednoga, da baš ništa nismo naučili, nastaje prirodna obveza, da svaki pojedini čovjek mora misliti, promatrati, studirati, zaključivati i razlučivati i stvarati sam svoj životni put i nazor na svijet i život, pa i obzirom na katoličko svećenstvo.-

Ukaže li se taj životni put kao poziv u svećenički stalež, onda treba dobro promozgati, koji su to predvodni motivi toga poziva.

Motivi poziva

Ako te zanese bilo što zemaljsko ili prolazno - ne ulati u svetište nad svetištem; jer će te, ako zaglibiš, osuditi nebo i zemlja!

Ako te privlači čast, vlast ili položaj, nemoj ni koraknuti prema svećeništvu! Ne isplati se, jer ćeš s istimm sposobnostima, troškom, naobrazbom i vremenom lakše postići sva zvanja, časti, vlasti, diplome i položaje ovoga svijeta.

Ali ako si spreman, da žrtvuješ slobodu, talente, vrijeme i tihu obiteljsku sreću; ako želiš da budeš s Kristom ovdje na zemlji prezren, osamljen, neshvaćen, klevetan, progonjen, popljuvan, osuđen i razapet - možeš se prijaviti za svećeničkog kandidata.

Ako čezneš za žrtvam, za mučeništvom, za osamljenom smrću u službi bližnjega - možeš pristupiti svećeničkom ređenju.

≠:≠:≠:≠

IV.DIO:
KRŠĆANSKA OBITELJ

KRŠĆANSKA OBITELJ

Obitelj, brak, međusobni odnosi bračnih drugova, odgoj.... to su problemi i teme, koje čovječanstvo od pamtivijeka rješava. No posljednja su tri stoljeća osobito mnogo mozgala, pisala i raspravljala o braku, obitelji i odgoju omladine.- Svi su se složili u tome, da je obitelj osnovna stanica ljudskoga društva, da ona pretstavlja središnji problem religije i države, i da o omladini ovisi budućnost čovječanstva.

Laskava proroštva

Stoga je prošlo stoljeće postavilo dijete kao "središte" ili "idol", kojemu su se humanisti klanjali kao božanstvu. Sve se u knjigama počelo okretati oko majke i djeteta. I - počevši od J. J. Rousseau-a (Žan Žak Ruso-a) 1712.-1778. - sva je psihologija, pedagogija, metodika i didaktika zajedno sa sociologijom, navješćivala "zlatno doba" za sva buduća pokoljenja! To su bila vrlo laskava proroštva prošlih stoljeća našoj generaciji.

To "zlatno doba" nije uslijedilo. Mi ga nismo doživjeli. Doživjeli smo, nažalost, skoro obratno. Doživjeli smo dva svjetska klanja, razaranja i divljanja, kakvima nema primjera u povijesti čovječanstva.- Zašto?-

Uzroci razočaranja

Zato, što su svi ti proroci filantropisti i trubaduri čovjekoljublja učinili jednu vrlo krupnu pogrešku u svojim računima. Oni su pravili račun bez krčmara. Nisu znali niti odredili pravi cilj ljudskoga života na zemlji. Nisu pronašli nutarnji smisao životne borbe na ovom svijetu. Oni nisu htjeli shvatiti, da čovjek nije stvoren za zemaljski život i sreću, nego za vječni život i i sreću u Bogu. Zaboravili su hotimično, da "čovjek snuje, a Bog određuje" razvoj ljudske povijesti. Zato su i više cijenili tijelo, nego dušu; više zemlju, nego nebo; više ljudsko, nego Božje! - Računali su samo s prirodom: razumom, voljom, srcem, a isključili svaki Božji utjecaj milosti na ljudsku dušu! - A to znači graditi na lažnim temeljima.

Osveta prirode

Prirodni naime red za čovjeka u sadašnjoj ekonomiji spasenja ne postoji. Čovječanstvo je uzdignuto u natprirodni red, koji nadilazi naše prirodne potrebe, zahtjeve i težnje - sa svrhom, da preko životne borbe za dobro, dospije u natprirodno gledanje i uživanje Boga "licem u lice". Filantropi su taj božanski poredak prezreli.

Razočaranje je moralo uslijediti, jer su ti graditelji "bolje budućnosti" svijesno i hotimično zaobišli Boga Stvoritelja, Isusa Krista Spasitelja, besmrtnost duše i Crkvu, sakramente i vječno blaženstvo. Htjeli su dijete istrgnuti iz zagrljaja Božjega, pa ga iz natprirodnog reda baciti u zagrljaj prirode i čovjeka bez Božjeg života u duši. Time su narušivali Stvoriteljeve osnove izražene u prirodnom moralnom i pozitivnom Božjem zakonu. Zato im se i priroda osvetila. Jer u čem tko griješi, u tom biva i kažnjen. Ljudska se priroda osvetila: mjesto plemenitosti, došlo je divljanje; mržnja je potisnula ljubav; a egoizam je pogazio sve zakone čovjekoljublja!- Autor je prirode opet progovorio preko prirode, jer je ljudska duša po svojoj prirodi kršćanska. I ako se nasilno iz nje čupa kršćansko, postaje divlja, surova, izgubljena, nesretna!

Kršćanska obitelj

Mirna, zadovoljna, plemenita i dobra, nesebična i uslužna, požrtvovna i idealna; može biti ljudska duša samo onda, ako se razvija u natprirodnoj atmosferi; ako je griju milosne zrake božanskog sunca Isusa; ona može napredovati u dobroti i kreposti, u zaslugama i dobrim djelima, samo onda, ako se svaki dan molitvom uzdiže do prijestolja Svevišnjega, te srdačno razgovara s Njime. Čovjek može živjeti mirnim i sretnim životom na zemlji, samo ako se hrani "kruhom života", t.j. ako se često u Pričesti ljubavlju sjedinjuje s Isusom Kristom!

Kršćanska obitelj mora živjeti u životnoj povezanosti s Kristom; u njegovoj blizini, u njegovom duhu, u njegovoj ljubavi! On vidi i priznaje, blagosivlje i nagrađuje, uzdiže i posvećuje...sve njihove brige i poslove, radosti i žalosti, molitve i žrtve, život i smrt. I u tom se sjedinjenju s Kristom mora odvijati sav bračni, obiteljski i odgojni rad kršćanske obitelji! Samo u životnoj povezanosti s Kristom kršćanska obitelj ne će doživjeti spomenuta razočaranja.

SVETA NAZARETSKA OBITELJ

Ideal svake kršćanske obitelji mora biti sveta nazaretska obitelj: Isus, Marija i Josip. To su tri najsvetije osobe čovječanstva; tri uzora života i rada, trpljenja i umiranja! Tri kolosa mudrosti i znanja, kreposti i zasluga! Tri ideala, koje treba štovati, moliti, razmatrati, nasljedovati i ljubiti!

1. Josip znade, zašto živi. On znade svoj cilj, pa ide ravno prema cilju života. Na zemlji ima zadatak, da hrani i brani, čuva i odijeva Isusa i Mariju. On to vrši šutke, mirno, tiho, predano, požrtvovno i ustrajno. Svršivši svoj zadatak u vremenu, sretno stiže na svoj vječni cilj. Proslavio je na zemlji Boga, sada Bog njega slavi u vječnosti - na nebu!

2. Marija, Djevica i Majka, živi za Isusa - svoje Dijete! S Njim moli, trpi, radi, dijeli žalosti i radosti. S Njime se žrtvuje, te postaje Suotkupiteljica i Djeliteljica svih milosti.

3. Isus - treći član ove slavne obitelji - kao dječak sluša, radi, trpi, podnosi i sprema se za svoj uzvišeni zadatak. Zadovoljan je s onim, što Mu Josip i Marija daju; uslužan je i požrtvovan do samozataje! Napreduje kao čovjek u milosti i mudrosti pred Bogom i pred ljudima. U zreloj se dobi sasvim predaje svojoj otkupiteljskoj misiji, koja Ga je stajala života. Njegova je hrana - vršiti volju nebeskoga Oca! U tom ustraje do smrti - do smrti na križu!

Eto, braćo i sestre, ideala za muževe, žene i djecu! Josip mora postati uzorom muževima, Marija ženama i majkama, a Dijete Isus svoj djeci svih vremena! Eto ideala obiteljskog, bračnog i odgojnog života i rada!

POĐIMO STOPAMA SVETE OBITELJI !

Korak po korak! Vjerski duh i ljubav, koja rješava sve probleme, neka vlada našim srcima. Ona mora voditi i odgojni zadatak u obitelji. Svi se članovi moraju natjecati u žrtvi za bližnjega. Međusobna pomoć i razumijevanje, pokrivanje i upotpunjavanje, svesrdna i požrtvovna ljubav Božja, koja se izlila u našim srcima po Duhu Svetom, koji nam je dan, u obitelji izrađuje mali "zemaljski raj"! Neka nam sveta nazaretska obitelj: Isus, Marija i Josip - pomognu izgraditi pravu, zadovoljnu, mirnu i sretnu kršćansku obitelj. Amen.

* * *

KATOLIČKI MUŽEVI

Psihologija i pedagogija, metodika i diktatika - traže posebne pouke za svaki stalež, dob i spol. Nekad smo u katoličkim organizacijama: muževa i žena, mladića i djevojaka, studenata i srednjoškolaca... i radili tako. Sada se moramo zadovoljiti zajedničkim razgovorom s muževima pred ženama, djevojkama i djecom. Naše će izlaganje, istina, time nešto izgubiti na svojoj intimnosti i zornosti; ali "bolje išta nego ništa", "bolje ikad nego nikad"! - Dalje se odgađati ne može! Danas moram vama muškarcima, onako iskreno i otvoreno, bez rukavica i umatanja u staniol, muški - progovoriti o vašem muškom fizičkom i metafizičkom pozivu u svijetu.

Otvaraju se pitanja: Što Bog, Crkva i život očekuju od muškarca? - Kakvu misiju ima muškarac u obitelji? - Što Bog traži od muškarca u natprirodnom životu milosti?

……

I. MISIJA MUŠKARCA U FIZIČKOM SVIJETU

Fizičku ćemo misiju muškarca u svijetu upoznati promatranjem života, povijesti i Objave:

1. Život, povijest i Objava jednoglasno govore o muškarcu kao radniku, koji svojim rukama

obrađuje zemlju, preoblikuje materiju, zarobljuje prirodne sile, te tako privređuje ne samo hranu, odijelo i stan, nego i sva druga životna dobra, bez kojih ne možemo živjeti životom dostojnim čovjeka! Muškarac je intelektualni i kulturni radnik, stvaratelj znanosti i umjetnosti. Snagom svoga uma i jakošću svojih mišica, muškarac je uglavnom podigao standard života na visinu, na kojoj se danas nalazi!

2. Ova mu je stvaralačka snaga dala i prvenstvo među ženama, koje su po svome pozivu određene, da budu pomoćnice muškarcu. Tako biva kroz čitavu povijest čovječanstva.

II. MISIJA MUŠKARCA U OBITELJI ?

Ova se stvaralačka i dominatna uloga muškarca ponajviše odrazuje u obiteljskom životu!

1. Muškarac sudjeluje u Božjem očinstvu, te uz vladalačku povlasticu, prima i očinsku čast i odlikovanje. On postaje zamjenik Božji u krugu svoje obitelji. Prima ugled i vlast svemogućega Boga u ograničenoj mjeri. Postaje glava obitelji, kao što je Krist Glava Crkve. Žena, koja je zavela praoca Adama, ima podređenu ulogu, te ostaje u pozadini - s koprenom na glavi!

2. Muškarac, otac, glava, vođa i upravitelj obitelji.. postaje - ne samo hranitelj i branitelj, učitelj i pastir- nego i neke vrsti svećenik onog malog obiteljskog kruga, koji mu je Bog dao i povjerio. A

3. Porastom odlikovanja, raste dužnost i odgovornost! Što su veća prava, to su veće i dužnosti! Bogati darovi obvezuju na razmjerni revanš. Veći kapital, nosi veće kamate!

III. METAFIZIČKA MISIJA MUŠKARCA?

Sve to ima fizičko i metafizičko značenje. Jer se svijet i nadsvijet međusobno prožimaju, nadopunjuju i usavršuju. Milost gradi na naravi. Duša prožima tijelo. Tako i fizička misija muškarca u svijetu i obitelji sa svojim odlikovanjima i dužnostima odjekuje i u natprirodi, u nadsvijetu, u svijetu milosti, zasluga i slave onkraj groba:

1. Etnologija nam pripovijeda, kako je kod najstarijih naroda relativne prakulture svaki otac ujedno i svećenik, koji moli, uči, vodi i žrtvuje u ime svoje obitelji! - S tim je suglasna i Objava Božja. Abraham, Izak, Jakov, Noa žrtvuju Bogu od plodova zemlje i životinja. Melkizedek je žrtvovao kruh i vino! Job je prikazivao žrtve u ime svoje obitelji! Svuda se ističe svećenička misija!

2. I kad se ljudski rod razmnožio, kod Izraelaca odabra Bog Levijevo i Aronovo pleme za svećeničko zvanje. Ali se zato nisu prestali otkupljivati prvijenci, koje je početno Bog rezervirao za svoju službu. Na toj je osnovi sagrađen čitav Mojsijev zakonik. To je odjeknulo i među neznabošcima, gdje knezovi i vođe naroda vrše ujedno i svećeničku službu.

> Kad u proljeće Mongoli žrtvuju kobilje mlijeko, knez vodi obrede; a djevojke u posebnim odorama izlijevaju mlijeko na vatru!

Kod Negrila u Africi prve bambusove orahe spale na vatri pod upravom oca ili kneza plemena. To je znak priznanja božanskog suvereniteta nad prirodom i obitelji! - Slično je i kod Samojeda na krajnjem sjeveru, gdje se žrtvuje mozak od soba!

Šamani i vrači dolaze u sekundarnim i tercijarnim kulturama, što u religijskom i porodič-nom životu znači descendenciju. Isto tako relativna prakultura ne pozna matrijarhat.

3. Muškarac je dakle svuda, pa i u Evanđelju, pretstavnik materijalne sile i duhovne snage, da tjelesni, duševni i duhovni život čovječanstva povede određenom cilju! Cilj je vremenito blagostanje i vječno blaženstvo. Muškarac je učitelj i vođa na putu života. Zato ima slabije osjećaje, a jači razum, da ne podlegne zavodljivim strujama sotone. Svećenička njegova misija označena je žrtvom vlastitog života za dobro žene i djece!

Izvodi i zaključci:

Mnogi ženama laskaju, pa im kažu, da one drže tri ugla kuće, a muškarac jednoga. Ja tvrdim, da muškarac drži temelje čitavoj zgradi. I ako on izda svoje ideale, zgrada se ruši. Ne govorim to zato, da žene ponizim, a vas uzvisim, nego da vas potsjetim na odgovornost. Ako naime ljudski život na zemlji nije neukusna šala, onda mu baš muškarci moraju dati bogati sadržaj i uzvišeni zadatak.

Isus Krist je svoje djelo otkupljenja i posvećenja povjerio muškarcima. Oni daju ton i boju privatnom i javnom životu. Muškarci su učenjaci, ideolozi, vođe, političari, državnici. Na njihovim savjestima počiva blagostanje svijeta. I kad oni počnu ostvarivati Božje misli i osnove svoga poziva, žena će se kao bršljan povinuti na čvrsto stablo muškarčeva duha! Za tim moramo čeznuti, to stvarivati, pa će se čovječanstvo preporoditi. I koliko smo se udaljili od toga cilja, toliko smo se unesrećili u vremenu i vječnosti!

Muškarac - otac, učitelj, vođa, pastir, svećenik - to je ideal! Realnost je sasvim drukčija! Mnogi su zatajili i izdali svoje ideale! Mnogi su drsko jurnuli u protivnom pravcu, pa su za sobom povukli u propast žene i djecu!

Povratak:

Povratak je možda na izvorno, pravo i iskonsko, prirodno i Božje, moralno i spasonosno, stanje težak i mučan; ali je on bezuvjetno nužan. Ne klonite, muževi! Bog vas strpljivo čeka. Isus Krist vam otvara svoje Srce i zove svakoga pojedinoga k sebi! Pristupimo bliže! Slušajmo pozorno, što On traži od nas.

Primjena:

Muškarci, zauzmite svoja mjesta u prirodnom i natprirodnom svijetu. Budite vođe i svećenici svoje obitelji! Vodite i žrtvujte se za povjerene vam duše i povedite ih u vječno blaženstvo. U tom ćete usrećivanju bližnjega pronaći i svoju sreću.

* * *

OTAC KRŠĆANSKE OBITELJI

19 St
vg.

sve
s. Obitelj

U rano proljeće zaputi se Eskim sa svojom ženom i djetetom u obližnju naseobinu. Putovali su brzicom, koja je uslijed otapanja snijega vrlo nabujala. Kad su došli usred rijeke, kožnati čamac počeo tonuti. Muž - otac izvuče krzneni kaput i htjede skočiti na obalu. Tada poviče žena-majka: "Stoj! Ja ne mogu ići na lov, nisam u stanju da hvatam ribe ili da se borim s medvjedima; ja ne mogu lukove napinjati, niti harpune odapinjati. Ti moraš othraniti naše dijete! Zbogom"! - I žena-majka još jednom pritisne svoje dijete na svoje srce, pa skoči u rijeku. Kad se za kratko vrijeme opet pojavila iznad valova, bila je mrtva. Ali na njezinom je licu lebdio smješak. Taj je smješak bio namijenjen spasenom djetetu. (Koch XII.611,1).

"TI MORAŠ OTHRANITI NAŠE DIJETE!"

To je krik žene sa krajnjeg sjevera, kamo još nije prodrla moderna hiperkultura. To je krik majke, koja ljubi svoje dijete! To je krik prirode, preko koje govori Autor života - sam Gospodin Bog! "Ti - otac - moraš othraniti svoje dijete!" - to je poziv Božji, glas Crkve, zahtjev društva, krik malene djece! Tako govori poganska etika i kršćanska moralka, tako misle i osjećaju svi pošteni ljudi!

Othraniti svoje dijete! - To je prvi i osnovni zadatak svakoga oca kršćanske obitelji. Zato mu je Bog i dao veće i jače fizičke i psihičke sposobnosti, da bude radnik, privreditelj i stvaratelj onih materijalnih i kulturnih dobara, koja su potrebna za tjelesni i duševni razvitak njegovih potomaka. Biti branitelj i hranitelj, vođa i upravitelj, učitelj i viteški borac za dobro ljubljene žene i djece - to je zadatak muškaračke prirode! To imponira muškarcu i ženi! "Grozno je i ružno i sramotno, kaže sv.Pismo, ako žena mora uzdržavati muža" (Sir.25,22). Kršćanski muževi to nikada ne će dozvoliti. U slučaju bolesti ili kakve druge nesreće, dakako, ovo pravilo gubi svoju primjenu. No u redovitim prilikama muškarac mora zadržati svoje prvenstvo i na duhovnom području:

ODGOJITELJSKA VLAST I MILOST

Muškarac naime sudjeluje u Božjem očinstvu, te prima od Boga očinsku čast, vlast i milost. Božjom vlašću i ugledom on mora upravljati ženom i djecom. Kao zamjenik Božji on pred djecom nastupa Božjim autoritetom. Ta on je glava obitelji - kao što je Krist Glava Crkve!

To ga odlikovanje uzdiže vrlo visoko! Ali usporedo s tim odlikovanjem raste i njegova odgovornost. Što su veća prava, to su veće i dužnosti. Bogati darovi traže velikodušni revanš! Veći kapital, mora donijeti veće kamate!

To znači: otac mora biti uzorna života, da uzmogne dobro odgajati djecu Božju. Za tu mu je misiju potrebno svećeničko srce i duša! Jer čovjek snažnije djeluje po onom, što jest, nego svojim riječima.

Francuski je pukovnik Paqueron (+1863.) ostavio divan primjer oca-odgojitelja. Njegov životopisac kaže: "Njegova su djeca bili odlični kršćani, kruna svoga oca, najljepše djelo njegova života". Ta su naime djeca u svome ocu imala najboljeg učitelja svega dobra. Duboko religiozan pukovnik zasnivao je sav svoj odgojni rad na dva osnovna načela. Prvo: "Tko želi odgajati svoju djecu, mora ponajprije sam biti svetac" - I drugo: "Moja je dužnost kao oca, da svoju djecu ozbiljno i blago odgajam i da im od najranije mladosti ulijem u dušu najviše ideje i najveću ljubav svete vjere". (Koch,XII.611,2).

METAFIZIČKA MISIJA OCA OBITELJI

U tom pukovniku Paqueron-u nailazimo već na elemente metafizičke misije oca kršćanske obitelji:

1.- U prvo je doba otac obitelji bio ujedno i svećenik. Tako patrijarsi: Abraham, Izak, Jakob, Noa... žrtvuju Bogu od plodova zemlje i prvijence od životinja.

Melkizedek je žrtvovao kruh i vino. Job je Bogu prikazivao žrtve u ime svoje obitelji!

Istu stvar zapažamo kod naroda relativne prakulture: Kad Mongoli u proljeće žrtvuju Bogu kobilje mlijeko, otac obitelji i knez naroda vodi obrede, a djevojke u posebnim odorama izlijevaju mlijeko na vatru! Oid upravom oca Negrili u Africi spaljuju prve i najbolje bambusove orahe u znak priznanja božanskog suvereniteta nad prirodom i obitelji! - Tako i Samojedi žrtvuju mozak od soba!

Šamani su i vrači kasnijeg podrijetla! U početku su očevi obitelji bili ujedno i svećenici. Kad se ljudski rod namnožio, odabra Bog Levijevo, odnosno Aronovo pleme za svećeničku službu. Ali se zato nisu prestali otkupljivati prvijenci. Ideja, misija, poziv je ostao! Otac mora biti ujedno i svećenik po srcu i duhu. On mora voditi obitelj k nadnaravnom cilju!

2. Svećenik uči, vodi, posvećuje i žrtvuje. Žrtva je bitno u svećeničkoj službi! Otac obitelji mora za dobro žene i djece žrtvovati svoj komoditet, svoje sposobnosti, svoje vrijeme....sve... sve za vremenito i vječno dobro svoje obitelji! U tom je radu i žrtvi i njegovo vlastito posvećenje i sreća!

....

Mnogi su muževi, nažalost, zatajili! Ali oni se moraju vratiti prvotnom, prirodnom, božanskom svom pozivu! Povratak je možda težak i mučan, ali je nuždan! Ako covječanstvo želi živjeti, muškarci moraju zauzeti svoja prava mjesta: u fizičkom i metafizičkom svom pozivu! Muževi, počnite! Budućnost će vam biti zahvalna!

PRIMJER: Kod Düsseldorfa na Reini unesrećio se pred nekoliko godina otac brojne obitelji. Pao je pod tramvaj. Njegovo je tijelo ležalo na kiši i oluji, dok ne dođe komisija. Na mjesto nesreće dođe njegova kćerka, pa na kiši i oluji, bez obzira na prisutne, održi mrtvačko opijelo. Ona uzme krvave očeve ruke u svoje, poljubi ih i reče: "Oče, bio si nam tako dobar. Kako su te tvoje ljubljene ruke, koje su za nas toliko radile, sada tako krvavo-crvene! Tvoje vedro lice, koje smo mi tako rado gledali, sada okrvavljeno leži ovdje. O i ove drage i dobre oči, koje su nas vjerno i srečno promatrale, kad si dolazio s posla kući. A sada više nikada ne ćeš doći kući... Ti si mislio na nas, kad te tramvaj pogazio. Tvoja krv teče za nas!" (Koch XII.611,6).

1965

[illegible]

....

MALA TEREZIJA. U "Povijesti jedne duše" na mnogo mjesta hvali i slavi svoga "neusporediva oca". Lujo Martin je zaista bio otac i majka, učitelj i pastir, hranitelj i branitelj, svećenik i žrtva svojih svetih kćeri! Ja ne znam, da li je ikada itko tako lijepo i uzvišeno govorio o svome ocu kao Mala sv. Terezija!

....

Primjena:

Muževi, očevi! Shvatite svoju misiju! Budite hranitelj i branitelji, odgojitelji i svećenici svoje obitelji! Molite se za svoju ženu i djecu! Žrtvujte se za njih i blagoslivljajte ih svaki dan! Blagoslivljajte, a nemojte psovati! Bog će vas božanski nagraditi! Vaša krv neka teče za njih! Vaš život neka izgara za njih!

...oooOxOooo...

MAJKA KRŠĆANSKE OBITELJI

1 Ezt. ave [illegible]

U ovo doba, točno pred godinu dana, Holandija je stajala pred "katastrofom stoljeća". Nevrijeme je pojačalo snagu morskih valova. Nasipi su popuštali. Narod je strepio... U Rotterdamu je 1.veljače 1953. u 4 sata ujutro sirena svirala na uzbunu. Voda je probila i porušila nasipe. Po ulicama su se valjali ogromni valovi morske vode i nosile sa sobom sve, što su našli. Za par sati voda je dosegla visinu od 2,5 metara. Ljudi su, žene i djeca bježali na krovove kuća. Utopilo se više stotina tisuća ovaca, goveda, svinja, pa i ljudi. U jednom selu blizu Rotterdama našli su mladu ženu-majku, gdje stoji kraj kućnih vrata i mrtva drži visoko u rukama svoje mrtvo dijete! Žena-majka htjela je pobjeći i spasiti dijete; ali voda nije dala. Tada je čvrsto stala uz vrata, visoko podigla dijete i tako ga čvrsto držala na rukama iznad vode, ne bi li kako spasila dijete, makar sama zaglavila. I zaista, majka se davila i zadavila, ali svoje dijete nije ispustila iz ruku. Zadavilo se i dijete! Ali je ostao živi, jaki i potresni dokumenat velike, silne, požrtvovne i svete materinske ljubavi!

....

U toj majci, koja umirući visoko uzdiže i drži svoje dijete, da ga ne zadave mutni valovi ovoga života, nazrijevamo Božju propovijed suvremenoj ženi- majci o njezinom materinskom pozivu.

I. VISOKO UZDIĆI DIJETE!

1. Kršćanska majka ne zadovoljava svome pozivu samo time, što dijete začne, rodi, doji i goji, hrani, redi i odijeva... To čini gotovo svaka majka! To čine i nekršćanske majke. Tako rade i životinje! Hraniti i fizički podizati plod svoga krila, to je zahtjev prirode. U tom svaka majka nalazi svoje zadovoljstvo.

2. Kršćanska majka uzdiže tjelesni i duševni život svoga djeteta. Ona teži, da visoko podigne umne i voljne sposobnosti svoga mezimčeta. Zato ga od najranije mladosti uči govoriti, misliti, suditi, zaključivati.

3. Na ovo psihičko uzdizanje kršćanska majka nadovezuje spiritualno ili duhovno uzdizanje svoga djeteta. Njezino dijete nije samo vrijedan član ljudskoga društva, nego on mora biti i dobro "Božje dijete", građanin Božjega kraljevstva! Zato kršćanska majka nastoji, da joj se dijete što prije pokrsti, te postane član Katoličke Crkve, brat Kristov, baštinik vječnoga blaženstva!

To, eto, znači visoko uzdići dijete u fizičkom, psihičkom i spiritualnom životu djeteta. Ali ni time još nije iscrpljena misija kršćanske majke. Ona mora i

II. VISOKO DRŽATI DIJETE

Visoko držati dijete! Što to znači? (Kako će majka to ostvariti?)

1. To znači bdjeti nad djetetom, paziti, da ga ne uguše mutni valovi ovoga svijeta; to znači zaštiti dijete od prevelikih potesa duha i srca; to znači odbijati sve nezdrave, otrovne i smrtonosne struje, koje navaljuju na mladu i neiskusnu dušu! To znači napokon izolirati i imunizirati dijete od pogubnih zaraza ovoga svijeta, pa čistu, zdravu i idealnu dušu i srce djeteta privesti k Srcu Isusovu!

2. Katolička će majka to ostvariti putem neprekidne žrtve za dijete. Ta materinstvo i jest žrtva za dijete! Njezino je zvanje žrtva! Njezina je misija usrećivati, njezina je dužnost davati sebe, njezino je zanimanje posvećivati! Njezina radost-radost je djeteta; njezina žalost i sreća - žalost je i sreća djeteta!

III. ŽIVOT ŽRTVOVATI ZA DIJETE:

U toj svetoj, uzvišenoj, neograničenoj ljubavi, kršćanska majka žrtvuje i svoj život za dobro svoga djeteta.

1. Ne mora to biti odjednom, u času gotovo - kao kod one majke, koja se zadavila držeći svoje dijete visoko iznad valova! Mučenica ljubavi kršćanska majka postaje postepeno: a) Kad muža i djecu tjeraju centrifugalne sile u svijet, majka kao čuvarica domaćeg ognjišta i obiteljskih tradicija, drži vjeru i moral obitelji; b) kad presahnu izvori obiteljskih radosti, majčina ljubav - kao rijeka ponornica - ne će nikad presahnuti; c) kad se na horizontu mladenačkih duša pojave

kometi, repatice ili zvijezde lutalice, te zalude mladenačka srca, tada majka kao "zvijezda stajačica" svojim primjerom i ljubavlju opet zasjaji zaluđenim srcima.

2. Život kršćanske majke neprekidna je žrtva ljubavi: dok smo mi lutali krivim stazama života, majka je za nas molila; kad smo polagali ispite, ona je klečeći izvršivala svoje zavjete za naš uspjeh; kad smo služili vojsku ona je davala sv.Mise služiti samo za nas; kad smo ležali na operacionom stolu, majka je prikazivala osjetljive žrtve za naše ozdravljenje. Da,ona svim stazama života.... majka je dušom i srcem stajala uz nas, milovala nas svojim mislima i željama, grijala nas svojom ljubavlju! I nikad se nije umorila! Nikad nije prestala da sipa cvijeće radosti, milosti i blagoslova na staze našega života.

Primjer:

Dr.ANDRIJA MAJOCCHI donosi u knjizi "Dnevnik Kirurga" ovaj primjer materinske ljubavi i žrtve:

Grof Larghi di Meregallo imao je samo jednu kćerku Piju, jer joj je mama brzo umrla od sušice. I Pija je naginjala sušici. Ipak se udala za grofa Alberta. Kad je zanijela, dobila je kavernu. Specijalisti tražiše uporno prekid trudnoće. Majka Pija nikako ne pristaje. Radije će umrijeti, samo da njezino dijete živi. I rodila je malu Miminu. Dijete su odmah udaljili od bolesne majke. Pija je bivala sve slabija. Pred smrt joj donesu malu Miminu. Majčino lice poprimi rajski izražaj. Na modrim se usnama pojavi rajski smješak. Ona se trgne i nadčovječanskom snagom se podigne, pa izgovori svoje posljednje riječi: "Mimina..živi sretno...! Tvoja te majčica napušta....Ali ona će te pratiti uvijek...uvijek...!"(Str.48.)

Primjena:

Braćo i sestre! Svaki od nas ima svoju majku-bilo živu ili mrtvu. Svaki od nas vidi i osjeća, da ga majka sa svojim molitvama i žrtvama ljubavi prati na stazama života. Njezin je život trajna žrtva ljubavi za našu sreću! Pomolimo se stoga danas svaki za svoju majku. I neka ova sv.Žrtva bude namijenjena Bogu za sreću onih, koje su nas čitav svoj život dizale i držale žrtvom svoga života. Amen!

§§§§§§§§

MAJČIN DAN

Ima jedno biće, koje je nama smrtnicima najbliže, najmilije i najsvetije; postoji biće čije ime najprije naučimo izgovarati, čije ime nikada ne zaboravljamo, čije ime svijesno i nesvijesno zazivamo - u sreći i nesreći, u radostima i žalostima, u životu i na samrti. To je biće naša majka, koja nas je rodila.

Proslava majke:

Nema umjetnika:pjesnika ili glazbenika, slikara ili kipara, književnika ili govornika, koji ne bi barem pokušao proslaviti majku. Pjesnici su joj pjevali najljepše pjesme, glazbenici su joj skladali najmilozvučnije melodije, kipari i slikari su je nastojali prikazati u njezinim najuzvišenijim pozama vršenja materinskih dužnosti.

Ali ne samo umjetnici, nego i obični ljudi, slave majku kadgod je zazivaju. A zazivaju je djeca u vrućici, ranjenici na fronti, umirući u agoniji. Zovemo je i mi svi - u svim periodama života. Ali posebno, kad osjetimo, da je ljubav ovoga svijeta prljava, nečista, sebična, grešna. Tada pred našim očima uskrsava ona velika, divna, uzvišena, nesebična, požrtvovna i sveta materinska ljubav, koju nijedan jezik ne će nikada dovoljno proslaviti.

Materinska ljubav

VELIKA: Nije neki prolazni osjećaj za dijete; nije čežnja za dobitkom, nije žudnja za užitkom!- Materinska ljubav ne preza pred poteškoćama, zaprekama, naporima: ona se ne boji sramote, prezira, boli, poniženja! Kad se radi o dobru djeteta, ona spontano stupa u akciju!

POŽRTVOVNA Ne pita ona za vlastiti komoditet! Ne umara se, ne pretvara se! Materinska ljubav žrtvuje noći i dane, zdravlje i život, dobar glas i poštenje, slobodu i odmor! Nikad ne pita: štc ću dobiti za uzvrat? Čime će se naplatiti njezin trud? Kako daleko mora ići njezina velikodušnost?

Prava ljubav:

Sve su druge ljubavi nečim zasjenjene: bilo da ih zasjenjuje sebičnost ili grešna naslada; bilo da su produkt oholosti ili koristoljublja; ali materinska ljubav nosi pečat iskrenosti i svetosti: ima legitimaciju prave ljubavi.

Život govori:

1. Kad sam 1941.u Kruševcu služio vojsku, dovedu u našu "Privremenu vojnu bolnicu" mladoga vojnika s upalom pluća. Stanje je bilo beznadno. Šef izgrdi majku, što ga nije prije dovela. Majka plačući odgovori, da se nije mogla naužiti njegove prisutnosti. Htjela ga sama dvoriti. On se naime nalazio na "otsutstvu" kod kuće, jer je i on otsluživao svoj vojni rok u našim krajevima. Bio je dakle na dopustu.- Uto se nahladio. I majka ko majka, htjela, da pod njezinom njegom ozdravi. Bolesniku je bivalo sve teže. Majka moli za dozvolu, da ga i u bolnici njeguje. Dr.Simić joj dozvoli. Ostala je uz krevet. Dan i noć se nije utrudila. Bolesnik je buncao. Ona je neprestano bdjela nad njim, molila, pokrivala ga i t.d. Kad joj sin ipak umre,

položili smo ga onako u plahtu zavijena u vojničku mrtvačnicu. Tu je ležao na daskama. Kasnije dobi lijes.- Pošao sam da vidim, kako vojska oplakuje svoje pokojnike. Našao sam majku uz odar. Bila je ciča zima. Majka je držala u jednoj ruci maramicu, a u drugoj ruci fotografiju svoga sina. Plakala je i naricala:"Sine moj, milo čedo moje! Kako si lijep! Ništa se nisi promijenio! Kao nekad, dok sam te učila hodati i govoriti - tako i sada! Sine moj, kako si mi lijep!" Maramicom je otirala svoje suze, koje su padale na lice pokojnika.- Svladan ovom ljubavlju, koja ne vidi strahote smrti, ja sam pobjegao, da malo dublje razmišljam o materinskoj ljubavi!

I spoznao sam tada, jače nego ikada, da je materinska ljubav dublja od svake druge zemaljske ljubavi; uvjerio sam se tada, da materinska ljubav pokriva sve slabosti svoga djeteta; da zaboravlja sve uvrede, da podnosi sve nevolje! Shvatio sam tada, da je materinska ljubav velika, sveta, neizreciva!

2. Visoke, strme i gole klisure sablasno strše nad norveškim morem. To su znameniti norveški fjordovi. Nasta teška borba na život i smrt. Stanovnici promatraju tu borbu, ali nitko ne može ni pomišljati na spasavanje. Vjetar i valovi bace lađu na podvodni greben. Ona se razbije. Brodolomci propadaju. Osmi dan, kad se stišala bura, dođu čamci za spasavanje. Nigdje nikoga. Na jednoj litici nađu mrtvu ženu. Na njezinim grudima je živo dijete. Kako se to moglo dogoditi? Iza brodoloma, baci val majku s djetetom na jednu klisuru. Kad je majka vidjela, da je smrt blizu, razreže oštrim kamenom svoje grudi i tako vlastitom krvlju nahrani svoje dijete!- Umrla je!- I spasila život svome djetetu!-

To je materinski! Umrijeti, žrtvovati život za svoje dijete! To je ljubav majčina srca! Ima li tko veće ljubavi, da tko život svoj položi za prijatelje svoje?-pitao je Isus svoje učenike!- Ima! Ima samo jedna ljubav - ljubav prema Isusu Bogu, koja polaže život za svoga Boga! Uz tu ljubav odmah dolazi sveta, materinska ljubav, koja također polaže svoj život za dobro svoga djeteta!

3. Izidor Poljak: Mati:

"Preko devet gora, dolina i brda,
Usred sela bijedna,
Koliba je stara, a u izbi ima
Stan sirota jedna.

Nije dugo išla stazom žića, ipak
Bijele nosi prame...
Sveti, mili Bože, što joj mladost ote?
Vječna miso na me!

Svi su snovi njeni, sve su želje njene
Oko mene kreću.
Nema svoje, sa mnom dijeli moju
Nesreću i sreću.
Ja sam duša njena. Pa da sve me progna,
Znam da ona ne bi;
Da me svijet ko izmet baci, ona plačuć
Svila bi me k sebi.

I da nebo na me rasrđeno pusti
Grom i munju bijesnu,
Ustala bi ona i pod munju, slabu
Podmetnula desnu.

Ah, ja nijesam sam i lako život snosim,
Daleko sa mnom pati,
Preko devet gora sirotica jedna:
Draga moja mati!"

……

Primjena:

Draga braćo i sestre! Tko ima majku, ima učitelja, savjetnika i prijatelja. Njezine riječi nijesu uvijek i najmudrije, ali su zato nadahnute ljubavlju! Tko ima majku, ima svećenika, koji svaki dan za nj moli i žrtvuje! Tko ima majku nije sam u podnošenju sramote i boli na putu života!

Ali majka ne završava ciklus svoje ljubavi tjelesnom smrću. Ona i na drugom svijetu ljubi svoje dijete. Ona ga i s nebeskih visina blagoslivlje. Njezina je ljubav vječna!

VRATIMO JOJ LJUBAV LJUBAVLJU!

Ljubav se plaća samo ljubavlju! Moramo svojoj majci vratiti ljubav ljubavlju: velikom, požrtvovnom, svetom, uzvišenom, svesrdnom! Ako je mrtva, ne zaboravimo molitvu i sv.Misu prikazati za nju; ako je živa, budimo joj dobri, uslužni, privrženi, odani - na radost i utjehu!

* * *

5/9 [illegible] [illegible]

SVETA TAJNA MATERINSKE LJUBAVI

Gospe Lurdske

U pripravi za blagdan Bezgrešne Djevice i Majke - upravljamo još jedan letimičan pogled na svetu, uzvišenu i slatku tajnu materinske ljubavi.

Promatrat ćemo život, kakav jest, pa ćemo iz primjera, svaki za sebe, stvarati zaključke i odluke za budući život.

1. Sam sam doživio: došla k meni majka, da se potuži na svog 18-godišnjeg sina. Bila je slomljena: sin je ne sluša, krade, karta se, ne moli se, ne ispovijeda se više niti pričešćuje, kasno u noći dolazi kući; psuje, proklinje, opija se!- "To ne valja-rekoh. Vi ne smijete dopustiti, da to tako dalje ide. On više nije vaše dobro dijete. Morate preduzeti strože mjere!" - Ona se zamisli i ode.Kasnije sam doznao, kako se kod jedne svoje prijateljice gorko tužila na mene, jer sam ja rekao, da njezin sin više nije dobar dečko.-

Majka ne može podnijeti, da se o njezinom djetetu loše govori! Kad to shvatimo, onda ćemo razumjeti i ispričati spomenuti materinski postupak.

2. Vjerojatno ste čitali, kako je Eva Closset u Belgiji iz osvete zapalila kazalište. Majka od 45 godina nije mogla podnijeti, što su joj sina bez obrazloženja otpustili iz opernog zbora. Tražila je, da se revidira odluka! Nije uspjela. Sin joj osta bez namještenja. Ona za revanš zapali kazalište, koje je do temelja izgorjelo.

Nije dobro radila. Ali kod majke, kad se radi o dobru djeteta, ne radi toliko razum, koliko srce! Nju vodi ljubav! Divno je to!

3. Čuli ste, kako je jedna majka dala izvaditi svoj zdravi bubreg i predala da se prenese - transplantira - u tijelo njezina sina!Tko bi od nas to mogao učiniti za svoga prijatelja! "Čast prijateljstvu, ali da ja dam svoj zdravi bubreg, to znači skratiti svoj vlastiti život barem za deset godina!"- tako bi vjerojatno govorio svaki od nas! Majka je, kako vidimo, učinila i tu žrtvu za zdravlje i život svoga djeteta. Ja u tom gledam veličanstvenu tajnu materinske ljubavi!

4. Na obalama Norveške, tamo gdje se strme klisure sablasno dižu iznad mora i stvaraju fjordove, zahvati oluja jednu lađu. Nasta strahovita borba za život i smrt. Stanovnici s obale gledaju brodolom. Ali nitko ne može ni pomišljati na spasavanje. Tek osmi dan spuste čamce za spasavanje. Ali ne nađu nigdje nikoga. Vjetrovi i valovi raznijeli lađu s putnicima. Samo na jednoj klisuri leži mrtva žena. Priđu bliže, i nađu na njezinim grudima živo dijete. Kako je to dijete ostalo život?- Kad brodoloma bacili su valovi majku s djetetom na taj greben. Nisu se potopili. Ali glad učini svoje. Kad je majka osjetila skori svršetak, razreže oštrim kamenom svoje grudi, i namjesti dijete, da se hrani njezinom krvlju!

Silan dokumenat materinske ljubavi!
Majka nas hrani svojom krvlju! Troši tkivo svoga života u normalnim prilikama. A kad ustreba, onda daje svoj život i svoju krv za naš život! Kako je to divno, veliko i sveto u ljudskom životu opće. Jesmo li kada malo dulje i dublje razmišljali o toj tajni materinske ljubavi?!

5. Tu su tajnu pjesnici opjevali, govornici slavili, umjetnici veličali; ali po mome skromnom mišljenju, nitko nije tako duboko i estetski prikazao slatku tajnu materinske ljubavi kao narodna pjesma. Motiv je stari. Kažu da je nikao negdje u istočnoj Francuskoj. Ali kola po čitavoj Evropi. U našoj narodnoj pjesmi glasi:

1. U momu momak zaljubljen je bio,
   Al' njoj, siromah, nije omilio.
   Moma mu reče: Ako vjeran jesi,
   Daj, srce majke za psa mog donesi!

2. I pođe momak, majku svoju ubi,
   I ponije srce momi, koju ljubi.
   I trčeć on se spotače i pade,
   I srce tlima kotrljat se stade.

3. Dok valjalo se srce ispred sina,
Sin začu govor srca materina.
U plaču srce majke kazalo je:
Da l' povrijedi se, drago čedo moje?"

"Da l' povrijedi se, drago čedo moje?"

To je govor srca materina! To je ljubav!

6. Majka nema svoje vlastite sreće ili nesreće. "Svi su snovi njeni, sve se želje njene oko mene kreću" - kaže Izidor Poljak u svojoj znamenitoj pjesmi "Mati!" - Majka "nema svoje, sa mnom dijeli moju - nesreću i sreću. Ja sam duša njena. Pa da sve me progna, znam da ona ne bi;

Da me svijet ko izmet baci, ona plačuć
Svila bi me k sebi.
I da nebo na me rasrđeno pusti
Grom i munju bijesnu,
Ustala bi ona i pod munju, slabu
Podmetnula desnu!"

Majka! Tko je bdio nad nama, kad smo u koljevci sanjali najdivnije sanje? Tko nas je njegovao, dok smo bili bolesni? Tko je molio za nas, dok smo polagali ispite, Tko je pravio zavjete, dok smo ležali na operacionom stolu?- Majka! Majka je s golim koljenima prešla preko 5oo trsatskih stuba i krvavim koljenima došla do "Majke milosti" na Trsatu, da nama osigura životnu sreću! Ima li gdje veće, šire i dublje, svesrdnije i požrtvovnije, duge i savršenije ljubavi - od ove materinske svete ljubavi! Zar vi ne vidite nešto veličanstveno, upravo božansko u toj tajni materinske ljubavi?

7. U Lyonu je 1935. naišao jedan naš Pater na mladića, koji je prodavao svoju autobiografiju.- On je kao grofovski sin, jedinac, bogate majke udovice već zarana počeo živjeti raskošnim životom. Ništa si nije uskratio. Navukao teške bolesti. Svi specijaliste digoše ruke. Živ se počeo raspadati. Majka zdvojna. Hoće da popravi. On izgubio vjeru. Ona ga nagovara, da pođu u Lurd. To je praznovjerje. Ipak popusti. Pođu. Prva, druga, treća kupelj - ništa. Psovke. Hule. "Pođi!" Četvrta, peta, šosta, sedma kupelj. Tada živi mrtvac osjeti novo životno strujanje u svom organizmu. Izišao zdrav!- Opisao sve! Nuđao svakome!-

Primjena:

Nebeska je Majka razumjela zemaljsku majku! Vratimo ljubav ljubavlju! Gospa Lurdska je tu! Ako je ljubav zemaljske majke slatka, koliko je slađa ljubav nebeske Majke Marije!?

* * *

" POŠTUJ OCA I MAJKU ! "

Otac, majka, dijete = obitelj!- Sveta, uzvišena, veličanstvena, božanska ustanova za umnožavanje zemaljskih i nebeskih građana! To je sveta zajednica ljubavi i arena za sticanje neuvelih vijenaca slave! Obitelj je Božji vrt za uzgajanje najplemenitijih osjećaja i kreposti vjere, ufanja i ljubavi; ona je najzgodnije područje za usrećivanje bližnjega i ostvarivanje svoje vlastite sreće.

Obitelj – daje ocu prilike, da iscrpi i potroši svu energiju svoga bića za dobro ljubljene žene i djece; obitelj majci pruža mogućnost, da mužu i djeci preda, pokloni i žrtvuje cjelokupno bogatstvo svoga srca! Ali i djeca u obitelji nalaze pobudu, dužnost i najstrožu obvezu, da roditeljima vrate ljubav za ljubav! A budući da nigdje nema prave ljubavi bez međusobnog poštivanja, zato je poštovanje roditelja sa strane djece, nužni preduvjet za vremenito blagostanje i vječno blaženstvo. Zato Objava Božja sažima sve zahtjeve prirode, razuma, srca i društva u jednu kratku rečenicu, koja glasi:

> "POŠTUJ OCA I MATER SVOJU, da dugo živiš na zemlji, koju će ti dati Gospod Bog tvoj!" (II Mojs 2o,12).

I. ŠTO ?

Što znači i na što nas obvezuje ova zapovijed Božja? - "Poštuj oca i mater" znači:

1. da moramo mislima, riječima, osjećajima, djelima i životom poštivati, hvaliti i častiti svoje roditelje.

2. "Poštuj" znači: cijeni, priznaj visoki ugled roditelja; pokaži riječima i djelima, da su ti oni prvi i najveći dobročinitelji; smatraj ih pravim zamjenicima Božjim!

3. "Poštuj" znači: njeguj, uzgajaj u svojoj duši, srcu i životi djetinjski pijetet prema svojim roditeljima!

II. ZAŠTO?

Mi djeca 2o.st. odmah pitamo: zašto? Zašto bih ja morao tako duboko štovati svoje roditelje? Ta oni su priprosti, siromašni, slabi i neuki ljudi! Mnogi se ispričava govoreći:"Ja ne mogu poštivati svoga oca, jer je pijanica i moralna propalica!" Drugi tvrdi: "Moja je majka zatajila i izdala materinske svetinje, popljuvala domaće ognjište, otprhnula u svijet i nas djecu ostavila na milost i nemilost dobrim ljudima! Zašto, dakle, da je štujemo?"-

Razlozi:

1. PRIRODNI: Nekršćanska bi nam etika odmah dokazivala u pamet prirodne razloge, zašto moramo štovati svoje roditelje: a) jer smo od njih primili život - kazali bi-,a život je najviša vrednota, veliki je to dar prirode, silan kapital za vječnost; b) I kao drugi razlog spominjala bi patnje i pogibli, koje je majka pretrpjela za vrijeme trudnoće i rađanja... No mi kršćani u kršćanskoj moralci nalazimo mnogo dublje i

2. Natprirodne razloge, zašto iz sveg srca štujemo roditelje: a)Po našem su kršćanskom gledanju na svijet i život roditelji zamjenici Božji, koji nam navješćuju volju vječnoga Kralja; c) Mi ih poštujemo, jer je to volja i zapovijed Božja; d) da se time posvetimo i spasimo; e) pa da tako dođemo u vječno blaženstvo.

To su oni posljednji i najuzvišeniji motivi štovanja naših roditelja. Ne gledamo na njihove tjelesne ili duševne, fizičke ili moralne kvalitete, nego na Božju volju i njegovu zapovijed. Time odmah ostvarujemo i smisao svoga života: vlastito posvećenje i ulaženje u Božje kraljevstvo ljubavi.

III. KAKO ŠTOVATI?

Da nam štovanje roditelja uistinu posluži kao uspinjača u nebo, ono ne smije biti niti čisto unutarnje, niti samo izvanjsko - nego iskrena manifestacija nutrinje: mislima i osjećajima, riječima i djelima.

1. Mislima i osjećajima moramo u sebi uzdizati, milovati, njegovati drage svoje roditelje; u duši ispričavati njihove slaboće, nesavršenosti; nastojmo ih razumjeti, opravdati, ispričati, zaboraviti sve neugodne uspomene iz djetinjstva!

2. Pa to mišljenje i osjećanje onda riječima i djelima pokazati! Nikada ih ne ćemo potcjenjivati, izrugivati ili s njima zbijati grube šale. Iz usta kršćanskog djeteta ne smije nikada izići pogrda, uvreda ili kletva na roditelje. "Tko opsuje oca svojega ili mater svoju, neka se pogubi" - kaže sv. Pismo. (II.Mojs 21,17). Kod nas, nažalost, nema oca ili majke, koja ne bi bila barem stoput opsovana! I kad bismo pobili sve psovače očeva i majki, nastala bi Hrvatska bez žitelja! Strašno, zar ne, ali istinito!

IV. KAKO DUGO? - DOKLE?

Takav stav mora potrajati čitav život, pa i poslije smrti roditelja:

1. Čitav Život: ne samo u djetinjstvu, ne samo u časovima sloge i ljubavi, ne samo dok živimo s roditeljima u jednom domaćinstvu, nego uvijek i svuda - kroz cijeli život! - Štoviše, i

2. Poslije smrti roditelja moramo sačuvati što svijetliju uspomenu na njih, čuvati njihov dobar glas i za njih se Bogu moliti.

Primjeri!

1. Absalom je bio vrlo lijep i nadaren mladić. Ali častohlepan. Pobuni se protiv oca Davida. Nasta rat. U ratu, kad je jašio na mazgi, zape svojom kosom za granje velikog hrasta i osta tako viseći između neba i zemlje, a mazga otrča ispod njega. Joab tada uzme tri sulice, pa ih zabode u prsa Absalomu. Momci ga dotuku. "I uzeše Absaloma, baciše ga u šumi u veliku jamu i nabacaše na nj vrlo veliku gomilu kamenja" (II.Kralj.18,17). Tako završi Absalom!

2. Salamon, drugi sin Davidov, sasvim drukčije postupi sa svojim roditeljima: s Davidom, koji mu preda prijestolje, i s Betsabejom, koju je sinovski primio. "Kralj ustade, pođe joj ususret, nakloni se pred njom i sjede na svoj prijesto. Za kraljicu mater dao je namjestiti stolicu, i ona uze mjesto njemu s desne strane" - kaže sv.Pismo (III.Kralj 2,19).

Tako se postupa s Majkom!

3. U Beču je stražar vodio svezane kažnjenike. Neki mladi student potrči ususret jednom kažnjeniku, pa ga poljubi. Stražar ga izgrdi: On: "To je moj otac!" - Tako se postupa s ocem!-

Primjena:

Stari Tobija osjeća skori svršetak. Zato daje posljednje savjete vrijednom svom sinu Tobiji: "Mater svoju poštuj svega vijeka njezina, jer treba da se spominješ, koje i kolike je (boli) pogibli podnijela zbog tebe u utrobi svojoj. A kad i ona navrši vrijeme svojega života, sahrani je pokraj mene" (Tob. 4,3.4).

Braćo i sestre! Poštujmo, cijenimo, uzdižimo, hvalimo, častimo...svoje roditelje, doklegod živimo, da steknemo Božji blagoslov i da se onda uzmognemo kroz sve vijeke vjekova radovati s njima u kraljevstvu nebeskoga Oca.

* * *

Sadržaj:

Str.

1. TAJNA NAŠE VREMENITE I VJEČNE SREĆE - - - - - - - - 1
Problem sreće.-Maleno ljudsko srce velika je tajna.-Razočaranja.-Bog je predmet naše težnje za srećom.-Sreća je u život.sjedinjenju s Kristom.-Isus Krist=sinteza svjetova.Praktički zaključci.

2. KRISTOVO BOŽANSTVO - - - - - - - - - - - - - - - - - 3
Važnost pitanja.Dokazi:Kristova nauka;Kristova djela;vlastito uskrsnuće.-Otajstveni Krist.-Sada shvaćamo.....

3. ISUS KRIST SRCE SVIJETA I NADSVIJETA - - - - - - - 6
Srce svijeta.-Isus=uzrok i svrha stvaranja. Gravitacioni centar svemira.Sunce i život.Isus=sunce života i napretka.Isus je srce našega srca.Potpuno predanje.Život vječni.-Jedini predmet naše ljubavi.

4. POGLED NA ŽIVOT ISUSA KRISTA - - - - - - - - - - - 1o
Težnja za gledanje Boga.-Kako je izgledao Bog u ljud.liku?-Pismo Publija Lentula caru Tiberiju. Evanđelje o Isusu Kristu:"Sin Božji"="Sin čovječji".Nekoliko primjera.Karakter.Moralna veličina. Mi ga ljubimo!Blago nama!

5. KOLIKO LJUBAVI PREMA BOGU - TOLIKO SREĆE - - - - 13
"Moj mir i radost"Male Terezije.Njezin "mali put". Psihologija ljubavi.Afirmacija bitka.Sjedinjenje. Jedinstvo."Bog je ljubav".Bog želi da ga ljubimo. Ljubav je u jedinstvu volje.Koliko ljubavi-toliko sreće.Zaključak:"Me oportet minui..."

6. SREĆA JE U USREĆIVANJU BLIŽNJEGA - - - - - - - - 18
Sreća je u ljubavi prema Isusu.Naš bližnji je objava Božja.Isus se poistovjetovao s bližnjim.Velika pomoć!Čudesna cirkulacija ljubavi.Jezgrovito rješenje svih problema.To potvrđuje život.iskustvo.Psihologija sreće.

7. KATOLIČKA OBITELJ SREDIŠNJI PROBLEM DRUŠTVA ---- 21
Obitelj?!Važnost!Motivi?Žarište svim drugim krizama,jadima,nesreći čovječanstva.Uklonimo uzroke bolesti-u obitelji.Prigovori i odgovor.Nakana i program:Razoreno sagraditi.-

8. "NIJE DOBRO DA ČOVJEK BUDE SAM!" - - - - - - - - 24
Postanak života?!-Smisao spolnosti.-"Nije dobro da čovjek bude sam!" Zajednica života!- "Čovječica"="pomoćnica" - Adam - Eva! Čovjek je društveno biće - obiteljsko biće!

9. METAFIZIKA ČOVJEČANSTVA - - - - - - - - - - - - - 26
Tajne života?-Zajednica života.-Podmladak ljud.roda.Metafizika čovječanstva.Prirodni i natprirodni organizam.Mnoštvo u jedinstvu ljubavi.Zaključci za praksu života.Obitelj=nebo na zemlji!

lo. VELIKO OTAJSTVO OBITELJSKOG ŽIVOTA - - - - - - - 29
Sveto tlo=obitelj.-Suradnja sa Stvoriteljem. Sjedinjenje s Otkupiteljem.Sjedinjenje sa Posvetiteljem.-Obnova raja na zemlji.-"Veliko otajstvo".-

11. OČINSTVO I MATERINSTVO - - - - - - - - - - - - - 32
Društvo je onakvo,kakvi su očevi i majke. I.Očinstvo.-Naravno očinstvo.- II.Materinstvo.Bog daje dušu.Majka prima život.Ona ga čuva, razvija, usavršuje.Svetost...

12. MISIJA ŽENE U SVIJETU - - - - - - - - - - - - - - - 35
ŽENA: kod pogana,Grka,Rimljana,u budizmu,kod Germana,kod modernih pogana.Crnac Lobagola.- ŽENA U KRŠĆANSTVU: ravnopravna,kraljica ljubavi,graditeljica....

13. DJECA SU UTJELOVLJENA LJUBAV - - - - - - - - - - - 38
Žudnja za inkarnacijom.Utjelovljenje brač.ljubavi =djeca.Božje misli i nakane.Dijete kao ideal. Veličanstveni prizor.Strahopočitanje raste:u zanosnu molitvu i poklon.Radost djedova i baka.Pogled u vječnost.Djeca=utjelov.i vječna ljubav.-

14. MEĐUSOBNA POMOĆ - - - - - - - - - - - - - - - - - - 42
Golema stvarnost života.Muž i žena.Međusobna pomoć:1.Socijal.pomaganje;2.Fiziol.upotpunjavanje; 3.Duhov.usavršavanje.-Pragmatika.-

15. EROS U SLUŽBI BOŽJOJ - VENERA U KRISTOVOJ - - - 45
Axel Munthe:"Eros"=bog ljubavi!-Požuda tijela. Žrtve "Veneri".Raspeće nagona.Duhov.lješine. Sti-šavanje požude.Kirka i Odisej.Eros u službi Kristovoj.Venera služi Bogu - u kršć.braku!

16. POD SJENAMA KRIŽA - - - - - - - - - - - - - - - - - 48
Muka i smrt Kristova.Misterij života.Misterij zla. Raspeti u središtu srca.Pravi oblik ljubavi.Bož. uzor."Majke lijepe ljubavi".Djeca odgajana u sjenama križa.

17. TAJNA BRAČNE SREĆE - - - - - - - - - - - - - - - - 5o
Trka za srećom.Ženidba=vrt raskoši!Tajna brač.sreće.Zapovijed Božja.Viteška ljubav.Nježna ljubav žene.Obitelj kao "vrt raskoši".Načela života:usrećivati!

18. UREDNA- VJERNA I VJEČNA LJUBAV - - - - - - - - - - 53
Tajna ljubavi. I.Uredna ljubav;II.Vjerna ljubav; III.Vječna ljubav.-Primjena.Prisega.Izvor radosti - i žalosti.

19. MRSKO OPUSTOŠENJE BRAČNOG SVETIŠTA - - - - - - - - 56
Dva nagona.Božja odluka.Mrsko opustošenje izvora života.Brač.svetište.Brač.onanizam.-Nevrijedne isprike.Kazna prirode.

2o. OBNOVA BRAČNOG SVETIŠTA - - - - - - - - - - - - - 59
"Djeca bez očeva"?Preporod uma i srca.Osuđivanje na koristi.Kristov postupak.Žena uhvaćena u preljubu.Rasipni se sin vraća k Ocu.Zavist pravednika.Marija Magdalena.-Povratak!-Jedini put!-Božji blagoslov.

21. BLAGOSLOV U DJECI - - - - - - - - - - - - - - - - - - 62
38god.bolesnik."Ne griješi više!" Potpuno obraćenje.Preporod,obit.života.Propast i uskrsnuće.Istina će vas osloboditi od pakla.Seksual.nagon poluga.

22. PREDUVJETI ZA SRETAN BRAK - - - - - - - - - - - - - 65
Savjetoval.u Nizozemskoj.-Uvjeti za sretan brak: Liječ.i higijenski,moralni i socijalni.Pobožna priprava.-

23. PRED BRAČNIM SVETIŠTE - - - - - - - - - - - - - - 67
Veliki i sudbonos.čas vjenčanja.Misli i osjećaji? Zaruč.ljubav?Ideal zak.braka.Čista savjest.Težnja za potomstvom.Tobija.

24. ZAPREKE I ZABRANE - - - - - - - - - - - - - - - - 69
"Čovjek-nepoznanica".-Misterij ljubavi.Primjer: Zaklao djevojku.-Odrekla se djeteta.Tajna samoubojstva.Tajna kretena.Tajna grijeha.-Rješenje tih tajna.

25. POSVETA OBITELJI SRCIMA ISUSA I MARIJE - - - - 72
P.Matheo Crawley.-Pijo X."Nema čovjeka". Srce Isusovo zove.Škola mudrosti i svetosti.Obećanja.Posveta."Marija Majka lijepe ljubavi".Primjer radnika.

26. OBRED POSVETE OBITELJI SRCU ISUSOVU I MARIJINU - - 75
Viđenje sv.Ivana.Posveta Kralju kraljeva.Mnoštvo posvećenih.Obred posvete.Čin posvete.Blagoslov posvete.Zaglavak.-

27. BLAGOSLOV VJEČNE LJUBAVI - - - - - - - - - - - 78
Nagovor prigodom vjenčanja.-"Tajna vaših srdaca" izlazi pred javnost.Posvećenje vaše ljubavi.Trajan izvor milosti.

28. VJENČANJE - 79
Veliki čas života.Veliko,sveto i sudbonos.povezivanje.Molitva Crkve.Posvećenje.Velika tajna.Čuvajte vjernost!

Treći dio:

ŽIVOT U DJEVIČANSKOJ ČISTOĆI

29. HEROJI DJEVIČANSTVA - - - - - - - - - - - - - - 81
Sv.Kazimir umire za čistoću.Naš stav prema djevičanstvu?Mi ne shvaćamo:sv.Aleksija,Maksima,Eleazara, Hinka,sv.Agatu,Bibijanu,Apoloniju...Zašto?Uzroci: materijalizam,vjer.nehaj,kult tijela.Pijo XII."Blaženi čista srca".

30. LJEPOTA I UZVIŠENOST DJEVIČANSTVA - - - - - - - - - 83
Mala Terezija:miris ljiljana.-Sv.Serafija.Sv.Lucija.Ljepota djevičanstva:unutarnja i izvanjska,nerazdijeljeno srce.Žrtva Kristu.Sjedinjenje.Revnost i čvrstoća u vjeri.Najveći dokaz ljubavi.

31. BORBA ZA DJEVIČANSKU ČISTOĆU - - - - - - - - - - - 88
Bož.zaruke.Veliki dar.Žrtva i borba.Primjeri:Antun Pad.,Alojzije,Benedikt,Jeronim,Franjo As.,Ivan Ber. Stanislav Kost.,Kanizije,Saleški,Karlo Bor.,Bernardo, Sredstva:"bdijte i molite".Marija Goretti.

32. NAGRADA I SLAVA DJEVIČANSKIH DUŠA ------ 91
Dar traži nagradu.-Plaća za žrtvu djevičanstva? Prirodna nedostaje.Natprirod.Otkrivenje:Svadba na nebu.Dan vječ.blaženstva.Djevič.duše u pratnji Bož.Jaganjca.Otvorene su im sve Bož.riznice."Nova pjesma ljubavi"! Slike naše mašte nedostaju.-Put do najviše karijere.Uspon na brdo savršenstva i najveće sreće.

33. PRED IZBOROM ZVANJA --------------- 93
Važan problem obitelji.-Izbor zvanja.Izbor staleža.Zapreke.Načela izbora:Zdravlje?Sposobnosti i volja,sklonost i ljubav?Spasenje i posvećenje?Srdač.molitva i savjetovanje?-Posebne direktive.-Svetost dužnosti.-Vojnik prigodom provale Vezuva.

34. POGLED NA REDOVNIČKI STALEŽ ----------- 97
Što je redov.stalež?Kako misle ljudi?-Kristovim putem.-Bož.poziv.Zavjeti srčika redovništva. Nekrv.mučeništvo.Nagrada i slava.Heroji ljubavi i žrtve.Kristovi udovi:nastavljaju djelo Milosrd. Samarjanina.

35. SVEĆENIČKI POZIV ---------------- lol
Slučaj profes.N.-Sudbonos.predrasude.-Objektiv. promatran svećenik:odabranik Božji,djelitelj tajna Božjih,nastavlja Kristovo djelo,vidljiva objava Kristova.- Subjektivno:slabi ljud.stvor, koji može sagriješiti.Motivi poziva i odaziva.

Četvrti dio

ODGOJ U KRŠĆANSKOJ OBITELJI

36. KRŠĆANSKA OBITELJ ---------------- lo4
Buduć.čovječanstva?-Laskava proroštva.Uzroci razočaranja.Račun bez krčm-ara.Bog!Osveta prirode. Kršć.obitelj.Pođimo njezinim stopama.

37. KATOLIČKI MUŽEVI ----------------- lo7
Misija muškarca u fiz.svijetu?Misija muškarca u obitelji?-Metafiz.misija muškarca.Izvodi i zaključci.Povratak na pravo mjesto i zvanje.Muževi zauzmite svoja mjesta.Budite hranitelji,branitelji i svećenici svoje obitelji! Na to vas Krist zove. U tom ćete naći svoju sreću!

38. OTAC KRŠĆANSKE OBITELJI ------------ llo
Eskim sa ženom i djetetom.Žena:"Ti moraš hraniti naše dijete!"-Odgojitelj.vlast i milost.Metafiz. misija oca obitelji.Svećenik svoje obitelji! Primjer:Kćerka se oprašta od oca u Düsseldorfu.-Lujo Martin i Mala Terezija.

39. MAJKA KRŠĆANSKE OBITELJI ----------- 113
"Katastrofa stoljeća"u Holandiji.Majka drži visoko mrtvo dijete.Visoko uzdići i držati dijete! Život žrtvovati za dijete."Zvijezda stajačica".-Dr.Andrija Majocchi govori o Piji,koja je za Miminu žrtvovala život.-Majka=žrtva ljubavi.

40. MAJČIN DAN - - - - - - - - - - - - - - - - - - 115
Majka:najmilije biće!-Proslava majke!Mater.ljubav:požrtvovna,velika,nesebična,sveta.Život govori:U Kruševcu u bolnici:majka i mrtvi sin-vojnik.-Na norveškoj obali mrtva majka na grudima živo dijete.-Pjesma Izidora Poljaka.Vratimo joj ljubav ljubavlju!

41. SVETA TAJNA MATERINSKE LJUBAVI - - - - - - - - - 118
Primjer:Majka sve oprašta.-Zapalila kazalište za sina.-Predala bubreg!-Mrtva majka drži živo dijete na grudima.Narodna pjesma.

42. POŠTUJ OCA I MAJKU! - - - - - - - - - - - - - - - - 121
Što zapovijeda?Zašto?-Kako štovati? Dokle? -Primjer:Apsalon,Salamon.U Beču student ljubi kažnjenika:oca! Stari i mladi Tobija.-Divni savjeti. Božji blagoslov!

=:=:=:=

PROPOVIJEDI izdaje Nadb.duhov.stol-Zagreb,Kaptol 31.
UREĐUJE: Borić Nikola, kanonik - Zagreb,Kaptol 3.
Umnoženo 600 primjeraka ciklostilom Nadb.duh.stola-Zagreb,
Kaptol 31, za isključivu upotrebu svećenstvu.
ZAGREB 1956.